THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

DEBATES.

OFFICIAL REPORT

Eleventh day of the Second Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 6th December, 1968

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

STATE LEVEL CONSULTATIVE COMMITTEE FOR DROUGHT

211—

* 479 (7257) Q.—Sarvasri G. Venkata Reddy (Parchur) and A. Eswara Reddy (Tirupathi) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it a is fact that Government has constituted a consultative Committee at the State level for ensuring co-ordination of the relief activities in the areas affected by drought;

(b) if so, who are the members of the Committee ; and

(c) what are the terms of reference to the Committee ?

The Minister for Revenue and Civil Supplies (Sri V.B. Raju):—

(a) Yes, Sir.

(b) The composition of the Committee is as follows:—

Chairman: Member. Board of Revenue in Charge of Famine.

Convener: Joint Secretary, Board of Revenue in Charge of Famine.

Members: (1) Secretary to Government, Revenue Department.

(2) Special Secretary to Government, Food and Agriculture Department.

(3) Secretary to Government Public Works, Department.

(4) Additional Secretary to Government, Public Works Department.

(5) Chief Engineer, Major Irrigation and General.

(6) Chief Engineer, Minor Irrigation.

(7) Chief Engineer, Roads and Buildings.

(8) Chief Conservator of Foreste.

(9) Director of Agriculture.

(10) Registrar of Co-operative Societies.

(11) Chief Engineer, Panchayat Raj.

(12) A representative of the Finance Department of Government.

(c) Co-ordination of relief activities.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :— ఈ కమిటీలో అందరినీ అఫీషియల్సునే వేసారు. నాన్ అఫీషియల్సును కో ఆప్ట్ చేసే ప్రసక్తి ఏమైనా ఉందా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఇది అడ్మినిస్ట్రేటివ్ లెవెలులోని కమిటీ. ఎప్పటి కప్పుడు రివ్యూ చేయడం. వేరియస్ డిపార్టుమెంటుల యాక్టివిటీస్‌ను కో ఆర్డినేటు చేయడం. నాన్ అఫీషియల్ లెవెలులో డ్రాట్ సంబంధించి జిల్లాపరిషత్తులు రివ్యూ చేయాలని ఉద్దేశం.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— నవంబరు ఆఖరువరకు డ్రాట్ కార్యక్రమాలపై ఎన్ని లక్షలు రూపాయలు ఖర్చు చేయబడింది ? జిల్లాలకు ఇవ్వడం కాదు, ఖర్చు కావడం.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— నవంబరు 15 వరకు లెక్కలువచ్చాయి. 8.1 కోట్లు ఖర్చు ఐనది. 7.5 కోట్లు ఇండియా గవర్నమెంటు అసిస్టెన్సు వచ్చింది. గవర్నమెంటు రిలీజ్ చేసిన డబ్బు 12.55 కోట్లు. గవర్నమెంటు శాంక్షన్ చేసిన డబ్బు 21.55 కోట్లు.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :— కొన్ని లక్షలు డ్రాట్ నివారణ కొరకు ఉపయోగించారు. దీనిపై ఏ విధంగా ఖర్చు అవుతోందో కంట్రోలు ఏదైనా ఉందా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— డబ్బు ఖర్చు విషయంలో జిల్లా డెవలప్ మెంటు బోర్డు, కలెక్టరు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్—ఇవాల్యుయేషను జిల్లాపరిషత్తు చేయవలసి ఉంటుంది. స్టేట్ డెవలప్‌మెంటు బోర్డు ఒక కో ఆర్డినేషను కమిటీ మినిష్టర్ల అజమాయిషీ దీనిపై ఉంటుంది.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) :— స్టేట్ లెవెలులో మాత్రమే కమిటీలు ఏర్పాటు చేసారు. జిల్లా లెవెలులోను, తాలూకా లెవెలులోను కమిటీ ఏర్పాటు చేస్తారా ? ఇచ్చిన ఫండ్సు సక్రమంగా ఖర్చు అయ్యేది లేనిది తేల్చడానికి ఉపయోగపడతాయి. ఆ ఆలోచన ఏదైనా చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఇది అడ్మినిస్ట్రేటివ్ లెవెలు కమిటీ అని తెలియ చేసాను. Officers Committee at the State level ; District

Development Board is accountable and responsible, i. e. Collector and Zilla Parishad Chairman a d they review evaluation at Zilla Parishad.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) : —ఆఫీసర్ల కమిటీ వేసారు. బాగానే ఉంది. పర్మినెంటు డ్రాట్ ఏరియాలకు స్టాట్యుటరీ అథారిటీతో బాడీ వేసే ప్రయత్నం ఉందా ? ఆఫీసర్లతో ఐతే మామూలుగా ఉండే వ్యవహారమే. స్టాట్యుటరీ అధికారం ఇచ్చి కరువు నివారణ విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అటువంటి ఆలోచన లేదు.

శ్రీ జె. వల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) :—కరువు పనులు మనరాష్ట్రంలో ప్రతి జిల్లాలలోను ఉన్నాయి కొన్ని జిల్లాలలో పని మాంద్యంగా జరుగుతోంది. ఒక జిల్లాకు ఇచ్చిన ఫండ్సు మరొక జిల్లాకు డైవర్టు కాకుండా చూస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఏ జిల్లాకు ఇచ్చిన ఫండ్సు ఆ జిల్లాలో ఖర్చు చేయాలనే ప్రయత్నం. డైవర్టు చేసే ఉద్దేశం లేదు

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (పర్కాల) :—జిల్లా పరిషత్తులలో కరువు పనులు గురించి రివ్యూ అవుతుందన్నారు. వరంగల్లు జిల్లాపరిషత్తులో కలెక్టరుకు మాకు తర్జన భర్జన జరిగింది. రివ్యూ చేసే అధికారం ఉందా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉంది. నిర్ణయం తీసుకుని ఇన్‌ఫారం చేయబడతుంది. జిల్లాపరిషత్తుకు అధికారం ఇవ్వాలనే ఉద్దేశం.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దగ్సి) :—స్కీములు తయారు చేయడం, ఇంప్లిమెంటు చేయడంలో జిల్లా డెవలప్‌మెంటు బోర్డులు ఫైనల్ కాదా ? స్టేటు లెవెలువారు రివ్యూచేసి సలహాలు ఇస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—శాంక్షనుచేసి స్కీముకు డబ్బు కేటాయించడం రెండవది. డబ్బు ఖర్చు ఐనదో లేదో చూడడం, ప్రోగ్రెస్ రివ్యూ చేయడం, ప్రభుత్వానికి తెలియచేయడం ఈ బోర్డు విధి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :—డ్రాట్ రిలీఫ్ పేరుతో బాపట్ల తాలూకాలో పరుచూరు ఫిర్కాలో 1967లో మంచినీటి సౌకర్యంకోసం నాగార్జునసాగర్ కొమ్మూరువాగు కెనాల్సు వేయడం, లక్ష రూపాయలు ఖర్చు చేయడం, తరువాత పూడ్చివేయడం, మరల వర్షాలు లేవంటే మరల టేకప్ చేయడం—ఇట్లా కాకుండా ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులలో పర్మనెంటు మెజర్‌గా ఒకేసారి ఖర్చు చేయడానికి పూనుకుంటారా ?

శ్రీ వి బి, రాజు :—గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు ఎమర్జెన్సీ రిలీఫ్ కోసం క్రితం సంవత్సరం ఏర్పాటు చేసారు. ఇప్పుడు హెవీ రిగ్సుతో బోరింగ్ చేసి మంచినీళ్ళకు ప్రయత్నం చేయబడుతోంది.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్య (సింగన్నమాల) :—జిల్లా డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు నుంచి డబ్బు ఖర్చుచేయడంలో సక్రమంగా వినియోగం కావడం లేదని మీకు తెలుసునా ? తెలిస్తే సలహా సంఘం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు ?

శ్రీ పి. బి. రాజు :— అటువంటి కంప్లయింట్స్ ప్రభుత్వానికి రాలేదు.

శ్రీ సి. వి. కె రావు (కాకినాడ) :— ఈ కమిటీయొక్క టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు కోఆర్డినేషను అన్నారు. డిపార్టుమెంటల్ హెడ్స్ కమిటీగా చేసి కలిపితేనే కాని కోఆర్డినేటు కాదా ? టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు కోఆర్డినేషను అని ఉంటుందా ?

శ్రీ పి. బి రాజు :— డ్రాట్ రిలీఫ్ అనేక డిపార్ట్ మెంటుల ద్వారా అమలు జరగాలి. మేజర్ ఇరిగేషను, మైనరు ఇరిగేషను, కోఆపరేషను అన్నీ ఉన్నాయి. వీటికి మినిస్ట్రీ డైరక్షను ఇవ్వడం, ఒక చోట జరిగితే మరొక చోట తెలియక పోవడం లేకుండా జిల్లా లెవెలులో కలెక్టరు వద్ద కోఆర్డినేటు చేసారు. స్టేటు లెవెలులో కేబినెటు కౌన్సిలు కోఆర్డినేటింగ్ బాడీ. ఇది అడ్మినిస్ట్రేటివ్ లెవెలులో లేని దానిని పూర్తి చేయడం.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— పరుచూరు ఏరియాలో నీటి ఇబ్బంది ఉన్నది. రిగ్సు వేస్తున్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు: ఖర్చులు మీరు భరించుకోనాలంటున్నారు. ఏ గ్రామానికి కావాలంటే వారు భరించుకోవాలి. ప్రభుత్వం భరించుకోమని చెబుతున్నారు. దీని విషయం ఏమి ? ఆఫీసర్లతో కమిటీ ఏర్పాటు చేసారు. ప్రశ్న కన్ సల్టేటింగ్ కమిటీ గురించి. ఇది ఎవరికి కన్ సల్టేటింగ్ కమిటీ ?

శ్రీ పి. బి రాజు :— డ్రింకింగ్ వాటరు సప్లయి పంచాయతీరాజ్ ద్వారానే జరగాలి. దానికి ప్రభుత్వం కేటాయించింది. పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా జిల్లాలో పరుచూరు ఏరియాకు ఏర్పాటు చేయకపోతే కలెక్టరు గారిని కనుక్కోవాలి. రిప్రజెంటేషను వస్తే ప్రభుత్వం చూస్తుంది. పేరుకు కన్ సల్టేటివ్ కమిటీ. But it is really a Coordination committee at the top administration level.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :— డ్రాట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాసులో ఎస్టిమేషన్సు తయారు చేశారు. తరువాత వర్షాలు వచ్చాయి. వర్షం వచ్చిన తరువాత వేసిన ఎస్టిమేషన్స్ తగ్గించమని, ఖర్చు తగ్గించమని, ప్రభుత్వం ఆదేశాలిచ్చిందా ?

శ్రీ పి.బి.రాజు :— సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలో వర్షాలు కురవడంవల్ల చెరువులు కుంటలలోనికి నీరు వచ్చింది. అందుకని మైనరు ఇరిగేషన్ వర్క్సు చేయటానికి వీలులేకుండా పోతున్నది కనుక ఆడబ్బు మార్చి వరకు ఖర్చుపెట్టడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని అక్కడ్నుంచి రిప్రజెంటేషన్ వస్తే ప్రభుత్వం ఒప్పుకొన్నది.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామ శేషయ్య శ్రేష్టి (జగ్గయ్యపేట) :— కృష్ణాజిల్లా మెట్ట ప్రాంతాలు అయిన జగ్గయ్యపేట, నందిగామ, తిరువూరు తాలూకాలలో త్రాగటానికి మంచినీరు దొరకడంలేదు. ఇంతవరకు కృష్ణాజిల్లాకు రిగ్స్ కేటాయించలేదు. రిగ్స్ రేటు కూడ అడుగుకు 35 రూపాయలు వుంటుందని తెలుస్తోంది. అంతరేటు ఎక్కువ. అక్కడ తొందరగా రిగ్స్ పంపించి మంచి నీటి సౌకర్యం కలుగచేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మంచి నీటి కొరకు రిగ్స్ ఏర్పాటు చేయడం పంచాయతి డిపార్టుమెంటు ద్వారా జరుగుతున్నది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది ఇరిగేషన్ వెల్స్ కోసం. వారు చార్జి పెట్టి వుంటారు.

శ్రీ సి. ఆర్. బుచ్చిరామశేషయ్య శ్రేష్ఠి :—కావయ్య ....

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అయితే కనుక్కొంటాను. మొన్ననే మూడు నాలుగు గంటలు డ్రాట్ మీద చర్చ జరిగింది........

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామ శేషయ్య శ్రేష్ఠి :—నాకు అవకాశం రాలేదు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇప్పుడు ఆఫైల్స్, రిఫరెన్స్ తీసుకురాలేదు. నేను కనుక్కొంటాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—మన రాష్ట్రంలోని 170 తాలూకాలు డ్రాట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్ అని చెప్పి 70 తాలూకాలకు మాత్రమే ప్లాను తయారు చేయబడిందని చెప్పారు. మిగిలిన 100 తాలూకాల ప్లాను కన్సల్టేటివ్ కమిటీకి వచ్చాయా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇంత వరకు 71 తాలూకాల వరకు ప్లాను తయారు అయినది. ముందు ఆ పని అయిన తరువాత, దానిని సాధించిన తరువాత మిగిలిన వాటి విషయం ఆలోచిద్దాం.

MEMORANDUM FROM V. OS' ASSOCIATION

212—

* 551 (7574) Q.—Dr. T. V. S. Chalapathi Rao (Vizayawada East) : Will the hon. Minister, for Revenue and Civil Supplies be pleased to state —

(a) whether it is a fact that the Village Officers Association submitted a Memorandum to the Government on 5-8-1967 ; and

(b) and if so, what is the action taken on the same ?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes.

(b) The Collectors were requested to issue instructions to all the subordinates to the effect that the village Officers should be paid their salaries without delay and that apology letters should be insisted on only in cases where disciplinary cases pending against Village Officers and servants were proposed to be dropped.

శ్రీ జి. చంద్రశేఖరరెడ్డి :—ఈ విలేజ్ ఆఫీసర్స్‌కు, గ్రామాల్లో వుండే తలారులకు తాలూకా ఆఫీసు నుండి జీతాలు తీసుకోమని గవర్నమెంటు నుండి ఆదేశంవుంది. గ్రామాల నుండి తాలూకా ఆఫీసుకు రావడం, తలాసిల్దారు టూర్ మీద వెడితే అక్కడ మూడు నాలుగు రోజులు వుండవలసి రావడం, ఈ విధంగా తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్‌లో వారు వుండి రావలసివుండటం వల్ల వారికి డబ్బు ఖర్చు అవుతున్నది కనుక దీనికి వేరే మార్గం ఏదైనా ఆలోచించి వెంటనే జీతాలు అందే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ ఇబ్బంది ప్రథమ పర్యాయం నా దృష్టికి వచ్చింది. తప్పకుండా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (మహబూబ్‌నగర్) :—వారు పంపిన విజ్ఞప్తిలోని అంశాలు ఏమిటి ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—వారు ఏమి అడిగారంటే—"That the village officers in Telangana area were not paid their salaries and allowances for the period during which they went on pen-down strike on the ground that they have not cleared off all the arrers of work relating to additional assessment Act during the last 5 years and the certain Tahsildars insisted upon apology letters from all the village officers and servants in connection with pendown strike."

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఈ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ తెలంగాణా కలెక్టర్లు ఇచ్చారా, ఆంధ్రలో వారు కూడా ఇచ్చారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇది తెలంగాణా గ్రామ వతందార్ల నుండి జరిగింది. ఆంధ్రకు సంబంధంలేదు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—విలేజ్ రెవెన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌ను, పంచాయితీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌ను సమన్వయ పరచి ఒకే ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ చేస్తామనే అభిప్రాయాన్ని మంత్రిగారు చాలాకాలం నుండి చెబుతున్నారు. ఇంకా ఎంతకాలం వతన్‌దార్ల సిస్టమ్ వుంచుతారు ? దానికి పరిష్కారం అంటూ లేదా ?

Survey and Settlement in Nellore District

213—

* 426 (6892) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether the Survey and Settlements Party constituted for Nellor District have finalised the survey and settlement operations for Darsi taluk in Nellore district ;

(b) whether the village plans and Diglott Registers were prepared and approved by the Government ; and

(c) if not, why and when they will be finalised and supplied to the taluk offices ?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes, Sir.

(b) Government need not approve the village plans and Diglott registers. Printed village plans for 62 villages were sent to the Tahsildar, Darsi. The remaining plans will be sent to the Tahsildar as and when they are ready in the Central Survey Office, Hyderabad. Manuscript Diglott registers for all the 108 villages in Darsi taluk have been prepared and are under print.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— ఆ తాలూకాలో 126 గ్రామాలు వుంటే 62 గ్రామాలకు సంబంధించిన రిజిష్టర్స్ తయారయినాయని చెప్పారు. మిగిలిన

వాటికి తయారు కాకపోవడంవల్ల రైతులు నిత్యకృత్యంలో ఎన్నో ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. దీనికోసం స్పెషల్ స్టాఫ్‌ను వేసి అయినా త్వరగా చేసేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—108 గ్రామాలలో 62 గ్రామాలకు మాత్రమే ఈ సర్వే పార్టీ పంప బడింది, మూడు బ్యాచెస్‌లో. The Director of Settlement has stated that action is beng taken to supply printed village maps. in respect of the remaining 46 villages and they will be supplied to the Tahsildar as and when they are ready in the Central Survey Office.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—నాగార్జునసాగర్ కమాండింగ్ ఏరియాలో కొత్తగా సర్వే చేశారు. లోకలైజేషన్ లెక్కలు కొత్త సర్వే ప్రకారం ఆఫీసర్స్ చేస్తున్నారు, కాని ఇవన్నీ విలేజ్ ఆఫీసర్స్‌కు సప్లయి చేయని కారణంగా అనేక ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి కనుక సర్వే పూర్తి అయిన తరువాత ఆ రికార్డ్సు సప్లయి చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటి ?

Sri V. B. Raju :—This is about Darsi Taluk. Separate question, Sir.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—వరంగల్లు జిల్లాలో 59 సర్వే చేసినా రాటిఫికేషన్ కేసెస్ పెండింగ్‌లో వున్నవాటిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వచ్చినా యాక్షన్ తీసుకోలేదు. కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

AMNESTY TO PRISONERS IN CONNECTION WITH GANDHI CENTENARY CELEBRATIONS

214—

* 196 (7696) Q.—Sri K. V. Vema Reddy (Kadiri) :—Will the hon. Minister for Law be pleased to state ;

(a) whether the Government are considering to declare general amnesty to the prisoners in connection with the Gandhi Centenary Celebrations ; and

(b) if not, whether the Government will show clemancy particularly in the case of long term convicts who have undergone imprisonment for more than one third of the term ?

The Minister for Law (Sri T. V. Raghavulu) :—(a) and (b) No Sir. Government are only considering grant of remission to the long term prisoners on the occasion of Gandhi Centenary.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :— ఎంత రెమిషన్ ఇవ్వాలని ఆలోచిస్తున్నారు. ఎప్పుడిస్తున్నారు ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:—ఇంకా నిర్ణయం కాలేదు. అనేక రకాలైన ఆలోచనలు వున్నాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—ఆ ఆలోచనలు ఏమిటో తెలుస్తారా?

వుంటాయో ? ముందుగా ఖైదీలకు నైతిక శిక్షణ ఇస్తే బాగుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—మరణశిక్షను యావజ్జీవశిక్షగా మార్చటం అనేది 11, 12 సంవత్సరాలకు ముందు జరిగిన వాటికి వర్తిస్తుందని జి. వో. లో వుంది. గౌరవసభ్యులు సిద్ధాంతం గురించి చెప్పారు. దాని గురించి చెప్పటానికి నేను సమర్థుడిని కాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభ అభిప్రాయం ఏమిటని అడిగారు. శాసనసభ అభిప్రాయం, అందరి అభిప్రాయం ఒకటే. వీరు దేశభక్తితో చేసింది కనుక వెంటనే విడుదల చేయటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయత్నిస్తారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :–I said just now-that it is under the consideration of Government.

SUB-COURT AT TIRUPATHI

215—

*81 (6566) Q.— Sri A. Eswara Reddy :— Will the hon. Minister for Law be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to start a Sub-Court at Tirupathi in Chittoor District; and

(b) if not, the reasons therefor ?

Sri T. V. Raghavulu :— (a) No, Sir;

(b) The High Court has not recommended the establishment of the Sub-Court at Tirupathi.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :— తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయం కేంద్రంగా రాయలసీమకు ఒక లా కాలేజి రావలసిన పరిస్థితి వుంది. ఇటువంటప్పుడు అయినా సబ్ కోర్టు పెట్టటానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—67 లో ఈ ప్రపోజల్ ఆలోచించారు. అప్పుడు హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది మదనపల్లిలో కాని, తిరుపతిలో కాని పెట్టవచ్చునన్నారు. మదనపల్లిలో పెట్టటం జరిగింది. చిత్తూరు జ్యూరిస్‌డిక్షన్‌లో వర్క్ చేస్తున్నది.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—గుంటూరు. చిత్తూరు. కడపలలో మిగిలిపోయింది. లోగడ అడిగినప్పుడు 1-4-68 కి వస్తుందన్నారు. తరువాత 1-10-68 అన్నారు. 1-4-69 కి అయినా వచ్చేట్లు ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— అదనపు డబ్బు కావాలి. నాలుగున్నర లక్షలు అయితే కాని ఈ మూడు జిల్లాలు కవర్ కావు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—1-10-68 కి తీసుకువస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. నాలుగున్నర లక్షలు పెద్ద మొత్తం కాదు కనుక 1-4-69 కి అయినా ఆ మూడు జిల్లాలకు తప్పనిసరిగా తీసుకువస్తారా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ఇట్ ఈజ్ అండర్ ది యాక్టివ్ కన్సిడరేషన్.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—సిరిసిల్లలో మునిసిఫ్ మెజిస్ట్రేటు చనిపోయి మూడు నెలలు అయింది. అక్కడ మునిసిఫ్ మెజిస్ట్రేట్‌ను వేసే ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ఎక్కడ తిరుపతి, ఎక్కడ సిరిసిల్ల అధ్యక్షా. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయమనండి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఆ మునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేటు హాస్పిటల్‌లో చేరి సెలవు అడిగితే మెడికల్ సర్టిఫికెట్ ప్రభుత్వం అడగడం జరిగింది. ఆయన హాస్పిటల్‌లో చనిపోయి మూడు నెలలు అయింది. ఇంతవరకు మరొకరిని వేయలేదు.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ఐ షుడ్ టేక్ నోట్.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—మునిసిఫ్ కోర్ట్స్ కడప, గుంటూరులలో అక్టోబరులో ప్రారంభిస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడేమో యాక్టివ్ కన్సిడరేషన్ లో వుందంటున్నారు. అంటే ఎప్పుడు ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—పాలసి డెసిషన్ తీసుకోవడం ఎప్పుడో జరిగింది. 8 జిల్లాలలో ప్రవేశపెట్టటం జరిగింది. ఇక మూడు జిల్లాలలో అమలు చేయాలి. నాలుగున్నర, అయిదు లక్షలు అవుతుంది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—మరి యాక్టివ్ కన్సిడరేషన్‌లో వున్నది ఏమిటి ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ఎప్పట్నుంచి ప్రవేశపెట్టాలి అనేది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—తెలంగాణాలో చాలా తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో డిస్ట్రిక్ట్ మెజిస్ట్రేట్ కోర్టులు లేవు. కనీసం మునిసిఫ్ కోర్టులు అయినా పెట్టటానికి ఆలోచిస్తాగా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయ్ (ఎల్లారెడ్డి) :—సికింద్రాబాదులో వున్న కోర్టులను పెంచే ఆలోచన వున్నదా? రోజుకు ఒకటి రెండు కేసులు కూడా కావడంలేదు

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు (ప్రత్తిపాడు) :—అన్ని జిల్లాలలో తాలుకా వైజ్‌గా మునిసిఫ్ కోర్ట్సు పెడతామని ప్రభుత్వం ప్రకటించి కొన్ని తాలూకాలలో మాత్రమే స్థాపించి మిగిలినవి వదిలిపెట్టారు. అన్ని తాలూకాలలో ఏర్పాటు చేయటానికి పూనుకొంటారా ?

Mr. Speaker :—It is under active consideration of the Government.

Sri C. V. K. Rao :—Can the Chair prompt the Minister? That is the answer given by the Minister to a similar question. That

question was already put and the same answer was given by the Minister. That will be exposing the Minister, Sir.

Sri K. Brahmananda Reddy :—As you know, the policy of the Government was to establish . Munsiff Magistrate court in each taluk. Subsequently, I remember the High Court has said that in some taluks there is practically no work and in some taluks there is very heavy work necessitating probably establishment of more than one court. In any case, the matter is under consideration. The basic idea is that we must make the judiciary available to the local people within easier reach.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇంతవరకు వున్న కోర్టులలో వర్క్ ఎలా వున్నది, ఎకనమిక్‌గా సెల్ఫ్ సఫిషియంట్‌గా వున్నదో లేదో, ఒక్క సంవత్సరానికి వివరాలతో ఒక స్టేటుమెంటు టేబుల్ మీద పెడతారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—It will take time to collect statistics from each court.

SUPPLY OF ARTIFICIAL LIMBS TO GOVERNMENT SERVANTS

216 —

*280 (63.8) Q.— Sri P. O. Satyanarayana Raju (Yemmiganur):— Wil the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government has extended the benefit of supplying artificial limbs to the disabled non-Gazetted Officers ;

(b) if so, the Number of N. G. Os. who have utilised the benefit during year 1967–68; and

(c) the expenditure involved ?

The Minister for Health and Medical (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari) :— (a) Yes, Sir.

(b) Nil.

(c) Does not arise.

Sri P. Subbaiah : — May I tell the hon. Minister that there are organisations for the supply of artificial limbs-one situated in Poona and the other in Kerala. They are supplying artificial limbs whenever indents are sent to them for supply. Has our Government sent any indent to Poona and Kerala. As far as I know, in Kerala they are sending artificial limbs voluntarily whenever indents are sent. Has the Government communicated either with Poona or Kerala.

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :— So far they have supplied one artificial limb to one Venkaiah, peon of Agriculture Department. That was the only indent placed and that was supplied.

Sri P. Subbiah :— Kerala is supplying voluntarily. Have we contacted them because there are several N. G. Os. who require these artificial limbs?

Mr. Speaker :-Let the hon. Minister try to contact the Kerala people.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— Certainly, we will do.

DONATIONS TO RANGARAYA MEDICAL COLLEGE

217—

* 918 (7659) Q.— Sri C. V, K. Rao :— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government is aware of any Religious and Charitable Endowments in East Godavari District having donated any contribution to Rangaraya Medical College, Kakinada; and

(b) if so what is the amount so far donated and by whom donated ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— (a) Yes, Sir.

(b) i.	Trustees of Pydah Venkanna and Ramakrishnayya's Choultry at Drakasharama Kakinada.	Rs. 50,000
ii.	Trustees of Sri Veeravenkata Satyanarayana Swamy Devasthanam Annavaram.	Rs. 15,000
iii.	Malladi Satyalingam Naicker Charities Kakinada.	Rs. 10,000

Sri C. V K. Rao :—On what conditions they have donated moneys to the Rangaraya Medical College ? Is it in order to get some seats for their nominees or membership on the Committee ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Only trustees of Pydah Venkanna Ramakrishnayya coultry have donated Rs. 50,000 with the understanding that they will nominate one candidate to be admitted in the college. For the other two there is no such condition.

MOHWA FLOWER AND GULMOHWA

218—

* 424 (6889) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) the manner in which the mohwa flower and gulmohwa were secured for the Government Distilleries in 1966-67 and 1967-68, is it by private licenced companies or through the Government agencies;

(b) whether these private licenced companies supplied this on rate contract basis or by quotations;

(c) the areas from which these private companies secured this flower; and

(d) whether it is not advisable and profitable to get these flower products, departmentally ?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri V. Satyanarayana Rao) :—(a) In the year 1966-67 Gulmohwa was secured through private companies in Hyderabad and Mahboobnagar Dt., For the year 1967-68 it was secured through private agencies in Nizamabad, Medak, Mahboobnagar, Hyderabad and Adilabad Dt.,

In the year 1966-67 alone Gulmohwa was secured through departmental agency in Nizambad, Medak, Karimnagar and Adilabad Dt.,

(b) Tenders were called for the supply of Gulmohwa every year. The tenders of the private companies on the basis of lowest rate and highest guaranteed quantity were accepted

(c) The private companies are permitted to secure the flower from the entire area of their respective district except the forest areas where the forest tribals are residing as per condition 35 of General Conditions.

(d) Departmental collection is not encouraging as the quantities collected in various districts is low. Therefore the collection is made through private agencies.

(శ్రీ) ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా ! Private contractors కిచ్చామన్నారు. ఇది secure చేయడంలో ఏదైనా fees వసూలు చేస్తున్నారా ? May I know whether the Forest Department, or any other department is collecting fees from these people. They are collecting from the waste lands and other lands owned by the Government or private parties దానికిగాను Government ఎదైనా licence fees గా fix చేస్తూవుందా ? Area కు యింతనో. లేకపోతే టన్నుకు ఇంత అనో.

(శ్రీ) వి. సత్యనారాయణరావు :—Licence fees కాదు. Tenders పిలుస్తామండి. Licence fees ఏమీ లేదండి.

PATTA UNDER SECTION 11 ESTATES ABOLITION ACT IN VIZAG TALUK

219—

* 500 (7294) Q.—Sarvasri K. Govinda Rao (Anakapalli) and P. Sanyasi Rao (Visakhapatnam) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) the names of persons who received patta under section 11 pro. of the Estates Abolition Act for ex. estate banjars from the Board of Revenue in the villages of Visakhapatnam taluk, Visakhapatnam district during year from 1960 to 1965; and

(b) what is the extent of banjar land given to each of the grantees ?

Sri V. B. Raju :—(a) and (b) A statement containing the information is placed on the Table of the House.

(Statement)

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[*Vide* L. A. Q. No. 7294 (* 219)]

Name of the taluk and Village	R. S No.	Extent Acs. Cts.	Description	No. and date or order of the Bd. of Revenue.	Name of she assignee
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
VISAKHAPATNAM					
1. Allipuram	T. S. No. 1/1 Block No. 1	18-25	Dry.	B. P. Rt. No. 445560 dt. 8-9-60	Smt. Tripasuri Venkubayamma
	-do- Block No. 1	24-13	-do-	-do-	Sri Bondapuri Perraju
	Part of R.S. No. 1	6-31	-do-	-do-	Sri Akkella Ramamurthy
	T. S. No. 1 Part of Block No. 1	8-00 (roughly)	-do-	-do-	Sri Ingulika S:varamadass
	Block No. 1 T. S. No. 1	7-70 (roughly)	-do-	-do-	Sri B. Somanna
2. Dondaparthi village, (Allipuram State)	T. S. No. 2 Block No. 2	17-90	Dry.	B. P. Rt. No. 421/61 dt. 3-2-61	Smt. Ch. Sitaramam W/o Ramakrishna Rao
3. Kancharapalem	T. S. No. 1 Block No. 1	17-64	Dry.	B. P. Rt. No. 2504/61 dt. 8-8-61	Smt. T. Venkubayamma Sri P. Suryanarayana & Smt, B. Appalanarasamma

4.	Marripalem	S. Nos. 113, 106.	74–15	A. W. Dry.
5.	Resapuvani-Palem	T. S. Nos, 1/1 to 9 2/1 to 29 3/1 to 23 4/1 to 24 5/1 to 19 20/1 17/1 to 4.	Extent not noted.	Dry.
6.	Mulagada	41/7-P.	10–00 13–00 4–75 27–75	A. W. Dry,
7.	Marripalem	R. S. No. 132 R. S. No. 153	12–65 7–18	A.W. (present description)

B. P. Rt. No. 208/62 dt. 12-1-62	Smt. Manthana Ramanayyamma c/o P. V. Krishnam Raju
B. P. Rt. No. 1715/61 dt. 1-6-61 subsequently amended in B. P. Rt. No. 2301/62 dt. 3-8-62	Sri Saraswatula Balayya Sastry
B. P. Rt. No. 4011163 dt. 18-12-68	Sri M. Balarama Swamy, Sri Kodanda Ramayya, Sri M. Balarama Swamy
B. P. Rt. No. 4137163 dt. 30-12-63	Sri B. Subba Rao c/o Sri B. Perraju, M.B.B.S. Dabagarden's Main Road, Visakhapatnam Dist.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడు table మీద పెట్టినటువంటి సమాచారంలో ఈ ఎస్టేటు బంజరులో 74 ఎకరాల 15 సెంట్ల భూమిని మంతెన రమణాయమ్మ అన్నామెకు పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తణుకు తాలూకా కొత్తపాడు గ్రామస్థురాలికి Revenue Board వారు పట్టా sanction చేసినట్లుగా కన్పిస్తున్నది. బంజరు సాగుదారని యిచ్చారా. ఏ కారణం వల్ల యిచ్చారు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :- ఇప్పుడు మీరు ప్రశ్నలు అడిగినట్లుగానే section 11 క్రింద వున్న proviso క్రింద అసలు collector కు 2 1/2 acre wet land ను, 5 acars of dry వరకు sanction చేసే అధికారం వున్నది. దానికి మించి అయినట్లయితే అది గవర్నమెంటుకు రావాలి. under section 67 (1) Government had actually delegated powers to the Board. The board in its competence has done it but the details as such are not available. It happend in 1962 and if the hon. Member wants, details I will get details for that particular case.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడు ఇదంత బంజరు క్రింద వున్నటువంటి 74 ఎకరాల బంజరు భూమి ఆ జిల్లాకు సంబంధం లేకుండా ఎక్కడో 150 మైళ్ళ దూరంలో వున్నటువంటి వానికి రెవిన్యూ బోర్డు వారు ఏ విధంగా యిచ్చారని నేనడుగుతున్నాను. Here I have got a public copy of the whole statement.

Sri V. B. Raju :—For that particular case if the hon. Member wants it I will get the information seperately...

మిస్టర్ స్పీకర్ :—List table మీద place చేశారు. I will answer అని వారు అంటున్నారు. The hon. Member wants to know whether that lady residing at a place 156 miles away was given the land and the reasons as to why an extent of 75 acres was given. The Minister says "Please put a separate question I will answer," But as it is, he has not got information.

Sri V. B. Raju —For that case I do not have information. If the hon. Member wants I will get it.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడు మరొకవిషయం, జమీందారుగారి కూతురుకి పట్టాయిచ్చినట్లుగా యిందులో వుందంటే ఇవన్నీ బినామీ transactions Sir. All are fic itions sales and binami transactions. వాటిని ఆధారంచేసుకొని Revenue Board లో వున్నటువంటి వున్నతాధికారులు కూర్చుని మొత్తం ఈరకమైనటువంటి బంజరు పరివాసనంలాగా అంతా విశాఖ పట్టణంతాలూకా మొత్తంపైన గజం 10 రూపాయలు ఈరోజున విలువ చేస్తున్నటువంటి ఆభూమిఅంతటినీకూడా సంపాదించారు. 150 ఎకరాలు 3, 4. గ్రామాలలోనిది ఈవిధంగా జరిగిందనేవిషయం నేను చెప్తున్నాను. దయచేసి దీనినిగురించి enquiry చేసి దీనిని probe చేయడానికోసం మీరు సిద్ధపడతారా అని నేను కోరుతున్నాను.

Sri V. B. Raju:—If the hon. Member actually gives the details and sends me a communication that these are all fictitious and if he

makes the charge the Revenue department will certainly go into the matter.

Sri K. Govinda Rao :– I will certainly go into the matter అన్నారు. ఇంతకుముందు ఒకటిజరిగింది. దానినిగురించి చెప్పాము. ఒకరి విషయంగురించి చెప్పాము. చెప్తేఅదేమో speific case లు కావాలంటారు దానికివిచారణ జరిగిందోలేదో మాకు తెలియదు. ఇంతకుముందు వాటివిషయంలో ఏమీచేయలేదు.

Sri V. B. Raju :—As a matter of fact I got the file. The hon. Member says he came many times to me. He did not come actually at the appointed time and the file went back.

Sri K. Govinda Rao :—Every time I was asked to come.

Sri V. B. Raju :—No, No, only once he met me.

Sri B. Ratna Sabhapathi :—Private discussions should not be referred to here.

Sri V. B. Raju :—The hon. Member was saying about what happened previously. That is why I had to say that

Mr. Speaker :—As it is, he is not in a position to give reasons in each particular case. If you want him to give reasons and details in regard to particular instances, he may be able to give reasons within a few days. I don't think it is possible in this session and he may be able to get information in the next session.

Sri C. V. K. Rao :—Is the hon. Minister for Revenue aware of the implications of this and that the person involved is no other than the man who occupies the post of Chief Secretary of the State and the hon. Minister knows and he is trying to shield a thing. That is the trouble.

Mr. Speaker :– It is unfair, Mr. Rao to say that he knows these things and that he is trying to conceal all these things from the House Even if the Minister knows certain information he will not halphazard give that information before verifying it to be true. As it is, he may know certain things, but still he may like to verify.

Sri V. B. Raju :—It happened in 1962. I am in 1968. How do you expect me to know these things ?

(శ్రీ) ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, స్పెసిఫిక్ కేస్ ఇస్తే ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇస్తానని మంత్రిగారు అంటున్నారు. అది నాకు నమ్మకంలేదు. నేను పోయిన మార్చిలో కాల్‌ఎటన్షన్ మూవ్ చేశాను. గవర్నమెంట్‌కు కలెక్టర్‌కు కాగితాలు ఇచ్చాను. దర్శి తాలూకాలో 500 ఎకరాలు గుంటూరు జిల్లా ఆయన— సంబంధంలేనటువంటి వారు—పట్టా పుచ్చుకొన్నారు. పోతవరం గ్రామంలో 200 ఎకరాలు ఒక కందుకూరుఆయన హోటల్ కీపర్ పుచ్చుకొన్నారు. స్పెసిఫిక్ కేసెస్ గవర్నమెంట్ దృష్టికి, మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఆ పట్టాలు ఇచ్చిన అధికారిపైన కూర్చున్నాడు. బోర్డులో అసిస్టెంట్ సెక్రటరీగా ఉన్నాడు. అది అతిగతి లేదు. 4 రోజులు టైమ్ ఇస్తే చేస్తామంటున్నారు. అది ఎంతవరకు నమ్మవలెనో అర్థం కావటం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 4 రోజులు గ్రేస్ ఇస్తే వారు ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పిస్తామని చెప్పారు.

Sri V. B. Raju :—Sir, let us be clear about it. About general things we can answer immediately in the question-hour within ten minutes or fifteen minutes. For the particular case if there is a separate question we get the information. If a simple communication is sent by hon. Members in a particular case like this we will certainly see that as expeditiously as possible we get it and place it before him or before the House.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—స్పెసిఫిక్ కేసెస్ చెబితే 74 క్రింద జవాబు చెబుతామన్నారు. నేను 74 క్రింద ఇచ్చి 9 నెలలు అయినది.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ప్రజల ఆస్తికి సంబంధించిన విషయం ఇది. బంధుప్రీతి కారణంగా ప్రజల ఆస్తి దుర్వినియోగం చేయబడింది అనే దానికి నిదర్శనములు గౌరవసభ్యులు ఇస్తున్నారు. అవి చాలా తీవ్రమైన విషయాలు. ఇవాళే గౌరవసభ్యులు వేసిన ప్రశ్నకు వివరాలు మంత్రిగారు సేకరించి—తొమ్మిదవ తేదీనాడు అరగంట యీ సమస్యపై చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is even supposing I allow Half-an-hour discussion, to day is sixth he has to get the information with regard to a number of things. I do not think it will be possible for him to get the cinnformation.

Sri V. B. Raju :—I have to get it from the Collector.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—He can get it from the Board. ఎవాయిడ్ చేయడం బాగుండదు.

Mr. Speaker :—There is no question of evading.

Sri V. B. Raju :—Sir, I will try my best to get that as early as possible. If for any reason I cannot get them before 9th or before the Session closes, I will place it before the House in the next session.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఎందుకండీ అనవసరంగా ఆలస్యం? ఈ విషయాలు ఇక్కడే పరిష్కారం చేయండి.

Mr. Speaker :—Then I will do one thing.

Sri V. B. Raju :—Sir, if it is available in the Board, I will certainly get it to-day alone.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—They are available.

Sri V. B. Raju :—All right.

Sri K. Govinda Rao :—They are all Board's proceedings. Not District Collector's orders.

Mr. Speaker :—The Minister is saying that he is trying to get the information. What he is saying is "I will try to get the information by 9th. If for any reason I am not able to get the information....".

Sri Ch. Rajeswara Rao :—Whatever information he is able to get by 9th let him furnish.

Mr. Speaker :—If it is incomplete information what purpose does it serve ?

Sri Ch. Rajeswara Rao :- Regarding some instance atleast he may get the information.

Mr. Speaker :—In that case, let him please collect instances where he wants information and send those things to him.

Sri C. V. K. Rao :—If he makes a sincere effort, he will get the information all right. If he can't get information which he can place before the hon. Speaker and then take action, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: —1962 లో నేను ఇది రెయిజ్ చేశాను. మూడవరోజున సంజీవరెడ్డిగారు సమాధానం తెప్పిస్తామన్నారు. తర్వాత ఆయన కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంటుగా వెళ్ళడం జరిగింది. నెంబర్స్‌తో వివరాలతో సహా క్వశ్చన్స్ వేశాము. 62 ది అని అంటున్నారు. 62 నుండి మేము అడుగుతున్నాము కాని గవర్నమెంట్ మాత్రం దాచి పెట్టటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

Mr. Speaker : —We shall see about it on the 9th morning. Let the hon. Revenue Minister say whether he will be ..

Sri V. B.Raju : —What exactly the information the hon. Member wants ? Let him kindly be specific.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి: —అసలు ఈమె ఎం. టి. రాజుగారి భార్యఅని వింటున్నాము అది ఎంతవరకు నిజము.

Sri V. B. Raju :—Let us not take the names of the officers here. Sir, why should we take the names of the officers here ?

Mr. Speaker :—Next question, Sri Govinda Rao.

PATTAS UNDER SECTION 11 OF ESTATES ABOLITION ACT

220—

*418 (6851) Q.-Sarvasri K. Govinda Rao and P. Sanyasi Rao :- Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) the names of persons who received pattas issued by the Board of Revenue under section 11 (Pro) of the Estates Abolition Act, for Ex. Chemudu Estate banjars situated in the Villages of Kapparada, Kandharipalem, Dondaparthy, Marripalem, Allipuram, Madhavadhara and Ramamurthy peta villages of Visakhapatnam taluk & district during the period between 1958 and 19 3 ; and

(b) what are extents of banjar land granted to each of the grantees ?

Sri V. B. Raju :—(a) No persons received pattas alleged.

(b) Does not arise.

శ్రీ కె గోవిందరావు : —. మంత్రిగారు ఇందాక పట్టాలు ఇచ్చారు అని మొదట చెప్పి—ఇపుడు అసలు పట్టాలు ఇవ్వలేదని చెబితే ఎట్లా?

Sri V. B. Raju :—He has asked for Chemudu Estate banjars situated in the villages of Kapparada, Kandharipalem, Dondaparty,

Marripalem, Allipuram, Madhavadhara and Ramamurthypeta—whether in these 7 villages between 1958 and 1963 whether any pattas have been given. The answer is no pattas were given.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—మా దగ్గర ప్లేస్ చేసిన దానిలో తమరు దొండపర్తి గ్రామంలో పట్టా ఇచ్చినట్లు వ్రాశారు.

Sri V. B. Raju —The first question was between 1960 and 1965

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అది దొండపర్తి విలేజిలో అల్లిపురం ఎస్టేటు వారు-బి.పి.ఆర్. బి. 421/61 తేదీ 8-2-61 Patta was granted to Srimathi Sitaramamma wife of Ramakrishna Rao. The same village is there.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది ఫస్ట్ క్వశ్చన్‌కు అన్సర్.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఫస్ట్ క్వశ్చన్ అన్సర్ దానిలో ఎందుకు కవర్ కాదని అడుగుతున్నాను.

Sri V. B. Raju :—The Collector of Vishakapatnam has stated that the Tahsildar, Vishakhapatnam has reported that no person received pattas from the Board of Revenue under Section 11 proviso of the Estates Abolition Act, 1958 in respect of banjar lands situated in these villages which I have read between 1958 and 1963.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అందులో దొండపర్తి ఉన్నదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అందులో దొండపర్తి ఉన్నది.

Sri K. Govinda Rao.—Then how is it possible ?

శ్రీ వి. బి. రాజు .— వారు చెప్పేది exemption దొండపర్తికి ఉన్నది. అన్నమాట.

Sri C. V. K. Rao :—మర్రిపాలెం కూడ ఉన్నది. There is a paper placed on the Table, Sir. According to the paper he is giving the information now. Another question also relates to that and now he says there is nothing in that.

Sri V. B. Raju :—Sir, why is another question put there ?

Sri C. V. K. Rao :—Is that the way now he is going to answer? So to say he can tell us a lie. He can deny it. Why does he ..

Sri V. B. Raju :—Sir, the discrepancy may be there.

Sri K. Govinda Rao ;—I will tell why it is asked. మొదటి మూడు గ్రామాలలో యీ బినామీ వ్యవహారాలు చాలా ఎక్కువ జరిగినవి. దానిమీద నేషనల్ హైవేస్ ముందుకు నెట్టి లాండ్ ఎక్విజిషన్ చేసి ఇచ్చారు. పరాడ మొదలైన అనేక గ్రామాలలో బంట్లు స్వాహా చేసిన విషయాలు వున్నవి. కాబట్టి రెండవ క్వశ్చన్ మళ్ళీ అడిగాము.

Mr. Speaker :—Mr. Raju, please tell the House whether during these years or some other years whether pattas were granted. It is

immaterial whether during these years or some other years they were granted. The question is whether pattas were granted in these villages and the extent.

Sri V. B. Raju: Sir, the confusion can be resolved like this. The two questions can be taken as one question. Probably at the Collectorate there might have been over-sight. They might have seen these villages and answered separately. These two questions can be taken as one question and the statement that is placed on the Table can be taken as the answer because the villages are repeated here and there. But the Collectorate has stated that no pattas have been given. Anyhow, I will get it verified as to why in the statement the villages have been shown and why they have said in this question in the villages mentioned the pattas were not given. Therefore, I think it will satisfy the House, if these two questions are taken as one and the answer is taken for them.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— ఇప్పుడు వారు ఇచ్చినదాంట్లో, రెండవ ప్రశ్నకు లేదన్నారు అనుకోండి. ముదటిది తీసుకొన్నప్పుడు, ఈ మొత్తము ఇచ్చినటువంటి కేసెస్ 7 మాత్రమే. మేము అడిగినదానికి సమాధానము వారు ఇచ్చారు. Conspicuous villages అడిగాము. ఆ విలేజస్‌కు సమాధానమే ఇచ్చారు. వారు ఇచ్చినటువంటిదానికే దాని వివరాలు నాకేమీ తెలియదు అంటే ఎట్లా. దీనికి డిటెయిల్స్ ఇచ్చి B. P. R Ts. ఎవరు ఎవరికి ఇచ్చారు అన్నీ అందులో ఇచ్చారు ఇచ్చిన తరువాత ఇందులో ఏ కేసు గురించి నాకు వివరాలు తెలియదు అంటున్నారు. These are all Board Proceedings, ఇవన్నీ ఇక్కడనే ఉంటాయి, ఇంకెక్కడనో ఉంటాయని అనుకోవడం ఏమిటి. కనుక కనీసం 9 వ తేదీలోగా అవన్నీ తీసుకొనివచ్చి సభముందు పెట్టించండి, ఇంత అన్యాయము జరుగుతున్నప్పుడు.

శ్రీ వి.బి. రాజు:—అంటే ఈ కేసెస్ అన్నింటికి డిటెయిల్స్ కావాలంటారా?

Sir, when we ask them information, they will send only that much of information. We have given actually the order number, Board's Routine Order No. and the date, everything and the nature of the land, area and the village. Now, what are the other details actually the hon. Member wants?

Sri K. Govinda Rao:-What are the specific reasons for which the banjars have been allotted to this lady?

Sri V. B. Raju:—So to say, he wants the contents of the Board's orders.

Sri K. Govinda Rao:—Kindly get the relevant Board's orders.

Sri V. B. Raju:—It is a big file. Let there be no misunderstanding on this matter. What exactly I have got to bring here is only Board's orders in respect of this case Am I clear?

Mr. Speaker: There is no question of all the proceedings of the Board being discussed here, in this House. That question does not arise. Whatever information he wants the Revenue Minister will see that information is got and placed on the Table of the House. On that if he wants to put supplementaries he can put.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఇతర విషయాలు అనవసరం. ఈ వ్యక్తులు ఎవరు. వారికి ఏ ఆధారాలపైన, ఏ ఏ కారణాలవల్ల అసైన్ చేశారు. ఎంత చేసినారు అనేది అవసరం కదా.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— వ్యక్తుల పేర్లు అడిగినారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— వివరాలు అంటే ఈ అసైనీస్ ఎవరు, ఆ గ్రామస్తులేనా, వాళ్లకు పట్టాలు ఇవ్వడానికి అర్హత ఉన్నదా? పైగా ఏ ఒకరికి కూడా 5 ఎకరాలు పైబడే ఉన్నదే గాని లోపల లేదు. ఎందుకు 5 ఎకరాలు పైబడి ఉన్నప్పటికి, రూల్సు రిలేక్సు చేసి ఇచ్చారా? ఇవన్నీ వివరాలుకూడా ఇవ్వాలి. అట్లా ఉన్నప్పుడు ఎందుకు క్యాన్సల్ చేయలేదు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఏదైనా కూడా అధ్యక్షా, మీరు సెలవిచ్చారు కదా ఆ బోర్డు ఆర్డర్సు ఏమైనా ఇరెగ్యులర్‌గా ఉంటేనే గవర్నమెంటు క్యాన్సల్ చేయగలుగుతుంది గాని లేకపోతే ఎందుకు చేస్తారు.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— ఇప్పుడు ఇచ్చిన పేపర్లలో ఐటం నం 5 లో రాజవారి-పాలెంలో పట్టాలే ఇచ్చారు. ఎక్సెలెంట్ నోట్ చేయలేదు. రెండవది పేదవారికి 5 ఎకరాలు ఇవ్వడం అతికష్టం అయ్యేటప్పుడు, 71 ఎకరాలు కూడా ఇచ్చిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి అంటే మరి ఈ భూ సంస్కరణలు ఎంతవరకు పేద ప్రజలకు ఉపయోగపడుతున్నాయో సెలవిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— అదే కదండి గోవిందరావుగారు వేసిన ప్రశ్న. 74 ఎకరాలు ఎట్లా యిచ్చారు, దానికి కారణాలు ఏమిటి అని అడిగారు. మళ్లీ అదే మీరు అడగడం ఎందుకు?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మీకు ఇన్‌ఫర్మేషన్ కావాలంటే, ఆఫీసులో ఏమి ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఉన్నదో మాకేమి తెలుస్తుంది. మేము చెప్పేది ఏమిటంటే మాలఫైడీగా కొంతమందికి ఇచ్చారు. దాంట్లో పేర్లు ఉన్నాయి. వాళ్లకు ఇవ్వడానికి కారణాలు ఏమిటి: వాళ్ళ బంధుత్వాలు ఏమిటి. మీకు ఏమి కావాలో ఆ జాబితా ఇవ్వమంటున్నారు; ఆ రికార్డు అంతా మాదగ్గర ఉన్నట్లు, దాంట్లోనుంచి మేము వ్రాసి ఇచ్చేటట్లు. మా అభిప్రాయం ఏమిటంటే 1963 సంవత్సరంలో ఈ మాలఫైడి ట్రాన్సాక్షన్సు జరిగినాయని.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు ఎవరెవరి బంధుత్వము కావాలో అడిగితే కదా వారు ఆ సంగతి చెప్పుతారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మంతెన రమణాయమ్మ ఎవరో చెప్పమనండి. ఒక సంగతి చెప్పితే అంతా బయటికి వస్తుంది తరువాత మల్లెపాలెంలో పొలము ఎవరి పేరున ఉన్నది? ఎం. టి రాజుగారి పేరున ఉన్న పొలం ఇంకొక అతను అమ్మాడా లేదా. అవన్నీ నేను ప్రశ్న వేశానండి, దానికి జవాబు రాదు. 1962 లో ప్రశ్న వేశాను. 1965 లో ప్రశ్న వేశాను. ఈవేళ మళ్లీ ప్రశ్న వేస్తున్నాను. క్రిందటి సంవత్సరంకూడా ప్రశ్న వచ్చింది,

సమాచారం రాని ఆసైన కూర్చొన్న పెద్దలు ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇవ్వరు. ఒకచోట తమరే మాచారు, ఒక ప్రశ్నకు ఏమైన ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఉన్నదన్నారు. ఒక ప్రశ్నకు వ్యతిరేకమని చెప్పారు.

గవర్నమెంటు జవాబు ఇవ్వకపోతే మేము ఎందుకండి ఇక్కడ? గవర్నమెంటు ఏమి చేసినట్లు?

మిస్టర్ స్పీకర్:—62 లో ఏమి ప్రశ్న వేశారో నాకు తెలియదు, 65 లో ఏమి ప్రశ్న వేశారో నాకు తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇప్పుడు వేసేది మూడవ ప్రశ్నండి

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఉంటే ఉండవచ్చు. మీరు ఏమి అడిగారో నాకు తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—62 లో ఆరోజు ప్రశ్న వేస్తే సంజీవ రెడ్డిగారు ఏమైన మరురోజు చెప్పుతామని అన్నారు. ఆ మరురోజు వారు కాంగ్రెసు ప్రసిడెంటుగా వెళ్లారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు:— ఆ ఇన్‌ఫర్మేషన్ తెప్పించమని అన్నారు, తెప్పిస్తాము అని అన్నాను. అయిపోయింది, మళ్లీ ఎందుకు ఇది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇప్పుడు కూడా తెప్పిస్తామంటారు. నేను మనవి చేసేది, నేను మంత్రులను అనడంలేదు. మంత్రులు ప్రయత్నించినా కూడా వెనుక ఇన్‌ఫర్మేషన్ రాకుండా ఉన్నది; ఎందుకు? దానికి జవాబు చెప్పండి, వేరే అక్కరలేదు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, there is no point in making wild allegations and mentioning names and all that. My submission is this. This is not proper and fair. Specific questions...... .

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా బాధ్యతగా ఒక విషయాన్ని సెలవిచ్చారు. బాధ్యతారహితంగా ఈ వైల్డ్ అల్లిగేషన్స్ పెట్టకూడదన్నారు. కాబట్టి నేను ఇప్పుడు ప్రతిపక్షము తరఫున ముఖ్యమంత్రి గారికి ఒక ప్రశ్న వేస్తున్నాను దయచేసి 8 వ తేదినాడు, ఇప్పుడు ప్రతిపక్ష సభ్యులు వేసిన ప్రశ్నలన్నీ కూడా వైల్డ్ అల్లిగేషన్సు అని రుజువు చేస్తారా? చేసుకోని బాధ్యత మీమీదే ఉన్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అది అసలు మంచి పద్ధతి కాదండి

Sri C. V. K. Rao :—I would request the Chief Minister to withdraw that word 'wild allegations'. Otherwise, I have got to say he is shielding some person who is doing such irregularities and trying to benefit from the public property.

Mr. Speaker:—Now he has to withdraw what all he has stated without the permission of the Speaker. What is all this? I don't like members getting up indiscriminately all at one time and saying what they want. You ask for my permission and I am prepared to

allow one after the other. There is no point in speaking as you please without the permission of the Speaker. We shall go to the next thing Mr Govinda Rao, I have asked the Minister to get the full information by 9th.

Sri K. Brahmananda Reddy :— Sir, I am only submitting. ఇప్పుడు రాజేశ్వరరావుగారు కొంచెం ఆలోచిస్తే ఎంత పొరబాటో తెలుస్తుంది. మా యిష్టం వచ్చిందేదో చెప్పుతాము. దానిని కాదని సమర్థించుకొనే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నది అనడం అది ఎక్కడ కూడా లేదు....

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అలాంటప్పుడు ప్రతిపక్షంవారు చెప్పింది అంతా వైల్డ్ అల్లిగేషన్స అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం ఎంత పొరబాటో గమనిస్తారా?

Sri K Brahmananda Reddy :—Wild is one which is not mild.

Sri Ch. Rajeswara Rao :-Challenge is one which is reasonable.

Mr. Speaker :--Very good. No more discussion about this.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—సభ్యుల ఆందోళన సమితంటే, ఇది చాలా కాలంనుంచి జరుగుతున్నది. ఇది ఇట్లాగే ఉండిపోవడం స్టేటుకు మంచిది కాదు, స్టేటు పరిపాలనకు మంచిది కాదు, ప్రజలకు మంచిది కాదు. కనుక దయచేసి ఏదో బాధ్యత గలిగినటువంటి ఒక కమిటీమందు ఇదంతా పెడితే మాకేమి అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సంపూర్ణమైన సమాచారం మంత్రిగారు తెప్పించి సభ్యులు అడిగే ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఇవ్వమని అంటున్నాను. వారు 9 వ తేదీ ఇవ్వగలిగితే సంతోషం. కాని 9 వ తేదీకి ఆ సమాచారంవారు సేకరించ గలుగుతారా అనేది చెప్పమని నేను చెప్పుతున్నాను. Then why all this waste of time?

CASES UNDER SECTION 56 OF THE ESTATES ABOLITION ACT

221—

* 403 (6761) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :—

(a) how many cases under section 56 of the Madras Estates Abolition Act are pending with the Settlement Officer, Visakhapatnam from 1963 ;

(b) have they been taken up even for trial ; if so, how many; and

(c) whether there is any proposal with the Government to dispose of these urgently ?

Sri V. B. Raju :—(a) 87 cases under section 56 (1) (c) of the Estates Abolition Act 1948 are pending enquiry by 31-8-68 with the Asst. Settlement Officer Visakhapatnam.

(b) and (c) All the 8 cases are under trial and instructions have been issued by the Director of Settlements to the Asst. Settlement Officer to expedite their disposal.

శ్రీ ఆర్. మహానంద .—విశాఖపట్టణం Assistant Settlement Officer కు అంటున్నారు. నేను అడిగిన ప్రశ్న అదికాదు. Print కావడం పొరపాటేమో ? విశాఖపట్టణం Head-quarters పెట్టి నెల్లూరులో ఉండే Settlement Officer ను అక్కడికి మార్చారు. నెల్లూరులో ఉండే Assistant Settlement Officer, Additional Settlement Officer, వారికి సంబంధించి ఎన్ని కేసులు pending గా ఉన్నాయి ? ఎన్నాళ్ళనుంచి pending గా ఉన్నాయి ? అవి dispose కావడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ?

Sri V. B. Raju :—The Settlement Officer has only given for Srikakulam, East Godavari and Visakhapatnam. Probably the hon. member must have meant for Nellore. Statistics are available only for those districts.

శ్రీ ఎ మాధవరావు :—Rival disputes between ryots కాబట్టి— మద్రాసులో Settlement Officer కు ఉండే powers తీసివేసి Civil Courts కు ఇచ్చారు. మనంకూడ ఎందుకు యివ్వడంలేదు ? Settlement లో summary enquiry జరిగిపోతున్నది. దీనినిగురించి ఆలోచించి ఏమైనా చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది యింకా యిప్పుడు ఆలోచనలో లేదు.

TRANSFER OF PERSONS CONVICTED IN EX-HYDERABAD STATE

222—

* 114 (6936) Q.—Sri Badrivishal Pitti (Maharajgunj) :—Will the hon. Minister for Law be pleased to state :

(a) whether it is a fact that persons convicted in the areas previously forming part of ex-Hyderabad State, but were subsequently transferred to neighbouring States after the States Re-organisation on linguistic basis are still undergoing imprisonment in the Hyderabad Central Jail;

(b) whether it is a fact that the said prisoners have not been released even after the expiry of their period of sentence ; and

(c) if so, the reasons therefor ?

Sri T. V. Raghavulu :—(a) Yes Sir.

(b) No Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ బద్రీవిశాల్ పిట్టి :—ఆంధ్ర జ్యోతిలో 11 ఫిబ్రవరిన ఆదిరాజు వెంకటేశ్వరరావు లేఖ ఉన్నది. 9 మంది యిప్పుడు జైలులో ఉన్నారని. అది నిజమేనా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—అయిదుగురు ఉన్నారు. అయిదుగురి పేర్లు చదువుతాను.

ఉస్మాన్ అలీ, అబ్దుల్ కరీమ్, కరణ్ సింగ్, యవార్ షబస్సేన్, చంద్ పటేల్,

Mr. Speaker :— Answers to all other questions will be laid on the Table of the House, excepting Question No. 261.

SALE OF ALCOHOL IN THE NAME OF DENATURED SPIRIT

261—

* 354 (6292) Q—Sri K. Govinda Rao :— Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether the attention of the Co-operative Department has been drawn by the Excise Department and the Vigilance Commission to the fact that one of the employees of the Anakapalli Co-operative Agricultural and Industrial Society Ltd. Thummapala, Visakhapatnam district is involved in the illicit sale of alcohol in the name of denatured spirit, made from the above concern;

(b) if so, what is the action recommended by the Vigilance Commission and the Excise Department (Revenue) to be taken against the employees ;

(c) when was this action recommended ;

(d) whether any action has been taken in this respect; and

(e) if not, the reasons therefor ?

Sri V. Satyanarayana Rao :— (a) Yes Sir, by the Government.

(b) It is not desirable to reveal the recommendations of the Vigilance Commission as they are confidential.

(c) Recommendations of Vigilance Commission were received in November 1967.

(d) Yes Sir.

(e) Does not arise.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—Vigilance Commission యొక్క సిఫార్సులలో కొన్ని అమలు జరిపారుగదా. ఇప్పటికి అమలు జరిపినవి పోగా యింకా ఏమైనా యితరత్రా చేసినటువంటివి ఉన్నాయా అంటే చెప్పడానికి వీలులేదు అంటున్నారు. నేను ఆ విషయాలు అడగడంలేదు. ఫ్యాక్టరీ మేనేజ్‌మెంట్ యొక్క ఒక reliable agent ఈ case లో యిరుక్కొని ఉన్నాడా లేదా? ఇతనిపై బాధ్యత మోపబడి ఉన్నదా లేదా?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :— ఈ ప్రశ్న ప్రతి సెషన్‌లోను వస్తున్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోకపోవడంవల్ల వస్తున్నది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—ఆఫ్యాక్టరీకి సంబంధించినంతవరకు మేము వాళ్ళకు వ్రాయడంతప్ప మాకేమీ సంబంధం లేదు. Action తీసుకోవాలని Co-operative Department కు తెలియపరచినాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ ప్రశ్న ప్రతిసారి వస్తున్నది అన్నారు. దానికి ఏమి జవాబు చెప్పారు?

Mr. Speaker :—Same thing.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ప్రతి తడవ రావడమేనా దానికి జవాబు ఏమైనా వస్తున్నదా ? అది యింకా dispose కాలేదు. అందుకని ఇన్ని మార్లు వస్తున్నవి. వాళ్ళు ఏమి చేయనందువల్ల వస్తున్నది. అది తమరే అడగండి. మేము ఏమి అడగము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఏ ఆఫీసరులు అయితే involve అయినారో వారి మీద చర్య తీసుకున్నారు. బాగానే ఉన్నది. కాని actual గా ఎవరు అమ్మకం చేసి లాభం పొందారో వారిని వదలివేశారు. ఫ్యాక్టరీ agent ఒక ఆయన అందులో ఉంటే వారి పేరు చెప్పడానికిగాని, వారిమీద action తీసుకోడానికిగాని గవర్నమెంటు భయపడుతున్నది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—భయపడడం కాదు మాకు సంబంధించినంతవరకు departmental officers అందరిమీద action తీసుకున్నాము. వాళ్ళ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించినంతవరకు మాకు సంబంధం లేదు. Co-operative కు సంబంధించినవి, ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించినది ఏవైతే Vigilance Commission మాకు recommend చేసినదో అది వారికి action తీసుకోమని పంపించినాము. అంతేగాని మేము చేయగలిగింది ఏమీ లేదు.

Mr. Speaker :— He says that persons who are actually responsible for all these made huge profits and they are let off. Is that your question ?

Sri K. Govinda Rao :—Yes, Sir. I say with authority that one of the agents of the factory has been found implicated in this case and it has come to light. Now action is being taken and he is being shielded.

Sri V. Satyanarayana Rao :— Nothing has been shielded. He is working for the factory and it is for the factory to take action against him.

Mr. Speaker :— The Member wants to know what kind of action is being taken by the Government.

Sri V. Satyanarayana Rao :— Government cannot dictate ; the factory management is the proper authority to take any action, whatever is possible.

Mr. Speaker :—They want to know what kind of action the Government has taken. Where is this secrecy about it ?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—Secrecy ఏమీ లేదు.

Mr. Speaker :— No action is being taken against him.

Sri V. Satyanarayana Rao :— Yes.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—Actual involve గా అయిన persons పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—Distillery లో ఎవరికైతే management power of attorney యిచ్చినదో ఆ gentleman ద్వారా యిది జరిగిందనేది సాక్ష్యం. Vigilance Commission enquiry లో తేలింది. వారిపైన చర్య తీసుకోమని, రెండు మూడు సంవత్సరాలనుంచి చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఇది 1965 లో జరిగింది. చేతిలో దొరికిన తరువాత అతనిపైన action తీసుకోక పోతే ఎలా ? గవర్నమెంటు ineffective గా ఉంటే ఎలా ?

Sri V. Satyanarayana Rao :—The question is quite different.

Mr. Speaker :—Is any action being taken against him ?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—ఇంతవరకు తీసుకోలేదు. గవర్నమెంటుతో సంబంధంలేదు. Factory కి సంబంధించినది. ఏ action తీసుకోవాలన్నా ఫాక్టరీవారే తీసుకోవాలి.

Sri K. Govinda Rao :—Is it proper to say that ? It is the money of the people. It is not the property of anybody else.

Sri V. Satyanarayana Rao :—We have intimated to the Co-operative Department also.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Private వ్యవహారం అయితే Vigilance Commission కు ఎలా పంపించారు ?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—Department Officers కు దానికి సంబంధం ఉన్నది. అందుకని Vigilance Commission కు పోయింది. As for as the department is concerned, we have already taken action.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఏమి action తీసుకున్నారు ?

Sri V. Satyanarayana Rao :—Details are not with me. I have already answered the question previously many times.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—మృత సంజీవని సుర అని వరంగల్, కాజీపేట, హనుమకొండ బజారులో 'drink and enjoy' పేరుతో అమ్ముతున్నారు. అసలు ఇది సురాపానమా లేక మందా ? ఎవరు licence యిచ్చినారు ? Drink and enjoy అని బజారులో సారాయి అమ్ముతుంటే దుకాణదారుల పరిస్థితి ఏమిటి ? ఆల్కహాల్ 65 % తో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ అనుమతితో తయారుచేయబడినది అంటున్నారు. కరపత్రాలు వేసి 'drink and enjoy' అని అమ్ముతున్నారు. దీనివల్ల వరంగల్ నగరంలో రభస బైలుదేరే పరిస్థితి ఉన్నది. దయచేసి మంత్రిగారు దానిని గురించి చెబితే బాగా ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—దానిని గురించి ప్రశ్నవేస్తే వస్తుంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ప్రశ్నవేస్తే వచ్చే సెషన్‌కు వస్తుంది.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

MATERNITY HOSPITAL AT GUNTUR

223—

* 885 (7453) Q. Sri Tulabandula Nageswara Rao :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government propose to set up a full fledged Maternity Hospital separately in Guntur during the IV Plan period in view of the fact that already a post-graduate centre started functioning there; and

(b) if not, the reasons therefor ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) There is already a full fledged and well equipped maternity ward with 100 beds in Government General Hospital, Guntur.

SURVEY FOR FISH IN THE COASTLINE

224—

*927 (7675) Q.—Sri B. Niranjana Rao :-Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether the entire coastline in the State has been surveyed to find the potentiality of fish in the area ; and

(b) whether the Government is talking steps to get the survey conducted from Machilipatnam to Visakhapatnam during 1969-70 ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) During 1969-70, the Survey will be restricted to the Seas of Visakhapatnam and Kakinada, where fishing harbours have been established.

ILLICIT DISTILLATION OF LIQUOR

225—

*554 (7611) Sri P. Gunnayya :—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) the taluk-wise number of cases of illicit distillation of liquor detected by the officials in Srikakulam District during the years 1967 and 1968 (upto 31st August) for the purpose of enforcement of Prohibition ;

(b) the taluk-wise amount of fine imposed ; and

(c) the taluk-wise number of persons awarded imprisonment ?

A :—

(a) (b) and (c) :—A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE L. A. Q. No. 7611 (STARRED) [*225]

Statement showing the taluk-wise number of cases of illicit distillation of liquor detected in Srikakulam District during 1967 and 1968, the amount of fine imposed and the number of persons awarded imprisonment.

Name of the Taluk	No. of illicit distillation cases detected during		Amount of fine imposed during		No. of persons awarded imprisonment during	
	1967	1968 (upto 31-8-68)	1967	1968 (upto 31-8-68)	1967	1968 (upto 31-8-68)
1. Srikakulam	21	38	270.00	100.00	18	37
2. Narasannapeta	37	46	—	—	37	46
3. Cheepurapalli	9	14	—	390.00	9	7
4. Ichapuram	9	27	—	320.00	9	25
5. Sompeta	25	31	—	200.00	24	29
6. Tekkili	47	44	—	400.00	47	30
7. Pathapatnam	4	7	205.00		2	6
8. Bobbili	21	34	—	—	21	34
9. Salur	22	19	80.00	—	21	19
10. Palakonda	13	28	—	—	11	28
11. Parvathipuram	1	34	—	100.00	1	32
Total	200	322	555.00	1510.00	200	293

RYOTWARI PATTAS

226—

*410 (6778) Q.—Sarvasri A. Easwara Reddi, N. Ramulu and K. Butchaiah :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether instructions were sent to the District Collectors with regard to the issue of Ryotwari pattas for service Inam land which were aliented by the Inamdars by the Act conversion of inams into Ryotwari Act ; and

(b) if not, the reasons therefor ?

A :—

(a) and (b) The Andhra Pradesh (T.A.) Abolition of Inams Act 1967 and the Rules framed there under contain adequate statutory instructions in the matter. The question of issuing any executive instructions does not therefore arise.

ALLOTMENTS OF LAND TO POLITICAL SUFFERER

227—

*416 (6845) Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is not a fact that Sri Govada Nireekshna Rao of Masulipatnam, a political sufferer was allotted land of 5 acres in Kalla Village of West Godavari District by patta No. 1006 of R. S. No. 923/1 dated 12-1-1957 ; and

(b) if so, whether the said land was put in his possession to this day, if not why ?

A :—

(a) It is a fact that Sri Govada Nireekshna Rao was assigned an extent of acs. 5-00 in R.S.No. 923/1 of Kalla village, Bheemavaram taluk in 1955.

(b) It is reported that the land was under the possession of the political sufferer from the date of grant and that he sold away the land to somebody in the month of August 1968.

ABOLITION OF KURUPAM AND MERANGI ESTATES

288—

*1017 (6533-P) Q.—Sri S. Prataparudra Raju :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that though the Kurupam and Merangi estates have been abolished, no equitable and proper method has been adopted with regard to the levy of assessments on the ryots of the said villages and fixation of assessment has been done in a discriminatory way ;

(b) whether this discriminatory imposition of assessment has been brought to the notice of the Hon'ble Minister for Revenue six months ago during his visit to Bhadragiri by the representatives of the ryots of Gumma Lakshmapuram in the presence of local M. L. A., and

(c) if so, the action taken thereon to ensure justice to the ryots ?

A : —

(a) The assessments in the villages of these estates were fixed during the present settlement in accordance with the rates obtaining in parvathipuram taluk. Thus the fixation of assessment was done on par with the rates prevailing in the adjacent ryotwari villages of that taluk. There is therefore no discrimination in the fixation of assessment in the above estates.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

SUB ORDINATE JUDGE AT ADONI

229—

*173 (7478) Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju :—Will the hon. Minister for Law be pleased to state :

(a) whether there are proposals before the Government to make the Sub-ordinate Judge Court at Adoni permanent ; and

(b) if so, when is it likely to be made permanent ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) As and when the proposal is received from the High Court.

TAKING OVER OF POLICE LINES AT GUNTUR FOR EXPANDING OF MEDICAL COLLEGE

230—

* 944 Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

At what stage is the taking over of the Police lines and expanding of the Guntur Medical College, Guntur with Government stands ?

A :—

The matter is under the examination of the Government in consultation with Director of Medical and Health Services.

MASTER PLAN FOR THE DEVELOPMENT OF FISHERIES IN DIVI SEEMA

231—

* 877 (7-87) Q.—Sri K. Someswara Rao :—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether the Government have formulated any master plan for the development of fisheries in Divi Seema ;

(b) the details of the said plan ; and

(c) when the said plan will be implemented ?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) The master plan envisages operation of mechanised boats supply of fishery requisites, provision of preservation and transport facilities etc. The plan is estimated to cost Rs. 15 30 lakhs, spread over a period of 3 years to be implemented through the Andhra Fisherman Central Co-operative Society, Vijayawada with the financial assistance from the Agricultural Refinance Corporation.

There is no possibility to implement the scheme, as there are no fishing harbour facilities. Recently the Agriculture Refinance Coporation did not agree to a similar proposal pertaining to Collair lake for the same reason. Therefore, the scheme will be taken up for consideration after the fishing harbour at Masulipatam is established. A portion of the plan, pertaining to distribution of sailing boats and synthetic fibre etc., which is a normal activity of the Department is now under consideration of the Government.

EVICTION OF HARIJANS FROM S. NO. 723 OF KISTIPADU VILLAGE

232—

* 414 (6785) Q.—Sri P. Subbaiah :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether harijans are being evicted from Survey No. 723 in Kistipadu village, Gooty taluk, Anantapur district; and

(b) if so, what are the reasons therefor?

A :—

(a) No Sir.

(b) Does not arise.

EXCLUSION OF LAND FROM RESERVE FOREST

233 —

* 970 (5 54-E) Q — Sri P. Mahendranath :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the erst-while Hyderabad Government had been pleased to exclude an extent of 800 acres at Vativellapally village and 1,500 acres of land at Lingala village of Achampeta taluk in Mahabubnagar district from the reserved forest land and demarcate and declare the same as Communal lands for Scheduled and Ex-criminal tribes respectively for their rehabilitation and cultivation purposes;

(b) if so, whether this land has been assigned to the Scheduled and Ex-criminal tribes families on patta so far; and

(c) if not, the reasons therefor?

A :—

(a) It is a fact that the erstwhile Hyderabad Government excluded an extent of 800 acres of land at Vattivellapalli village from the Reserve Forest of Amrebad, but in Lingala village no land was excluded from the Reserve Forest.

(b) Out of 800 acres of land at Vattivallapalli village, an extent of 135 acres was assigned to 27 persons by the Tahsildar, Achampet. Apart from this, an area of 200 acres was assigned in the name of Sri Umamaheswara Swamy Temple situated at Rangapur village.

(c) The remaining extent in Vattivellapalli could not be assigned, as future assignments of compect blocks of 50 acres and above in Kurnool and Mahabubnagar districts was prohibited till rehabilitation Policy of Srisailam Project was decided. Recently the ban on assignment has been lifted so far as Achempet taluk and also some other taluks of Mahabubnagar district is concerned. The Collectors were requested to assign Government lands in these taluks to eligible persons according to the rules.

SUB-DIVISION OF GOVERNMENT LANDS

234—

*411 (6779) Q —Sri P. Mahendranath:—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that the Sub-division or "Phodi" of the Government lands assigned to the Harijans and other landless poor during the year 1960 and onwards in Nagarkurnool, Achampeta and Kalwakurthy taluks in Mahabubnagar district is not effected so far.

(b) if so, what are the reasons and who are responsible for this under delay;

(c) whether it is also a fact that the sub-division or "Phodi" of the Government lands assigned to the persons other than the Harijans and other landless poor even during the years 1967 and 1968 is effected; and

(d) if the answer to clause (a) is in affirmative what is the action to be taken by the Government?

A:—

(a) & (b) No Sir. In 94% of the cases of assignments made during the period from 1960 to 1966, the phodi work was completed. Against the assignments made from 1967 onwards upto July, 1968. 11% of the assigned lands was sub-divided.

(c) No Sir. Sub-division of lands assigned to the persons is being attended to irrespective of the caste or community of the assignees.

(d) Does not arise in view of the answer to clause (a).

SPECIAL SQUAD UNDER THE CONTROL OF EXCISE DEPARTMENT

285—

* 425 (6890) Q.—Sri R. Mahananda:—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

(a) whether there is any special squad under the control of the Board of Revenue Excise and Prohibition and if so, what are their duties?

(b) the number of cases booked by them in 1966-67 and 1967-1968 of all varieties; and

(c) what is the expenditure incurred on this squad for the above years?

A:—

(a) Yes Sir. The duties of the special squad are to gather information regarding the incidence of crime, detection of crime and prosecution of offences under the Abkari Act, Prohibition Act and other Allied Acts and Rules for the time being in force,

(b) & (c) A statement is placed on the table of the House.

STATEMENT TO BE PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
VIDE CLAUSES (b) & (c) OF L. A. Q. No. 6890 (STARRED) [* 235]

Clause (b): Cases detected by the Special Squad :

Illicit distillation cases	Illicit Tapping cases		Misc. cases	Illicit possession of Chloral Hydrate		Illicit possession of OPIUM		Illicit possession of Ganga		REMARKS
	No. of cases	No. of trees booked		No. of cases	Quantity	No. of cases	Quantity	No. of cases	Quantity	
1	2 (a)	2 (b)	3	4 (a)	4 (b)	5 (a)	5 (b)	6 (a)	6 (b)	7
1966—67										
21	58	1056 (Sendhi) 018 (Toddy) 2 (Coconut)	26	2	20 Kgs.	2	15 500 Kgs.	1	80 Kgs.	In addition to these cases, the Special Squad detected 252 Illicit Distillation cases 9 Illicit Tapping cases and 64 Miscellaneous cases during the year and handed them over to the local officers for necessary action.

1	2 (a)	2 (b)	3	4 (a)	4 (b)	5 (a)	5 (b)	6 (a)	6 (b)	7
					1967—68					
14	37	1451 (Sendhi) 935 (Toddy)	14	1	1 Kg.	1	5.650 Kgs.	1	0.880 Kgs.	In addition to these cases, the Special Squad detected 172 Illicit Distillation cases 12 Illicit tapping cases, 97 Miscellaneous cases and one illicit possession of Opium case, during the year and handed them over to the local officers for necessary action.

Clause (c) Expenditure incurred over the Special Squad :

		1966 67	1967-68
1.	Pay and Allowances :	Rs. 39 431 67	Rs. 56,626.36
2.	Travelling Allowance	2,435.22	7,654.35
3.	Contingencies (Petrol & Jeeps)	3,488.91	7,400.05
		45,355 80	71,680.76

POINT OF INFORMATION

re : Resignation of Sri B. K. Naik Principal Osmania Medical College.

Sri B. Ratnasabhapathi :—On a point of Information, Sir. మొన్న పేపరులో ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్‌గా ఉన్న డా॥ నాయక్ గారి resignation accept చేసినారని వచ్చింది. There were very serious charges against him and the enquiry is being conducted. How did the Government accept his resignation without the enquiry being completed and the whole thing is cleared ? Enquiry report యిచ్చినట్లు తెలియదు. ఏమీ లేదు. How could the resignation be accepted ?

Mr. Speaker :—This is a news-item. My information is that he has sent his resignation and it has been accepted by the Government.

Sri K. Brahmananda Reddy : —It has been accepted by the Government.

Sri B. Ratnasabhapathi :-It has been accepted by the Government. Let the Chief Minister make it clear whether the enquiry was completed and the enquiry report cleared off all the charges that were originally levelled against him and whether this is the only officer on whom there was an enquiry and whether there are others also. ఎంక్వయిరీ మొత్తం కంప్లీట్ అయిందా ? కాకపోయినప్పుడు ఎట్లా రిజిగ్నేషన్ యాక్సెప్ట్ చేయడం జరిగింది ? Because I fear and I got information that people from Delhi have brought pressure on the Government and the Government let off these people. This is a very important matter agitating us.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No man either from Delhi or from Hyd rabad or from anywhere else has tried to exercise any pressure on anybody. On the floor of the House, let us not throw some scandals. The point is, resignation has been accepted. A.C B. enquiry is going on. But the advice of Law Department is that if it is found to be that he is liable for prosecution, his resignation does not prevent prosectuion.

Sri B. Ratnasabhapthi :—This appears to be an isolated case, the only case where this procedure has been adopted by the Government. In so many cases where they are before the Government, suspension has been effected because the enquiry is not complete.

ఇప్పుడు ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. And this is the only actual person involved in this case. In Guntur, the Principal and others were also involved, and that was the information that was published in the newspapers. Therefore, we would like to know whether this is the only officer who has resigned an dwhose resignation has been accepted. Under peculiar circumstances this case has been tried in this manner. Are there preceeents where resignations have been accepted when enquiry is pending. ఆ వివరాలేమైనా వుంటే చెప్పండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I know one other doctor .. retired or something has happened. But, there is nothing much to assume.. .....

Sri B. Ratnasabhapthi :—Let alone his obsrvations he is perfectly right .. ప్రిసిడెంట్స్ ఏమైనా వున్నాయా ?

Mr. Speaker :—Please try to raise the issue in some form or other.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—చిన్న ఆఫీసర్ను సస్పెన్షన్‌లో పెట్టినప్పుడు మిగతా వారిని ఎందుకని పెట్టలేదు ?

Mr. Speaker :—The Chief Minister has already replied.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—సర్వీసు రూల్సు ప్రకారంగా రిజిగ్నేషన్ యాక్సెప్ట్ చేసేముందు......చిన్నవారిని సస్పెన్షన్‌లో పెట్టారుగాని. ....

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— చిన్నా లేదు, పెద్దా లేదు. What is the evidence, what is the matter on record, and all that is a matter for consideration, not a question of chinna or pedda.

Sri B Ratnasabhapathi :—When an enquiry is pending, this officer has resigned and his resignation has been accepted by the Government. Are there any precedents where resignations have been accepted when enquiry is pending ?

Mr. Speaker :—Many of the Members seem to be under the impression that a certain kind of irregularity has been committ d, that is, accepting the resignation of a particular officer when an enquiry is pending against him. I do not know under what rule the Government cannot accept the resignation, whatever that may be. If you think, if you are convinced that Government have committed an irregularity, you can certainly raise it in the shape of a short notice question or some other form.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి (వరంగల్లు) :—షార్ట్ నోటీస్ క్వశ్చన్ యిస్తే తమరు అడ్మిట్ చేశారు గాని యింతవరకూ డేట్ యివ్వలేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:—నేను షార్టు నోటీసు క్వశ్చన్ యిచ్చాను

Mr.Speaker :—He is raising this question now, because this thing appeared day before yesterday in the papers. Whatever it may be, nothing prevents him raising t is in some form or other under the rules.

డాక్టర్. టి. యస్. మూర్తి :—అడ్మిషన్స్ గురించి యిర్రెగ్యులారిటీస్ విషయమై వందమంది సంతకాలతో షార్టునోటీస్ క్వశ్చన్ యిచ్చాను. దాని గురించి యింతవరకూ జవాబులేదు. ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. సెషన్ అయిపోతున్నది.

Mr. Speaker ;—What can I do? I cannot admit unless the Minister agrees.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కాలెటన్షన్ ఫారమ్ లో యిచ్చాము.

Mr. Speaker ;—There are already 15 call attention notices pending.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఆ ఫారమ్ లో పెట్టి యిచ్చామని చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker :—About 150 call attention notices have been received and I have admitted 20 or so.

Sri K. Brahmananda Reddy : —Too much.

Mr. Speaker :—They relate to individual grievances also : if an employee or somebody is removed from service. it becomes a call attention notice ; they have got remedies open to them in some other form. We can take up only matters of public importance and which are urgent. Call attention notices are not in any way different from adjournment motions excepting that the adjournment motion should refer to a matter of recent occurrence.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు ; — స్కేల్స్ ఆఫ్ పే విషయం చూసినప్పటికి ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్కమాదిరిగా చేసినప్పుడు తప్పకుండా అది అర్జెంట్ పబ్లిక్ మాటర్ అవుతుంది. It assumes great importance.

Mr. Speaker :—If this Assembly has not been in session what would have happened? You can certainly raise it, but not everything.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :—మేము రైజ్ చేసినా వారి వైపునుండి కో-ఆపరేషన్ లేదు గదా. షార్టు నోటీస్ క్వశ్చన్ యిచ్చినప్పటికి, యింత వరకూ డేట్ యివ్వలేదు. జవాబు చెప్పడానికి విల్లింగ్ గా వున్నట్లు లేదు. ఏ రకమైన నోటీసు యిస్తే ఏమిటి లాభం ?

Mr. Speaker : —So far as short notice questions are concerned, if the Minister agrees to answer the question straightaway, the hon. Members may ask the date when he is going to reply. I have no discretion in the matter of short notice questions.

డాక్టర్ టి.యస్.మూర్తి :— నేను మనవి చేసేది అదే. కోఆపరేషన్ లేదు. దానికి జవాబు చెప్పదలచుకోలేదేమో.

Mr. Speaker ;— If there is no co operation between Ministers and Members. I cannot help it.

Sri B. Ratnasabhapathi :—We have asked short notice questions and in the form of call attention notices. We have asked for precedent. ముఖ్యమంత్రిగారు రేపు దానిపై ఒక స్టేట్ మెంటు యిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా, తమరు ఏ ఫారమ్‌లో ఎంచ్ చేస్తే ఆ ఫారమ్‌లో నేను సమాధానం తెప్పించవలసి వుంటుంది.

Mr Speaker :—Very good.

(At this stage Mr. N. Raghava Reddy and others rose in their seats)

Mr. Speaker —If members get up and say something..—

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్) :— కాల్ అటెన్షన్ పంపిస్తే చాలా వచ్చాయి; సాధ్యం కాదు అని అంగీకరించలేదు, షార్టునోటీసు కొశ్చెన్స్ యిస్తే తొందరగా రావు. ఇంక ఏ రూపంలో మేము తీసుకు రావాలి? మాకు వున్న మార్గమేమిటో చెబితే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సాయంత్రం ఒక క్లాసు పెట్టుకుందాము. అప్పుడు అడగండి ఎట్లా తీసుకరావాలో.......

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— స్టీలుప్లాంటు యాజిటేషన్ సందర్భంలో చాలా కేసులు వున్నవి. వాటిని కూడా విత్‌డ్రా చేసుకోవడం చాలా అవసరం. ఆ విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకవస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :— ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్లివచ్చారు. చెరకు ధర ఎంతకు డిసైడ్ అయిందో చెబుతారా? దాని విషయమై ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఈశ్వరిబాయి :— మొన్న ట్రాన్‌స్మిటర్లను గురించి మాట్లాడితే ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు కాబట్టి ఆయన వచ్చిన తరువాత తీసుకోవచ్చును అన్నారు. ఆ విషయం ఇప్పుడు తీసుకోవలసి ఉంది. 25 వ తారీఖు నాడు ఇక్కడ ప్రశ్న వచ్చింది. దానికి రాజుగారు అటువంటి ట్రాన్స్‌మిటర్లు లేవని చెప్పారు. మరల 1 వ తారీఖు దక్కన్ క్రానికల్‌లో సికింద్రాబాదులో ముగ్గురుని అరెస్టు చేసినట్లు రెండు ట్రాన్స్‌మిటర్లు దొరికినట్లు వాటిని రీసెర్చి లేబరేటరీ వారి ఆక్షన్‌లో కొన్నట్లు పడింది.

Mr. Speaker :—There will be discussion on supplementary demands throughout tomorrow. Any important issues which members want to raise, they can bring them to the notice of the Government and I will ask the Chief Minister to reply.

Several hon. Members rose—

Mr. Speaker :—I am not allowing anybody. I am extremely sorry. Unless you give notice, I am not prepared to take cognisance.

Smt. Eshwari Bai rose—

Mr. Speaker :—You can raise it tomorrow. I will give an opportunity. You can bring it to the notice of the Chief Minister.

MESSAGE FROM GOVERNOR

re : MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that I have received the following letter from the Governor of Andhra Pradesh :

"I write to acknowledge with thanks the receipt of your D. O. letter of the 29th November 1968 with which you have been good enough to send me a copy of the resolution adopted by the Andhra Pradesh Legislative Assembly for my address to the joint session of both the Houses of the Legislature on the 23rd November 1968. I am grateful to the House for the resolution."

ADJOURNMENT MOTION

re : SEARCH OF THE HOUSE OF SRI RAGHAVA REDDY M.L.A.

Mr. Speaker :— Now, with regard to the notice of adjournment motion given by Sri Raghava Reddy, Sri Narasimha Reddy etc., the other day we were concerned whether a police officer had powers under the law to search a house with warrant or not. Can any lawyer enlighten me on that ?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు సి. ఆర్. పి. సి. సెక్షన్స్ 103, 165 క్రింద చేస్తామని అన్నారు. అసలు సెర్చి వారంట్లు అనేవి సెం. 96 క్రింద వచ్చాయి. అందులో "It may issue a search warrant; and the person to whom such a warrant is directed. may search or inspect in accordance there with and the provisions hereinafter contained." అన్నారు. సెర్చి వారంటు ఉండాలనేది వచ్చింది. సెం. 103 లో—

"Before making a search under this Chapter, the officer or other person about to make it shall call upon two or more respectable inhabitants of the locality in which the place to be searched is situate to attend and witness the search and may issue an order in writing to them or any of them so to do." అన్నారు. దీనినిబట్టి సెర్చి వారంటు లేకుండా ఇల్లు సెర్చి చేయడానికి వీలులేదని ఎస్టాబ్లిష్ అవుతుంది. సెం. 165 క్రింద సెర్చి చేయాలంటే ఏదైనా కాగ్నైజబుల్ అఫెన్స్ ఉన్నప్పుడే వీలున్నదని కనబడుతోంది. దానిలో—

"Whenever an officer in charge of a police station, or a police officer making a investigation has reasonable grounds for believing that anything necessary for the purposes of investigation into any offence which he is authorised to investigate may be found in any place within the limits of the police station of which he is in charge, or to which he is attached, and that such a thing cannot in his opinion be otherwise obtained without undue delay, such officer may, after recording in writing. the grounds of his belief and specifying in such writing. so far as possible, the thing for which search is to be made, search, or cause search to be made, for such a thing in any place within the limits of such station." అని ఉంది ఇందులో మూడు విషయాలున్నాయి.

Under this Section search for a person can be made.

ఈ సెక్షన్ ఒక దానికి సంబంధించినదని అర్థమవుతుంది ప్రోపర్టీకి సంబంధించి ఎవరి ఇంట్లోనైనా ఉంటే అప్పుడు సెర్చి చేయడానికి మాత్రమే ఉంది.

This section is not applicable to a person. అనేది కామెంటరీలో చెప్పారు.

Where a police officer searches a house for a pe son that is said to have committed an offence, the search is for a person, and not for anything. Hence this section has application to such a search, for a thing and not for a person. రెండవది. పోలీసు స్టేషను దేని జూరిసిడిక్షన్ లో ఇల్లు ఉన్నదో ఆ స్టేషనుకు సంబంధించిన ఆఫీసరే ఆ అధికారం కలిగి ఉంటాడు. మరొకరికి ఆ అధికారం లేదు. వీటిని బట్టి చూస్తే తమరు సెలవిచ్చినట్లు అప్పారెంట్లీ కాదు. డిఫినెట్లీ ఇల్లీగల్ సెర్చి అనేది ఎస్టాబ్లిష్ అవుతుంది.

Mr. Speaker :—Let us hear Mr. Sivaiah, an experienced lawyer on the criminal side.

Sri G. Sivaiah (Puttur) :—In this case, taking the facts as stated by the Cheif Minister, the house was searched during night time, for a person, not for any thing else. There cannot be a search of a house without a warrant except under Sec. 165 of the Cr. P. C. Sec. 165 of the Cr. P. C. clearly says it can be searched : " Whenever an officer in charge of a police station, or police officer, making an investigation has reasonable grounds for believing (Let us take it that he has reasonable grounds Sir) that any thing necessary for the purposes of investigation (He believes that somebody is harbouring there ; let us take it for granted) i. to any offence which he is authorised to investigate may be found in any place within the limits of the police station of which he is in charge, or to which he is attached, and that such a thing ca not in his opinion be otherwise obtained....Here, Sir.

Mr. Speaker :-Mr. Sivaiah, that a Police Officer has got powers to search a house under exceptional circumstances without a warrant ; that is agreed. (*Sri Sivaiah* : Agreed) The only thing is it lays down certain conditions. One thing is, if he wants to search a house without warrant then, of course he must reduce it in writing i. e., the reasons. The second thnig is, a copy of the record made by him shall be sent to the Magistrate. Whether the officer had got powers is one thing ; whether he compiled with the provisions of the law while making the search is another thi g ; in this case the property of the search made by the police officer is another thing. That the officer had powers is not the question. Now the question is whether he complied with the conditions laid down in the section, i. e.. the reasons being reduced o writing ; secondly, whether he had sent a copy of the record when going to the Magistrate, thirdly, my information is, under the Police Standing Orders, after sunset and before sunrise, a house cannot be searched. Some kind of directions or guidelines seems to be there. Some principles have been laid down. I do not know ; I have not gone through it. Anyhow, now you agree that the police officer had powers.

Sri G. Sivaiah :—I am coming to the issue to be argued. Taking all those things, my point is this: Sir, A learned Judge (AIR 1928 Allahabad : page 185) has clearly stated that the section includes search for some document or some tangible object.

Mr. Speaker :—A search without warrant under this section, i. e., under section 198. made without a search warrant is illegal, but a police officer investigating into a charge of theft or any other cognizable offence is entitled under Section 65 to search without a warrant and such search will not be illegal.

Sri G. Sivaiah :—Sir, this is the decision of the High Court..

Mr. Speaker :—The question is whether it is properly done.

Sri G. Sivaiah :—That is what I am saying. In AIR 1928, it was held by the High Court of Allahabad that the section includes a search for some document or for some tangible object such as may be summoned to be produced by the court under Section 94. Here, it is very clearly laid down by the High Court Judge in AIR, 1928, Allahabad (page 185) that the section includes a search for some document or for some tangible object such as may be summoned to be produced by the court under section 94. What is section 94 ? In Section 94, it is clearly stated that it can summon any person in whose possession or power such document or a document is believed to be. So, under Section 94, the court can issue a warrant to produce certain documents. If the police officer cannot find time, he can make a search of the house under Section 165; it is clearly held. In addition to this, I would like to quote.

Mr. Speaker :—165 (d) only deals with cases which are under investigation...

Sri G. Siviah :—I am citing the decision of the Patna High Court in this case. In Patna High Court (AIR 1942) it is said a police officer wanted to search a house in connection with a case under Sections 232 and 342 namely kidnapping a girl. They wanted to make arrest. The pol cer invaded the house and wanted to search the house. The inmates of the house prevented the officer from entering into the house and also assaulted. Therefore, those two persons who prevented tye police officer were convicted under Sections 332 and 342 I. P. C. In this case, the High Court was of the opinion that the Section empowers the investigating police officer to make a search for the purpose of his investigation and there is no room for pretending that in the present case the inspector intended to search the premises for anything. In this case, the principle is that the Sub-Inspector knew very well that he wanted to arrest one person who kidnapped a girl by name Arun. Therefore, he knew the purpose; he cannot pretend that he did not search the house for anything. Here the principle is when you know you want to arrest a particular person you can't take this under Sec. 165 and search the house, because search is only for anything that would be found there. Even this decision prevents a police officer from using his powers under Section 165 to search a house in the circumstances that have been cited Order Not 541 of the Andhra Pradesh Police Manual clearly refers to the proceedings for searches. In 541(6), it is stated that the law does not require a search under the code of criminal procedure to be made only during day light, but normally day light should be awaited. If

information is received after dusk necessitating immediate search of a house and if it is apprehended that delay till day break might result in evidence being concealed or destroyed, the house should be sealed and guarded and if that is not possible search should be conducted during the night itself. So, in the Police Manual Order 541 (6), it is clearly stated that you cannot search a house during night time but if you feel that it is necessary you can seal the house and guard it. If you feel you cannot do such things; then you can make a search. So, in the Police Standing Order, it is clearly stated that you can't searchi that is one thing. Therefore, I submit that a search under Section 165 is certainly illegal and he cannot take law into his hands on account of the Police Standing Orders and the decision that I have cited.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అధ్యక్షా, ఈ వేళ తమరు రారంటేను, అందుకని నేను పుస్తకాలు తేలేదు. అయితే ఒకటి, క్వశ్చన్ ఆఫ్ లా మీద మాట్లాడుతున్నాము కాబట్టి let us have a clear cut view about that matter వుంది. Sec. 155 of cr. p. c. క్రింద క్లియర్‌గా వుంది. పోలీస్ ఆఫీసర్ చేసినది మాత్రం కరెక్టుగానే వుంది లా పొజిషన్ మాట్లాడితే. మిగతా బ్యాక్ గ్రౌండు విషయం నేను చెప్పను కాని-అది ఏ వుద్దేశంతో చేశాడో అది....

Sri C. V. K. Rao :—It is upto the Minister to support the police. Is it not? Is it upto a member on this side to support?

Sri A. Madhava Rao (rose......)

Mr. Speaker :—He does not want you to say that the police officer has powers.

(Laughter)

Sri C. V. K. Rao :—The police officer already did the damage. What is the point in Mr. Madhava Rao trying to defend him?

Sri A. Madhava Rao :—I am not defending him, but I am simply saying the legal position. లీగల్‌గా అడిగారు కాబట్టి చెప్పాను, మిగతా విషయాలలో మాత్రం పోలీస్ ఆఫీసర్ దౌర్జన్యంగా చేసి వున్నట్లయితే అది అందరికీ అప్లయి అవుతుంది. మొత్తం మాకు కూడా ఆ బాధ వుంది. దాని గురించే నేను చెప్పడం లేదు. చెప్పితే, లీగల్ పొజిషన్ అడిగారు కాబట్టి ఇది చెప్తున్నాను. Any officer in charge of a police station can without the order of a Magistrate investigate any cognizable case. Investigation includes search also,

Mr. Speaker :—What does it say?

Sri A. Madhava Rao :—It includes search and such search is permissible. They have given six categories of this. (1955 Supreme Court, page 196). ఇదీ డెసిషను. పుస్తకం తేలేదండీ. తరువాత 46 క్రిమినల్ లా జర్నల్ 418, దీనిలో ఒకటి చెప్పబడినది. పొజిషన్ ఆఫ్ లా వరకు మాత్రం దీనిని నేను చెప్పాను మిగతా విషయాలకు సంబంధించినంతవరకు మాత్రం...

Mr. Speaker :—Even when I practised, I never quoted these decision ; I may tell you. To quote these decisions and to give a ruling based on these things is difficult. We are only concerned with things as per law The law says whether the search is legal or illegal. దీనిలో పోలీస్ ఆఫీసరుకు సంబంధించినంతవరకు ఆయన దౌర్జన్యంగా చేసి వున్నట్లయితే యిక్కడ వున్నటువంటి దానిలో నిజంగా ప్రివిలేజ్ ఆఫ్ మెంబర్ వుందా, లేదా అనేటటువంటి విషయం వచ్చినప్పుడు అది ఏమన్నా కృత్రిమంగా వుండి అతను దౌర్జన్యంగా ఒక మెంబరును కించపరచవలెననే ఉద్దేశ్యంతో ఏమైనా చేస్తే దానికి ఏమైనా ఆధారాలు కాని ఏమైనా వున్నట్లయితే అది తప్పే. దానిని గురించి యిప్పుడు నేనుకూడా ఏకీభవిస్తాను. అది అతనికే వర్తించింది. మనకూ వర్తిస్తుంది. మంత్రులకుకూడా ఏదో ఒకరోజు యిది అప్లయి కావచ్చు. దానిగురించి ఎవరూ కాదనలేరు. అయితే యిక్కడ వున్నటువంటిది పొజిషన్‌ను మీరు అడిగారు కాబట్టి పొజిషన్ గురించి నేను చెప్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మన సభ ముందర వున్నటువంటి ప్రశ్నను చాలా లీగలిస్టిక్‌గా ఆలోచన చేసేటటువంటి అవసరం కూడా లేదని నా అభిప్రాయం.

Mr. Speaker :—That is alright. That is a diffierent matter.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—లా విషయంకూడా ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చినప్పుడు, ఒక గౌరవ సభ్యుని యింటిలో రాత్రి, మధ్య రాత్రి పోలీసు వాళ్లు వచ్చి దాడిచేసి, సోదాచేసి వచ్చిన సందర్భంలో యిది వచ్చింది. ఇది ఒక గౌరవ సభ్యునియొక్క స్వంత యింటిలోనే జరగడం అనే విషయమే కాకుండా సాధారణంగా కూడా యిది న్యాయమైనది కాదని, అదీ కాకుండా గౌరవసభ్యుడు ఇక్కడ సెషన్సులో వున్నప్పుడు ఈ విధంగా జరగడమనేది ఒక ముఖ్యమైన విషయం. ఇది గమనించదగ్గ విషయం. తమ దృష్టికి తేవలసిన విషయం అని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు మర్డర్ కేసులో ఎక్యూజ్ అయివున్నటువంటి వ్యక్తి ఆ యింటిలో దాగుకొని వున్నారని అనుమానం నమ్మకం కలిగిన తరువాత మేము 165 క్రింద అతనిని అరెస్టు చేయడానికి ఆ యింటిని సోదా చేసినాము అని ముఖ్యమంత్రిగారు లీగల్‌గా డిఫెండ్ చేసుకో డానికి ప్రయత్నించినారు.

Mr. Speaker :—No, No.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—చెప్పినారండి. వారు చెప్పినట్లే కదండి. వారికి వచ్చిన ఇన్‌ఫర్మేషన్ అదే. దానికి సరియైన హేతు వాదం కారణం అంతా చెప్పినారు. దానికి సంబంధించినంత వరకే మిత్రులు శ్రీ రత్న సభాపతి గారయితేనేమి మిగతా మిత్రులేమి మనవి చేసినట్లు 165 లో చెప్పబడి నట్లు స్ట్రిక్టుగా అది కేవలం పెర్ థింగ్స్ కొరకు వర్తిస్తూ ఇన్వెస్టిగేషన్ సందర్భంలో ఒక ప్రత్యేకమైనటువంటి అవసరం కొరకు, యిన్వెస్టిగేషన్ కొరకు ఏవైనా వస్తువులుకాని రికవరీ కొరకుగాని, లేకపోతే ఈ సందర్భాలను పురస్క

రించుకొని వస్తువులను సంపాదించడానికి, తెలుసుకోడానికి, సోదా చేయడానికి ప్రయత్నించడమే కాని ఒక వ్యక్తి కొరకు, మర్డర్ కేసులోనే కాని, ఇంకొక కేసులోనే కాని యిన్వాల్వ్ అయిన వ్యక్తి వున్నాడనిచెప్పి అతనిని అరెస్టు చేయడానికి ప్రత్యేకమైన 165 సెక్షన్‌లో యివ్వబడిన ప్రొసీజర్ క్రింద ఒక వ్యక్తిని అరెస్టు చేయడానికి అవకాశం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు అది చెప్పకపోయినట్లయితే మేము ఆక్షేపించేవారము కాదు. వారు చెప్పింది ఏమిటంటే ఒక వ్యక్తిని arrest చేయడానికి పోయినాము అన్నారు. రాఘవరెడ్డిగారు మొన్ననే మనవి చేశారు. ఆ arrest చేయడానికి వెళ్లబడినటువంటి వ్యక్తి అతను వారి పార్టీకి సంబంధించినటువంటి వారుకాదు. అతనికి సంబంధము రాఘవరెడ్డిగారితో ఏ విధంగా కూడా లేదు. అటువంటి పరిస్థితులు అక్కడ ఉన్నాయి. అలా ఉన్నప్పుడు, ఆ రాఘవరెడ్డిగారి ఇంటిలో సోదా చేయడానికి రాత్రి ప్రయత్నం చేయడం అనేది కేవలం ఆ ప్రశాంతమైన గ్రామంలో రాఘవరెడ్డిగారికి ఉన్నటువంటి పలుకుబడిని పురస్కరించుకొని ఆ పలుకుబడికి అఘాయిత్యం కలిగిద్దామని, ఆ గ్రామంలో వారికి ఉన్నటువంటి పలుకుబడిని దెబ్బతీసే రాజకీయ ఉద్దేశంతో వారి ప్రతిపక్షాలు ప్రభుత్వము యొక్క సహాయంతో, పోలీసుల యొక్క సహాయంతో వారి యింటిపైన దుర్మార్గంగా దాడి చేయించి వారిని అల్లరిపాలు చేయడానికి పూనుకొన్నారు అనేది స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. కాబట్టి ఇది సభాహక్కులకు ఎంతవరకు భంగము అయిందో రాఘవరెడ్డిగారి privilage కి భంగము ఎంతవరకు అయిందో పరిశీలించడానికి తయారుగా ఉన్నాము, అది అవసరము అనే విషయంకాదు. ఇక్కడ మాత్రం ఇల్లాంటి దుర్ఘటన రాజకీయంగా ఒక గౌరవ సభ్యుని యింటి పైన రాత్రులు లెక్క చేయక పోలీసు అధికారులు చేయమడమంటే నిజంగా గౌరవసభ్యుల పట్ల అధికారులు చూపించవలసిన మన్నన మర్యాద సామ్యము దీనికి పూర్తిగా భంగము వాటిల్లుతుంది. ముఖ్య మంత్రిగారు ఆ విధంగా తీసుకోవాలని యిది చాల ముఖ్యమైన సమస్య అని వారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

(Several members rose in their seats)

Mr. Speaker :—I am not allowing any one to speak.

(Sri N. Raghava Reddy rose in his seat)

Mr. Speaker :—The other day, he had his full say. What has the Chief Minister to say ?

(Sri N. Raghava Reddy again rose in his seat)

Mr. Speaker :—We are now concerned with regard to the admissibility of this motion. *If he is going into the merits,* there is no point.

Sri C. V. K. Rao :—It is a technical matter. It affects the liberty of every one of us.

Mr. Speakear :—I am not allowing a discussion now so far as this adjournment motion is concerned. This House is concerned only with regard to the admissibility of the motion at this stage. Now simply because a number of members have signed the notice, I am not prepared to give an opportunity to every one of them to have his say in the matter. The member affected is Sri Raghava Reddy. The other day, I gave him an opportunity. He spoke for nearly 10 to 15 minutes. Today again he wants to speak. I do not know whether he is justified in asking for another opportunity. There must be a limit.

Sri K. Brahmananda Reddy :—A member who does not catch the eye of the Speaker....has he got the right to catch the ear of the Speaker, Sir.

(Laughter)

Sri C. V. K. Rao :—It affects the dignity of the member. Let him speak.

Mr. Speaker :—My Dear Mr. Rao, the other day I gave an opportunity and he spoke for 15 minutes.

Sri C. V. K. Rao :—The issue has cropped up now.

Mr. Speaker :—The issue cropped up even the other day. It was adjourned to this day to find out....

(Sri N. Raghava Reddy again rose in his seat)

Sri C. V. K. Rao :—I raise a point of order, Sir.

Mr. Speaker :—I will give an opportunity to you to raise the point of order. But let me know, what exactly you want me to do. Do you expect me to give an opportunity to every member to be heard.

Sri C. V. K. Rao :—Give a chance to Mr. Raghava Reddy.

Mr. Speaker :—Very good. I am prepared to give him an opportunity. Other members may please sit down.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఇప్పుడు ఒక విషయం. యిక్కడ చెప్పబడినది ఏమిటంటే అక్కడ ఎక్కడో ఉన్న ఒక వ్యక్తి పేరు పెట్టి, అది జరిగిన తర్వాత ఎట్లా తప్పుకోవాలనే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారి వాదన యిప్పుడు పోతున్నది అనేది తమ దృష్టికి తేదలచుకొన్నాను. ఎందుకంటె మొదట ఎందుకు జరిగిందంటే సమాచారం లేదన్నారు. తరువాత 103 ప్రకారం మేము search చేశాము అని చెప్పారు. 103 లో ఏమి చెప్పారు. 95 ప్రకారం 103 సెక్షన్ వర్తిస్తుందనేది మొన్న వాదన ఈ వేళ వచ్చేవరకు అసలు పోలీసు ఆఫీసర్‌కు 165 ప్రకారం అధికారం ఉన్నది అంటే ఏమిటి? చేసిన చర్యను సమర్థించుకోడానికి ఏది దొరికితే దానిని అందించుకొనేటటువంటి వైపుగా వాళ్ళ వాదన తెలియజేస్తున్నది. ఇందులో ఉన్నటువంటి వాస్తవం ఎంత అనేది తెలియజేస్తుందనేది దీనిని బట్టి తమరు అర్థం చేసుకోవాలి. ఎందుకంటె

యివ్వాళ ఒక సభ్యుని కించపరచి Assembly సభ్యుడైనా నాకేమి లెక్క లేదని—సూర్యాపేట సబ్ ఇనస్పెక్టరు jurisdiction వేరు. సూర్యాపేట నల్లగొండ jurisdiction వేరు. మేజిస్ట్రేటు jurisdiction వేరు నల్లగొండ మేజిస్ట్రేటు jurisdiction వేరు. అక్కడ నుంచి యిక్కడకు వచ్చి search చేయడానికి అధికారం ఉన్నది అని చెప్పేటటువంటి వాదన ఏ చట్టం ప్రకారం ఉన్నదో తమరు అర్థం చేసుకొని, దానికి సంబంధించిన వారంటు దానికి సంబంధించిన proceedings సభముందు పెట్టమనండి. ఆ వివరాలన్నీ తమరు పరిశీలించండి. అందులోని యదార్థాలు తమకు బోధపడతాయి. అసలు ఆ వారంటు ఉన్న వ్యక్తితో నాకు సంబంధంలేదు. రెండవది, నా తాలూకా కాదు. మూడవది యిక్కడ ఎలాంటి కేసు లేదు. నాలుగవది ఒక పోలీసు స్టేషన్‌కు సంబంధించిన ఆఫీసరు అతని jurisdiction కాకుండా ఆంధ్ర దేశంలో ఎక్కడైనా వెళ్ళి యిల్లు చూడవచ్చునని సమర్థన చేసుకొనేటటువంటి విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారి వాదన ఉన్నది. ఇది చాల ఘోరమైనటువంటి విషయం ఇది తమరు పరిశీలించాలని, ఈ adjournment motion ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. అసలు అర్థరాత్రి యింటి యజమాని లేడు. నక్జా రామిరెడ్డి అని క్రొత్త పేరు కల్పించారు. అది ఏ record లో ఉన్నదో చూపించమని అడుగుతున్నాను. అసలు ఆయన చూచినది నా యిల్లు. నక్జా రామిరెడ్డి పేరు ఏ record లో ఉన్నదో ముఖ్యమంత్రిగారు చూపించగలిగితే అసలు సంగతి ఏమిటో బోధపడుతుంది.

Mr. Speaker :—Mr. Rajeshwara Rao said, it is a question of the privilege of the member that is involved. I will consider all these things and see what should be done. I will get the whole thing examined.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు ఈ Opposition వారు raise చేసినటువంటిది. adjournment motion కాదని ముందు వాళ్లే ఒప్పుకొంటున్నారు.

Sri C. V. K. Rao :— Why harp on technicalities ?

Sri K. Brahmananda Reddy : I will come to technicalities ; I will come to the gist of the matter. The second thing is ; the only two points that arise for consideration are, even if we assume that this House has jurisdication, whether the search was illegal that is the first point, and the second one would be whether there is any privilege involved. Now let us know who this Lakshma Reddy is. This Lakshma Reddy is a proclaimed offender.

Sri C. V. K Rao :—Is he in this House ?

Sri K Brahmananda Reddy :—He is not in the Assembly. He is a proclaimed offender.

Sri C. V. K. Rao :—Why then bring his name now ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—What is that question : Is he here ?

Mr. Speaker :— Let us observe some decorum. When Mr. Raghava Reddy was speaking, no member from this side interrupted him Should we not follow the same?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Discipline of this side must be emulated by Members on the other side.

(Sri B. Narasimha Reddy rose in his seat)·

Mr. Speaker :—Let the Chief Minister complete. If he wants any clarification, he can ask later on.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—అసలు జరిగిన ఘటనకు సంబంధించి మాట్లాడకుండా, దీనికి సంబంధించకుండా మాట్లాడటం, ఇది ఎంతవరకు సవ్యం ఉన్నదని.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీకు ఏమి విషయాలు కావాలో అనే మాట్లాడాలి గాని వారికి ఇష్టం వచ్చినటువంటివి మాట్లాడడానికి హక్కులేదనా మీరు చెప్పేది. చెప్పేది కాస్త వినండి. Let him complete ; let him come to the point. One after another he might try to meet your point.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అసలు ఎవరి కోసం ఈ search చేశారు అనేది తెలియాలి కదా ? Bonafides ఏమిటి ? ఊరికే ఏదో రాఘవరెడ్డిగారికి అవమానం చేయడానికి వారి పలుకుబడిని తగ్గించడానికి ఎవరికీ తెలియనటువంటి మనిషిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేశారా అనేదానికి relevant కదండి !

Sri C. V. K. Rao :—My point is, there is no relevancy· That man was not caught. If that man was caught, there is point in the Chief Minister telling about that man. They searched the house of a M. L. A. They can as well bring all criminals into picture. He was not found in the House.

Mr. Speaker :—Please sit down· I do not allow to speak.

Sri C. V. K. Rao :—You need not allow us. There are other places were we can speak·

Mr. Speaker :—Unless he takes my permission, he cannot speak.

Sri C. V. K. Rao :—There are other places........

Mr. Speaker :—If he wants to go out, I have no objection. I have absolutely no objection. He may go very gracefully.

Sri C. V. K. Rao :—Everytime you threaten me like this.

Mr. Speaker :—Unless he takes my permission. it will not go into record.

Sri C. V. K. Rao :—I want that everything must go into record..........

Sri K. Brahmananda Reddy :—I do not see any reason how he suddenly works up into an emotion. He seems to be a pleasant man now and then.

Mr. Speaker :—Let us hear what the Chief Minister says ?

Sri K. Brhamana da Reddy :-You have raised a point. Should I not say what the matter is ? My point is first that the Sub-Inspector of Police if he has a reasonable ground to believe that a person involved in a cognizable offence is hiding at a certain place has a right to search the house without a search warrant. That is the first point -in a cognisable offence, irrespective of the fact whether the man involved is a communist or some other. The 'communist' or 'some other' is not a material point. I am only saying about the nature of the man to show that it is not a case where it is intended to insult Mr. Raghava Reddy or somebody else.

Mr. Speaker :—The legal proposition is not denied by the other side that the police Officer has got a right to search a house under S. 165 without warrant in a cognisable case.

Sri K Brahmananda Reddy :—Under Section 47 Cr. P. C.

Mr. Speaker :—Under S. 47 as well as S. 165 Cr. P. C. Now the question is whether the Police Officer has reasonable ground to suspect that a particular person was hiding himself in that house. That is one thing. The second thing is, whether he has complied with the other provisions of law, i. e., whether he has reduced to writing his reasons for doing so, whether he sent a copy of the proceedings to the nearest Magistrate and whether under the Police Standing orders there is no prohibition-but. as far as possible, when after sunset and before sunrise a house-search shouldnot be made, the Police Officer is justified in searching the house at night. All these things are there.

Sri K. Brahmananda Reddy :—This is clear. Section 47, I am referring to.

Mr. Speaker :—We have to consider whether the police officer has sufficient bona fides when he conducted the search at night. The contention of the other side is that it is only to dishonour or slight the member.

Sri K. Brahmananda Reddy:-Their contention as Sri Rajeshwar Rao is trying to put it, to offend the feelings of Mr. Raghava Reddy. My submission is, it is not so. Here is a known man; he was involved in two cases of brutal murder; and therefore when the Sub-inspector had instructions from the Investigating Officer. i. e., the Circle Inspector of Police, who was investigating into these crimes, that such and such a thing should be done, naturally it is his duty to go and make a search of the house. It is not a question of trying to offend the feelings of X, Y or Z. If it is merely to offend the feelings of a communist member, there are other communists in Nalgonda District. There are hon. Members also. But it is not that. He had information from the Investigating Officer that such and such a person is hiding in such and such a place; naturally it was his duty to make a search. When he made the search, there was no protest from anybody. Now theymay raise it. They made the search; they asked those people; those witnesses as I read earlier-in the presence of the witnesses the search was conducted; nothing untoward had happened.

There are not even allegations that the S. I. acted in excess of his authority or done something to insult other members who were present in the House. Nothing of the kind had happened.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :—అధ్యక్షా, చీఫ్ మినిస్టర్‌గారు జవాబు చెబుతున్నప్పుడు మెంబర్స్ చొప్పదంటు ప్రశ్నలు అడగడం బాగుండ లేదు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—He is a proclaimed offender. He was wanted in a murder case which happend in Kotapahad village. He was wanted in another case of murder that took place in a village in Huzurnagar Taluk. This man has been avading arrest. On credible information and upon instructions received from the investigating Officer, the Circle Inspector of Police, this Sub-Inspector had reasonable apprehension that he is hiding himself in the house of so and So.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—అందులో రిపోర్టు ఏమిటి?

Sri K. Brahmananda Reddy :—We are not prepared to discuss the report. What report he had, what reasons he had—we are not going to discuss.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—అధ్యక్షా. ఏదన్నా పొరపాటు జరిగితే - ఆ పొరపాటును సరిదిద్దవలసినటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారు-పొరపాటు జరిగిందని చెప్పవలసినటువంటి వారు అభూతకల్పనలతో కూడుకొన్న విషయాలు చెబుతూ అక్కడ సంబంధం లేనటువంటి వారిని తీసుకువచ్చి ఎక్యూజ్డ్ అని చెప్పటం— యీ హౌవుస్ టైమ్‌ను వేస్ట్ చేయటంతప్ప మరొకటి కాదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను ఏదైనా సభవారి టైమ్ వృథా చేస్తున్నానంటే-అధ్యక్షా, మీరు వద్దంటే. నేను కూర్చుంటాను. వారు ఒక పాయింట్ రెయిజ్ చేసినారు. According to our information, it is not true. He is a known Communist-Marxist. మొన్న రాఘవరెడ్డిగారు ఆయన ఎవరో అని, మాపార్టీకి సంబంధంలేదని చెప్పినారు. That is not true. According to our information, he is a known Communist-marxist.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదైనా మాట్లాడటానికి అవకాశం ఉన్నదనుకోండి; అని అంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఒక ఎక్యూజ్డ్ ఉంటే-ఆయన మార్కిస్ట్ కమ్యూనిస్టు అని ఊరికే చెబితే—మాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మీరు చెప్పండి. అవునా? కాదా? చెప్పండి.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—ఆయన ఆ పార్టీనుండి ఎక్స్‌పెల్ చేయబడిన వ్యక్తి. ఆయన వేరే పార్టీకి సంబంధించిన వాడు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆయన ఏ పార్టీలోకి పోయినారు?

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—మీరు మీ అవసరంకోసం కల్పిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిలాంటివారు ఇలా చెప్పటమును నేను అభ్యంతర పెడుతున్నాను. ఆయన పెల్‌నోన్ మార్క్సిస్ట్ కమ్యూనిస్టు అనేది నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేటుమెంటులో లేదు. ఇవాళ యీ మాట కల్పిస్తున్నారు. అంటే కథను ఇంకా మేకప్ చేస్తున్నారన్నమాట. అందువల్లనే వారు ఆరవ తేదీవరకూ వాయిదా తీసుకొన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ పార్టీకి ఒకప్పుడు చెందినటువంటివారని మీరు ఒప్పుకొంటున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, తమరు చెప్పినట్లు వాళ్ల పార్టీకి చెందినవాడు; ఎక్స్‌పెల్ చేశామంటున్నారు. ఎక్స్‌పెల్ చేశారని అనుకొన్నా, వారు ఎక్స్‌పెల్ చేశారో, లేదో అది మాకు తెలియదు కదా.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—ఆయన ఎవరో మీకు తెలుసు. ఆయన ఎక్కడ ఉన్నారో మీకు తెలుసు. ఆయన ఏ కేస్‌లో ఉన్నాడో తెలుసు. ఆ కేసులో చార్జిషీట్‌లో ఇచ్చిన రీజన్స్‌కూడ తమకు తెలుసు. అటువంటప్పుడు ఇవాళ మీరు పెల్‌నోన్ మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టు అని చెప్పటములో మీరు ఎందుకు ఆ బురదలో పడుతున్నారు? ముఖ్యమంత్రి హోదాలో ఉండి, ఆ బురదలో ఎందుకు దిగుతారు? మీరు వారెవరినో తీసుకువచ్చి ఆ దుర్గతిలో ఎందుకు పడతారు? మీరు ఎందుకు యీ హౌస్‌ను వంచిస్తారు అని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker :—You are making matters worse. You are simply exposing yourself. Better you keep quiet. He is exposing himself and exposing everybody, his own party. Let us hear the Chief Minister. మీరు ఊరికే మాట్లాడకుండా కూర్చుంటే మంచిది.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారుకూడ యీ హౌస్ గౌరవం కాపాడాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా క్రిందకు దిగి బురదలో దిగి మాట్లాడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నరసింహారెడ్డిగారూ, మీ నోటికివచ్చినట్లు ఊరికే ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడితే ఏమి ఉపయోగమండి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నరసింహారెడ్డిగారూ, నేను ఆ మార్క్సిస్టు బురదలోనికి రాను.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—మీ పోలీసు బురదలోనికి వచ్చారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇపుడు మీరు బురదలోనికి దిగితే ఆ పోలీసు వారుకూడ బురదలోకి దిగవలసి వస్తుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :—The accused in the above murder case is a communist revolutionary. Until the C. P. I. Marxist broke up into two very recently, both Kaki Lakshma Reddy and

Sri N. Raghava Reddy belong to the same party. ఇప్పుడు వీరికంటె ఒక స్టెప్ ముందుకు పోయారు. ఆయన లక్ష్మారెడ్డి. That is the man. I will draw your kind attention to Sections 47 to 54, Cr. P. C. తమరు యీ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ చిత్తగిస్తే.......

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— ఇపుడు రివల్యూషనరీ కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యులు మీకంటె ముందుకు పోయారంటున్నారు. ఇంకాక మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులు అన్నారు......

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నరసింహారెడ్డిగారూ, మీకు ఏమన్నా అవకాశం కావలసి ఉంటే— వారు పూర్తిచేసిన తర్వాత అడగండి. నేను అవకాశం ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్నానుకదా. మీరు మధ్యమధ్య లేచి ఏదో ఉద్రేకముతో మాట్లాడి ఏమి ఉపయోగము? మీరు ఉద్రేకముతో మాట్లాడుతూ మీ కేసు ఇంకా మీరే పాడుచేసుకొంటున్నారు.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా! మీ ఆదేశాలు పాటిస్తాను కాని, వారు ఏవో చెబుతున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా! నేను ఇది ఎందుకు మనవి చేస్తున్నానంటే — I take the stand under the law that a Sub-Inspector of Police is entitled to arrest or even search without warrant, when he has reasonable information, when it is said that the person involved is concerned in a cognizable offence, The point is,....

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—పాయింట్ ఆఫ్ లా గురించి కాదు ఇప్పుడు చెప్పటం. మీరు ఆరోజు అక్కడ ఆ ఇంట్లో ఉన్నాడు అని జవాబు చెబుతున్నారే ఆ ఇంట్లో ఉండేదానికి క్రైయిమ్ నెంబరు ఎపుడు రిజిస్టర్ చేశారు? ఎప్పటి నుండి మీరు చూస్తున్నారు? దీనిలో బోనఫైడీస్ ఎంతవరకు అన్నది—ఇపుడు ఆలోచించేది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : – అధ్యక్షా, అసలు తమరి దయవల్లనే అది డిస్కషన్‌కు ఎలా చేరారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—తమరి దయవల్లనే ఎలా చేశారని యీ విధంగా రిఫరెన్స్ ఇవ్వటం ఏమిటండి ?

It is a right of the affected member. It is an insult to the House and an insult to the member. Therefore, you naturally have got to protect us. What is this he says, although it is a concession?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఈ శాసనసభలో జరిగినా —స్పీకర్‌గారి దయవల్ల ఎలాచేస్తేనే జరుగుతుంది లేకపోతే జరుగదు. అది వారు తెలుసుకోవాలి.

Sri C. V. K. Rao : –There are means of asserting ourselves.

Sri K. Brahmananda Reddy :—He can assert provided an opportunity is given.

Mr. Speaker :—This kind of thing, I do not allow—Members getting up and speaking as they please..

Sri K. Brahmananda Reddy :—as they like.

Mr. Speaker :—All of you know whatever you speak without my permission will not go into record.

Sri C. V. K. Rao :—Does not matter, Sir. Every time you threaten us that it will not go into record. What does it matter? It is not for record: it is for an effective presentation of the point.

(శ్రీ) సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు చెప్పిన విషయం వాస్తవమే. కాని 165 Cr. P. C. నుండి 47 కు పోయినారు. 47 లో కూడ మీకు Rule of Law ను ఆధారం చేసుకొని మాట్లాడవలసిన పరిస్థితి లేనప్పుడు Law యొక్క section ను సంపూర్ణంగా ఆధారం చేసుకొని, దాని complications కూడ గమనించి మీరు defend చేసుకుంటే మేము దానికి జవాబు చెప్పలేకపోతే చెప్పకుండా ఊరుకుంటాము. 47 సెక్షన్‌లో దయచేసి తమరు note చేయండి. "If any person acting under warrant of arrest or any Police Officer having authority to arrest" ఈ శబ్దాలు........

Sri K. Brahmananda Reddy :— This case is such that not a Police Officer, but even a private person Mr. Rajeswara Rao may get a warrant and arrest. The Police Officer is having authority... . A Circle Inspector has the authority; even a Head Constable has the authority.

Therefore, Sir. it is obvious that a search was made under the instructions of the Investigating Officer, the Sub-Inspector of Police. Unfortunately, he was not found there. Probably he was somewhere else; probably the information which the Police had might not be quite correct, but the question is the bonafides cannot be doubted. There are no reasons to believe or think for a moment that the Police would have acted in this case because Mr. Raghava Reddy happens to be a Communist. It is not that.

And I would take an extreme proposition which is not necessary. Supposing a man feels aggrieved, it is his business to seek a remedy, whatever is available to him. It is not for this House to say that.

The only question is whether there is any privilege involved. It has been held by the Lok Sabha, where something has been done in the Legislators' Hostel in U. P., that there was no question of privilege. I need not go into the finding. The Office will give it to you. Therefore, in this case there is neither the question of privilege nor is the search illegal.

I shall go a step further. It has been said that the search is mala fide. There is no ground to believe or even suspect that bonafides are involved in this.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—Authority కాదు. దాని వైసిటీస్ గురించి ఇక్కడ చర్చించడం అనవసరం అనుకుంటాను. కాని prima facie మీరు code చేసిన section లో కూడ పోలీసు ఆఫీసరు ఏ పరిస్థితిలో కూడ నిర్నిబంధమైన అధికారాలు, సంపూర్ణమైన అధికారాలు ఉన్నాయని మేము అనుకోవడం లేదు. వారు చెప్పిన 47వ సెక్షన్ లో కూడ ఆ విషయాలు స్పష్టంగా లేవు. ఆరోజు పోలీసు ఆఫీసరు వారు చెప్పిన అనుమానాలు ఉండవచ్చు. అవసరం అనిపించి ఉండవచ్చు, search చేసి ఉండవచ్చు ఈ 47 వ సెక్షన్ ఏవిధంగా కూడ వర్తించడానికి వీలులేదు. రెండవది political విషయం చెప్పారు. చాల బాగ వాదించారు. ఎవరిబురదలో వారు ఉన్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ బురదలో ఉన్నారు ఎవరు ఏ బురదలో ఉన్నారు. అనేది నేను చర్చించదలచుకోలేదు ఎవరు ఏ బురదలో ఉన్నా ఒకరి విషయాన్ని అర్థం చేసుకొని చర్చించవలసి నప్పుడు ఎవరి బురద వారు వదలుకొని dispassionate గా గమనించి చాల వాస్తవమైన బాధ్యతతో చర్చించుకోవడం చాల న్యాయం. రాఘవరెడ్డిగారి పార్టీకి సంబంధంలేదు అనే విషయం ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినారు అంతకు మొదలు ఉండినది అని చెప్పారు. లేదని, వారు చెప్పలేదు. లక్ష్మారెడ్డి అనే వ్యక్తి ఈ search కంటె చాల మొదటే మార్క్సిస్ట్ పార్టీకి సంబంధం ఉండి ఉండవచ్చు. ఆ తరువాత వారిని expel చేశామని వారి లీడర్ గారు చెపుతూ ఉన్నారు. తమరికి తెలుసు రాజకీయ పార్టీలలో చీలికలు, భిన్నాభిప్రాయలు వచ్చినప్పుడు ఆ పరిణామాల ఫలితంగా ఆ వ్యక్తి రాఘవరెడ్డి గారియింట్లో ఉన్నాడు అని అనుమాన పడడానికి ఏ C. I. D కి గానీ ఏ officer కు గాని ఆస్కారం లేదు. అనేది సాధారణమైన political వాతావరణంలో పని చేసిన పోలీసువారికి, సి. ఐ. డి. లకు తెలుసు. రాఘవరెడ్డిగారి పార్టీ నుండి తొలగింపబడిన ద్వేషించబడిన, వ్యతిరేకించబడిన వ్యక్తి తిరిగి, రాఘవరెడ్డిగారి యింటిలో ఆరోజు రక్షణ పొందుతున్నాడు అనే విషయం తెలియని అధికారి అధికారంలో ఉన్నాడు అంటే అని నిజంగా ఈ అధికార పార్టీకి, ఈ అధికార పార్టీకి, ఈ అధికారానికి అవమానము, అగౌరవము ఆ విధంగా search చేసి, అక్కడ పోలీసు వారు ఏదో తెలిసితెలియక విచ్చలవిడిగా చేసిన పనిని మీరు legal గా, political గా, సమర్థించడానికి ప్రయత్నం చేయడం, ఈ నాడు వచ్చిన adjournment motion వీలులేదని త్రోసివేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం యిది ఏవిధంగా సబబు అవుతుంది ?

Mr. Speaker :—I will give my ruling tomorrow.

Sri G· Sivaiah :—The hon· Chief Minister has quoted a wrong section. This Section 47 only comes in when a person is arrested and escapes. Such a Person can be re-arrested and taken.

Mr. Speaker :—There is Sec. 165 also. Only it lays down the conditions under which a Police can search.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఏ వస్తువునైనా, ఏ డాక్యుమెంటువైనా — సెర్చి చేయాలంటే ఆ సబ్-ఇనస్పెక్టర్ ఆ లిమిట్స్‌లోని వాడైతేనే సెక్షను 165

అప్లయ్ అవుతుంది. లేకుంటేలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా 47 అక్కడ అప్లయ్ కానే కాదు. అరెస్టు, ఎస్కేప్, ఆ తరువాత రిలేక్...ఆ పరిస్థితిలోనే అది అప్లయ్ అవుతుంది.

Mr. Speaker.—That is enough. I understand his observation.

Sri P. Subbaiah.—Is this a matter of recent occurence? It is a matter of recent occurrence. వారు చెప్పిన దానికి నేను సప్లిమెంట్ చేస్తున్నాను. యీ సెర్చ్ యిల్లీగల్ అని ఏ సెక్షన్ చూచినప్పటికి తెలుస్తుంది. ఇది ఇల్లీగల్ గా హుల్డ్ చేయమని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—తమ దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకు రావాలి. తమరు రేపు డెసిషన్ యిస్తామన్నారు. అందువల్ల ఒక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకురావాలి. బోనఫైడీగా అక్కడ వున్నాడు అని అనుకుంటే లేదక్కడ.

Mr. Speaker:—You must always realise the difficulties of the Chair. మీరు కొన్ని విషయాలు చెబుతారు; ప్రభుత్వం తరఫున ముఖ్యమంత్రి గారుగాని, యింకొక మంత్రిగారుగాని చెబుతారు; దానిలోని నిజానిజాలు తేల్చి చెప్పడానికి—మీరు చెప్పిన విషయాలు నిజమా; వారు చెప్పిన విషయాలు నిజమా? అనేది...దానిలో సత్యం ఏమిటో తెలుసుకోవడానికి స్పీకర్ కు సాధ్యం అవుతుందేమో చెప్పండి. కోర్టు అదేపనిగా కొన్ని రోజుల ప్రకారంగా సాక్ష్యాలను విచారించిన తరువాత, వారుకూడా తేల్చలేక పోతున్నారు కొన్ని విషయాలలో, అటువంటప్పుడు —Can I hold an enquiry into this? How can I come to a decision whether what you are saying or what the Government are saying is true? I can only go into the legal aspects and about admissibility.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—నేను మనవి చేసేదేమంటే—వారు అక్కడ వున్నారు అనుకున్నది అబద్ధం; అప్రతిష్ఠ తేవడానికి ప్రయత్నం చేశారు అనే దానికి ఉదాహరణ ఏమిటంటే—ఆ మనిషే అక్కడలేడు. అంతే.

Mr. Speaker:—What they say is that the person who gave them information gave wrong information. వారికి చెప్పినటువంటి వారు నిజం చెప్పలేదని వారు అంటున్నారు.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి:—అధ్యక్షా, మీరు రేపు డెసిషన్ యివ్వబో తున్నారు. కాబట్టి నేను చెప్పేది కూడా వినండి. ఆ పార్టీకి సంబంధించిన వాడిని నేను. తమ దృష్టికి తీసుకువచ్చేదేమిటంటే—ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్ తీరును పరిశీలించండి. మొన్న కాకి లక్షా రెడ్డి, ఎక్స్ప్లోజివ్...ఆయనవచ్చి ఇంట్లో దాక్కున్నాడని చెప్పారు. ఇవాళ ఏమి చెప్పారు? రివల్యూషనరీ కమ్యూనిస్టు పార్టీ అన్నారు.

Mr. Speaker:—That is allright.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re :—Labour unrest in Hindustan Shipyard, Visakhapatnam.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—అధ్యక్షా, హిందూస్థాన్ షిప్‌యార్డు ఆంధ్రలో ఒక ప్రధాన పరిశ్రమ. ఈ పరిశ్రమ నిర్మించి రమారమి 25 సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. ఈ పరిశ్రమలో తయారయ్యే ఓడలు విదేశాలలో తయారయ్యే ఓడలకంటే అధికం కావాడంవలన కేంద్రప్రభుత్వం సబ్సిడీ యిస్తున్నది. ఈ పరిశ్రమలో, మెషినరీ అంతా ఇటలీనుంచో, ఫ్రాన్స్‌నుంచో, వెస్టు జర్మనీ నుంచో రప్పించడంవలన వీటి ఖరీదు అపరిమితం కావడంవలన, మనదేశంలో వుండే వర్తకులు భరించలేని స్థితిలో వుండడంవలన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సబ్సిడీ యివ్వడం జరుగుతున్నది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

అసలు తక్కువ ధరలకు ఓడలు వచ్చేట్లు చేయడానికిగాను ఆలోచన కేంద్ర ప్రభుత్వానికిగాని, రాష్ట్రప్రభుత్వానికిగాని వుందో, లేదో నాకు తెలియడంలేదు. పరికరాలను, ఇంజనీర్సును, యింకా యీ పరిశ్రమకు అవసరమైనవాటినన్నింటిని యితర దేశాలనుండి తెప్పించుకొనునంతకాలమూ వీటి ధర అధికంగా నే వుంటాయనే విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించడం మంచిదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఆ విషయాన్ని గుర్తించకుండా, ఏదోవిధంగా కార్మికవర్గంపై ఆరోపణలు చేయడానికి ప్రభుత్వం, ప్రధానంగా కేంద్రప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. ఈ పరిశ్రమలో రమారమి 5630 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వేతనాలు మాత్రం బ్రిటిష్‌వారి కాలంనాటివి, అప్పుడే వేతనం యిచ్చేవారో యిప్పుడు కూడా అదేవేతనాన్ని, స్వాతంత్ర్యం వచ్చినతరువాతకూడా మన ప్రభుత్వం యిస్తున్నది.

రెండవది — సెమిస్కిల్డ్ వర్కర్సువుంటే, వారు స్కిల్డు వర్కర్సు పని చేస్తుంటే వారికి స్కిల్డువర్కర్సు వేతనం యివ్వకపోవడంవలన కార్మికులలో తీవ్రమైన అసంతృప్తిరావడం ; దేశంమొత్తంమీద పరిశ్రమలన్నింటికి సంబంధించి వేజ్‌బోర్డు నిర్ణయాలను అమలుజరుపుతున్నా, యీ పరిశ్రమలోని కార్మికులకు మాత్రం ఆ అవకాశం లేకుండా వున్నది. ఈ కరువుకాటకాలలో వారికి యీమాత్రం వేతనం లేకపోతే వారేవిధంగా బ్రతుకుతారో ఆలోచించ వలసినదిగా కోరుతున్నాను. చివరకు, కేంద్రప్రభుత్వం ఒక సంవత్సరంక్రిందట వేజ్‌బోర్డును వేయడం జరిగింది. ఆ వేజ్‌బోర్డు ఏ నిర్ణయాలు చేస్తుందో తెలియడంలేదు. పత్రికలలోని వార్తలనుబట్టి, యీ వేజ్‌బోర్డు ఎటువంటి నిర్ణయాలూ చేయడానికి వేజ్‌బోర్డులోనున్న టాటా బిర్లాలవంటి పెద్దమనుషులు అడ్డుపడుతున్నట్లు, అందువలన జాగు అవుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ అవరోధాలను తొలగించి వేజ్‌బోర్డుద్వారా వారికి న్యాయమైన వేతనాలు యిచ్చేందుకు, పనినిబట్టి వేతనాలను నిర్ణయించేటట్లు చేయవలసివున్నది. కంపెనీ యజమానులు యీ విషయాలను ఆలోచించడంలేదు. యూనియన్‌ద్వారా అడిగినటువంటి

వారిని కొంతమందిని క్రిమినల్ కోర్టులో పెట్టడం, అన్యాయంగా పంపించి వేయడం జరిగింది. దానిపై వారు ఒక గంట నిరసన తెలియచేయడం జరిగింది. ఆ గంట వేతనమును కట్ చేయడం, ఒకరోజు, రెండురోజుల వేతనాన్ని కట్ చేయడం జరిగింది. మొత్తం అక్టోబరు నెల వేతనం 5,400 మంది కార్మికులు యింతవరకూ తీసుకోలేదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందో తెలియడంలేదు. ఇదే పరిస్థితిగనుక కొనసాగితే ఆ పరిశ్రమలో తప్పకుండా సమ్మె వచ్చే ప్రమాదం వున్నదని, కనుక వేజ్‌బోర్డు నిర్ణయాలను వెంటనే అమలు చేయవలసినదని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తరువాత—పనినిబట్టి వేతనం యివ్వాలి. అప్పుడే కార్మికుడు సంతోషంగా తన బాధ్యతలను నిర్వహించగలడు. అప్పుడే యీ పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశముంటుంది. వెంటనే నా సలహాలను దృష్టిలోకి తీసుకొని ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవడం మంచిదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

కార్మికశాఖమంత్రి (శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి) :—ఇది విశాఖపట్నం హిందుస్థాన్ షిప్ యార్డుకు సంబంధించిన విషయం. అందులో 70 మంది వర్కర్లు పెయింటింగ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన వారుంటే ఒక పెయింటరును మరొక సెక్షనుకు ట్రాన్స్‌ఫరు చేయడంవల్ల మిగతావారు పనికిరావడానికి సమ్మతించలేదు. తరువాత మానేజిమెంటు 13 మంది పెయింటర్లపైన పోలీసు కంప్లయింటుచేసి క్రిమినలు కేసు పెట్టారు. ఆ ఇన్‌క్వయిరీ చాలా ఆలస్యం అవుతుందని డిపార్టుమెంటల్ ఇన్‌క్వయిరీ స్టార్టు చేసారు. ఆ కంప్లయింటు విత్‌డ్రా చేసుకున్నారు. ముగ్గురిని డిస్మిస్ చేసారు. ఇద్దరిని సస్పెండుచేసారు. 4 రోజులు మాత్రమే. 21-10-68 న ప్రొటెస్టు వాకౌట్ చేసారు. అది ఇల్లీగల్ అని మానేజిమెంటు క్రమశిక్షణ తీసుకోకముందే కృష్ణమూర్తిని ఆనరరీ ప్రెశిడెంటుగా రికగ్నైజు చేయాలని చెబితే అందులో ప్రొవిజన్ లేదని రికగ్నైజ్ చేయలేదు. 29-10-68 న విత్‌డ్రా కావాలని వాకౌట్ చేసారు. వాకౌట్ కాకుండా వర్క్ అవర్స్‌లోనే ఎమర్జెన్సీ ఎగ్జిక్యూటివ్ మీటింగ్ తెలుపకుండా పెట్టుకున్నారు. దీనికి కాను డిసిప్లిన్ ప్రకారం కొంత యాక్షన్ తీసుకున్నారు. అది ఇదివరకే తీసుకున్నారు. వర్కర్లు అక్టోబరు 1968 జీతాలు తీసుకోలేదు. లేబరు ఆఫీసర్లు పర్స్యూ చేస్తున్నారు. తరువాత ఏమవుతుందో చెబుతాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—తగాదాలు రావడానికి కారణం వేజ్‌బోర్డు నిర్ణయం అమలుచేయాలని కార్మికుల కోరిక. దీనిపై కేంద్రప్రభుత్వం కాని స్త్రపభుత్వంకాని ఏమి చేస్తారు?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—దానికి దీనికి సంబంధంలేదు. ఇది ఒక పెయింటరు ట్రాన్స్‌ఫరువల్ల వచ్చింది. ఆ ఇన్‌ఫర్మేషన్ నా వద్ద ఉంది.

re; Deteriorating industrial relations in Singareni Coal Fields.

Sri Ch. Rajeswara Rao;—I wish to call the attention of the hon. Minister for Labour regarding the deteriorating industrial relation in the Singareni Collieries. Sir, I need not go into details. They are given in the memoranda which the hon. Minister must have also received. I would like to bring only one or two facts to his notice. I would quote from the Memoranda; "The Management perhaps are now raising fresh demands and talking of more surplus labour even in sanitation and other departments" "Trans ferring of workers in violation of rule 15 of the Standing orders to the detriment of their pay and service conditions is very provicative to the workers. ఇదికూడ కార్మికులు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. They want surface workers to go as fillers. దీనివల్ల కార్మికులకు ఎంత నష్టం వస్తుందో తమ దృష్టికి వస్తుంది. " In the entire deployment of workers, they are issuing whimsical orders and inviting trouble." They have closed down most of the wards in the hospitals at Kothagudem. Out of 220 beds, only 10 are occupied by patients. యీ విధంగా హాస్పటలు సౌకర్యం కూడా కార్మికులకు తగ్గించడం నష్టదాయకం అవుతుంది. అంబ్యులెన్సు కార్లను తగ్గించారని వారు చెబుతున్నారు. వారి మెమోలో చాలా విషయాలున్నాయి. ఇదివరకున్న సౌకర్యాలు మెరుగు పరచడం కాకుండా కార్మికులకున్న సాధారణ సౌకర్యాలు తగ్గిస్తూ డైరెక్టరు, మానేజిమెంటు వారు ఇబ్బందులు కలిగిస్తున్నారు. దీనిని గురించి కార్మికులు గత్యంతరంలేని పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. సంఘ నాయకులు డైరెక్టరును కలిసి చెప్పినా పట్టించుకోవడం లేదు. శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. కార్మికులు దుర్భరమైన పరిస్థితులవల్ల క్రొత్త పోరాటానికి సంసిద్ధం కావలసిన పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. లేబరు మినిస్టరు గారు యీ విషయంలో జోక్యం కలిగించుకొని మానేజిమెంటుపై గుడ్ ఆఫీసెస్ ఉపయోగించుకొని సాధ్యమైనంత వరకు పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను.

The Minister for Labour (Sri K. V. Narayana Reddy) :—Sir, with your gracious permission, I would like to make a statement which would certainly cover all the points raised by the hon. member.

"The Singareni Collieries Company Limitted, implemented the recommendations of the Central Wage Board for Coal Mining Industry with effect from 15-8-1967. All the Unions in Singareni coalfields raised further demands in regard to improvement in eatogorisation and wage structure of almost all the categories of workers and stated a strike in furtherance of their demands during October, 1967. As a result of the strike, the Government of India referred the general issue regarding categorisation and structure of workers to the Central Goverament Industrial Tribunal, Hyderabad and the adjudication proceedings are now pending before the Tribunal.

Owing to inter-Union rivalry, the various Unions have been raising various demands in regard to increase in wages for different categories of workers although the main issue is pending before the Industrial Tribunal. The Company is currently going through a period of financial crises. Owing to indequate demand, pit-head

stocks have been pilling up and the present stocks are of the order of 10.31 lakh tonnes. The management has also been faced with the problem of surplus staff. These issues were discussed with the Unions in great detail and as a result of these discussions, a Voluntary Retirment Scheme was introduced, as a result of which nearly 2.000 workers retired from service. The management is still faced with the problem of surplus workers and the special measures taken by the management to redeploy the surplus workers on underground jobs, on the bases of the agreement with the Union, have not been successful. The Unions are opposing transfer of surplus surface workers to underground protective jobs and some of the Unions have taken these issues to the High Court.

In view of its serious financial difficulties, the Company could not grant a further increase in Dearness Allwance for the workers from 1st April, 1968, on the basis of the recommendations of the Wage Board. The majority of the companies in the Coal Industry have not implemented the Wage Board's recommendations to increase the wages and even the existing rate of dearness allowance that is being paid by the Singareni Collieries is not paid at most of the other collieries who are competing with Singareni Coal in several markets. The Singareni Collieries Worker's Union has been building up an agitation on the question of non-payment of additional Variable Dearness Allowance from 1st April, 1968, in spite of the fact that the problem has been explained to the leaders of the Unions on several occasions during discussion.

The Singareni Colleries Workers' Union (AITUC) put forth certain demands in regard to improvement of the grade for Mining Sirdars. As the general demand for improvement of grades is pending before the Industrial Tribunal and as any consideration shown in the case of Mining Sirdars would have reprecussions in regard to various other claims that are now pending before the Tribunal, the management declined to introduce any changes which go beyond the frame work of the recommendations of the Wage Board. Not satisfied with the out come of the discussions, the Singareni Collieries Workers' Union proposes to stage a strike of the Mining Sirdars some time during this month. As a result of the conciliation proceedings held on the issues, the Regional Labour Commissioner had submitted his report to the Government of India and the decision of the Government of India is awaited.

As a result of the tension that is being built up by this Union, specially at Kothagudem, there have been two sporadic strikes at Kothagudem, one by fillers of No. 5 Incline for six days and another strike by the fillers of No. 7 Incline for seven days. This Union also proposed to stage a strike of Sanitary Mazdoors and Scavengers at Kothagudem claiming work for 7 days in a week without a day of rest.

Two of the INTUC Unions at Kothagudem, Viz., Andhra Pradesh Colliery Mazdoor Sangh and Singareni Collieries Mazdoor Sangh merged and formed the Andhra Pradesh Singareni Colleries

Mazdoor Sangh. Immediately after the formation of the new Union, the leaders of this Union have been conducting series of meetings at pits and departments.

The deterioration in the general atmosphere is mostly at Kothagudem where the inter-Union rivalry is at its highest. This has not, however, had any mesurable impact on the general atmosphere at other Divisions viz., Bellampalli, Mandamari, Ramakrishnapur and Ramagundam.

Since the major issues relating to wage structure are now before the Central Government Industrial Tribunal, tne Union should await the the decision of the Tribunal without making continued demands in respect of different categories of workers and co-operate with the management in tackling unprecedented difficulties which the Company is currently facing.

re : Non-auctioning of Tanks by the Assistant Director in the Warangal Town for Fishing.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—అధ్యక్షా, వరంగల్లు నగరంలో రాదాపు 300 బెస్త కుటుంబాలు వున్నాయి. వారికి ఆధారం 5, 6 చెరువులకంటే ఎక్కువలేవు. ఆక్షన్ చేసేవి. ఈ సంవత్సరం వర్షాలు ఎక్కువగా లేకపోవటం వల్ల రెండు మూడు చెరువులు పార్షియల్‌గా నిండాయి. క్రాస్ బ్రీడింగ్ కోసం చేపలువేశాము కనుక ఆక్షన్ వేయము అని అంటున్నారు. ఒకవేళ పెడితే సగం చేపలు మాకు ఇవ్వాలనే condition పెడుతున్నారు. చేపలను అభివృద్ధి చేయాల్సిందే. కాని ఈ సంవత్సరం మిగిలిన చెరువులు నిండకపోవటం వల్ల, ఒకటి రెండు చెరువులే నిండటంవల్ల ఆ చెరువులమీద ఆధారపడిన ఈ బెస్త కుటుంబాల వారు ఈ rules వల్ల చాలా నష్టపడుతున్నారు. కుర్చీలో కూర్చుని rules చేసి అమలు జరిపి తీరాలని అధికారులు చెప్పినప్పటికీ మంత్రి గారు మానవతా దృష్టిలో ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరానికి మాత్రం చేపలు పట్టుకోటానికి అవకాశం ఇవ్వండి. యీ సంవత్సరానికి రూల్స్ ప్రక్కకు పెట్టండి. వర్షం లేదు కనుక ఈ ఒక్క సంవత్సరం వారికి అనుమతి ఇవ్వటానికి మానవతా దృష్టితో ఆలోచించాలని మరీ మరీ కోరుతున్నాను.

Sri V. Satyanarayana Rao :—There are 33 tanks in and around Warangal Town, out of which 20 tanks were disposed of as follows:-

1.	Fishermen Co-operative Society, Warangal ..	17
2.	Public auction	3

Out of the remaining 13 tanks, 11 tanks have not been dispossd of due to lack of water and drought conditions prevailing in the area and as no bidder is participating in auction, even though wide publicity has been given. The Department has kept two tanks for departmental experiments, viz., Bundh type breeding experiments and for stocking fast growing carp yearlings.

As the Department has leased 17 tanks to the Fishermen Co-operative Society, Warangal. the Fishermen in and around Warangal Town can be benefitted from those tanks.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :— 11 టాంక్స్‌లో నీరులేకపోవడంవల్ల రెండు tanks లో వేసివున్నారు. నీరు లేని tanks ను ఆక్షన్స్ వేసినా ఏమి ప్రయోజనం ? నీరువున్న రెండు tanks గవర్నమెంటు వుంచుకొన్నది. అక్కడి బెస్త families గురించి కాస్త ఆలోచించండి. వరంగల్లు జిల్లాలో 30 tanks వుండవచ్చు చుట్టూ ఎన్నివున్నాయి? వారివిషయం మానవతా దృష్టితో ఆలోచించండి.

BUSINESS OF THE HOUSE.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా హరిజన హాస్టల్స్ ఈ మధ్య చూశాము. బానిసల కంటె అధ్వాన్నమైన బ్రతుకు బ్రతుకుతున్నారు. సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిష్టరు గారిని వారి జీవితాలను ఒక్కసారి చూడమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వెంకటరెడ్డి :— అధ్యక్షా, నేను కాంగ్రెసు సభ్యుడనని అందరకూ తెలుసు. ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్, ఆంధ్రప్రభలలో నేను ఇండిపెండెంట్ అని రిపోర్టు చేయటం జరిగింది, అంతేగాక మాట్లాడేది ఒకటి అయితే పబ్లిష్ చేయటం మరొకటి.

Mr. Deputy Speaker :— I think they should correct if such a wrong information is given. Though not intentional, they should correct the mistake.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— హైదరాబాదు పట్టణంలో సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు క్రింద వున్న boys hostels చూస్తే చార్లెస్ డికెన్స్ నావల్స్ గుర్తుకు వస్తుంది. వాటిలో long prayers be fore small meals అని చదివాము.

Mr. Deputy Speaker :— How does it arise now I don't allow. We will take up the Bill now—

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH ENTERTAINMENTS TAX (AMENDMENT) BILL, 1968.

Mr. Deputy Speaker:— For clause 3. there is an amendment given notice of by hon· Sri Vavilala Gopalakrishnayya· That was discussed the other day and the hon· Minister wanted to get it examined.

శ్రీ వావిలాలగోపాలకృష్ణయ్య :— దీనిపై కొన్ని విషయాలు రేపు తెలుసుకొని వస్తానని మంత్రిగారు నిన్నచెప్పారు. మంత్రిగారు ఏమి తెలుసుకొని వచ్చారో చెబితే మేము మాట్లాడటానికి అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ పి. వి. రాజు — అది పరిశీలన చేశాము. అది వుండటం అవసరం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— వి. బి. రాజుగారు సినిమాకు వెళ్ళలేరు. ప్రొప్రైటర్ కాసేపు లోపలకూర్చుందాం అంటాడు. ఇద్దరూ పెద్ద మనుష్యులే కాబట్టి pass అక్కరలేదు. లోపలకూర్చున్న తరువాత మీదగ్గర pass లేదు. Obtained permission without any document. వి. బి. రాజు గారిని కూడా punish చేయవలసిందే నన్నమాట. లోపలకు తీసుకువెళ్ళిన ప్రొప్రైటర్‌ను ఎందుకు పనిష్ చేయలేరు ? నాకు ఒక్క information ఇవ్వండి. సినిమా ప్రొప్రైటర్ టికెటు లేకుండా లోపలకు తీసుకువెళ్ళినప్పుడు — నేను తీసుకువెళ్ళనని అంటె ఆయన మీద ఎంత maximum punishment వేయాలో అంతే వేశారా ?

శ్రీ ఎస్. రాములు (టెక్కలి) :— సెక్షన్ 8 సినిమాలకు ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ టాక్సు ఎగవేయకుండా అరికట్టటానికి ఉద్దేశించిందన్నారు. మొదట యాక్టులో దీనికి 14 సెక్షన్ వుంది. ప్రొప్రైటర్ మీద వుండే బాధ్యతను తప్పించి ప్రేక్షకుడిని శిక్షించటం చాలా అసమంజసం. Gate వద్ద సొమ్ము వసూలు చేసి లోపలకు పంపు ఏర్పాట్లు అక్కడక్కడా వుంటాయి. అప్పుడు ప్రేక్షకుడివద్ద టిక్కెటు వుండదు. అటువంటప్పుడు ఆ ప్రేక్షకుడిపై జరిమానా విధించటం సబబైనది కాదు. మొదట యాక్టు section 14 లో ప్రొప్రైటర్ చెల్లించాలని వున్నది. Section 14 లో the proprietor of any entertainment who admits any person without payment to any place of entertainment in contravention of the provisions of section 6 or fails to pay the tax due from him within the time prescribed .....'' అని వుంది. ఇక్కడ ప్రొప్రైటర్ మీద కేసుపెట్టకుండా దానిలో ప్రేక్షకుడి మీద వసూలుచేయాలనటం పొరపాటు కనుక ఈ సెక్షన్‌ను ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య: —అధ్యక్షా, ఈవిషయంలో ప్రభుత్వం కొంత సానుభూతితోటి వాస్తవ దృక్పథంతోటి, ఆలోచించవలసినటువంటి అవసరం వున్నదని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వారు పరిశీలించాలంటే అది ఈసభలో పాసవుతుంది. అదొక పెద్ద విషయం కాదు. దానిని అక్లాజును అలానేవుంచి, ఆబిల్లును pass చేయాలంటే ఇక్కడ మనకున్నటువంటిబలంవల్ల తప్పనిసరిగా pass అవుతుంది. కాని దానిని అమలువరచడములో వున్నటువంటి సాధక బాధకాలను కొంచం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే వాస్తవానికి ఈరోజున సినిమాలవిషయంలో జరుగుతున్నటువంటి సంఘటనలు మంత్రిగారికి తెలియడములేదని నేననుకోవడంలేదు. నేను హైదరాబాదులో సినిమాకుకూడా ఒకసారి వెళ్ళాను. ఆటిక్కట్టుమీద violet ink అట్లా పూసివున్నది. అదితేకా. అదేదైనా commertial tax officer ముద్రవేశాడా! ముద్రవేస్తే ఏ commertial tax officer వేసాడు అని చూడ్డానికి, verify చేయడానికి వీలులేనటువంటి పరిస్థితిలో మనం వేస్తున్న entertainment tax కోసంగాను ఈసినిమా వాళ్ళు ఇస్తున్నటువంటి ఆటికట్లమీద actual గా అయితే paid కాలూకు యింకు కనిపిస్తుంటుందేతప్ప ఏ commertial tax officer ముద్రవేశాడో తెలియదు. అంతేకాకుండగా గేట్లలోనిలబడి commertial tax-

officer యొక్క మద్దతుతోనే prop iter కాని లేక వాళ్ళ agents కాని gates లో వున్నటువంటి జనాన్నంతాగూడ డబ్బుతీసుకొని పంపిస్తుంటారు. మగవారి సంగతి అలావుంచండి. ఆడవాళ్ళకుకూడ ప్రత్యేకమైన స్థానాలుంటాయి. ఆ gates లోగూడ ఇలాంటిసంఘటనలు జరుగుతుంటాయి. ఇలాంటిపరిస్థితులలో మీదగ్గర admission కేదోలేదు, టిక్కెట్టులేదు ప్రవేశానికి. ప్రొప్రయిటరుదగ్గర ఒక pass లేదు మీదగ్గరలేదు అని అక్కడ వున్నటువంటి ప్రేక్షకులను శిక్షించడానికి ప్రయత్నంచేసేటటుగావుంటే ఎంత తిరుగుబాటువస్తుందో కొంచెం ప్రత్యేకంగా ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఊరికేనే మనంయేదో శాసనం కావాలంటే శాసనం చేసుకోడానికి అభ్యంతరంలేదు. బలంతోటి automatic గా శాసనం అవుతుంది. కాని దయచేసి దానిని అమలుపరచడంలో ఆచరణలో వచ్చేటటువంటి సాధకబాధకాలనుకూడా దృష్టిలోపెట్టుకొని propritor మీద మామూలుగా దానివల్ల వచ్చే సాధకబాధకాలనుకూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రేక్షకులను ఈవిధంగా నిర్బంధించడం అనేటటువంటిది న్యాయంకాదు. అందువల్ల దానిని కొంత పునః పరిశీలన చేయవలసిన ఆవశ్యకత్యం వున్నది. ప్రభుత్వం కొంచెం వాస్తవిక దృక్పధముతో పరిశీలిస్తారని నేనునమ్ముతున్నాను.

శ్రీ కె గోవిందరావు: —అధ్యక్షా, యింతకుముందు మాట్లాడినటువంటి మిత్రులతో నేనుకూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇదిచాలా ఎద్దారంగా వుంది. ఇప్పుడునిజానికి సినిమా halls వల్ల మనకు రావలసినటువంటి entertainment tax రాకపోవడానికి కారణాలులేవు. ఆ కారణాలు అనేకమైనటువంటివి వున్నాయి. Proprietors ఈ tax ను తప్పించడానికి ప్రయత్నాలు ఇతరత్రా చేయడంలేదా అంటే చేస్తూవుండవచ్చు. దానినిమీరు check చేయడానికి ఇతర మార్గాలు ఆలోచించడంవలనకాని, ఈమార్గంమాత్రం ఏమీఉపయోగంలేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈవేళ cinema halls లలో అసలు tickets లేకుండా వెళ్ళేటటువంటివాళ్లెవరో మనకుతెలిసిందే. Police వారు ఎవరైనావిప్పుడైనా ఎక్కడైనా ticket లుకొనుక్కోవడం మనం ఎరుగుదుమా? అలాగనే Commercial tax officers గారు ఎవరైనా వస్తే సినిమాహాలును A. C. T. O. కాని, D. C. T. O. యింకొకరెవరైనా వస్తే వారి దగ్గర టిక్కెట్టు వసూలు చేయగలిగేంత ధైర్యం, సత్తా అక్కడ వున్నటువంటి proprietor కు వుంటుందాండి ఉండదు. లేకపోతే ఏదో ఒక collector గారు వస్తారు, అయ్యా దయచేయండని proprietor గారు లోపలికి తీసుకువస్తారు. ఇటువంటి సందర్భాలలో వాళ్ళు చేస్తున్నటువంటి తప్పుడు పనులను చేస్తున్నటువంటి వాళ్ళను. వాళ్ళేమైనా evasion అనేది చేస్తుంటే వాటిని మీరు అరికట్టడానికి అవలంభించవలసినటువంటి మార్గాలు వేరు. ఈ మార్గాల ద్వారానే అరికట్టడం అనేటువంటిదిమాత్రం సరైనటువంటిది కాదు. ఇది అక్కడికి వచ్చినటువంటి ప్రేక్షకుడి పైన వేయడమనేటటువంటిది మాత్రం సరియైనది కాదని, మొత్తం దీనిని delete చేయడం చాలా మంచిదని, మరొక సారి పునరాలోచన చేయమని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—అధ్యక్షా ! Ignorance of law is no excise అనే విషయం. మనకు, చదువుకున్నటువంటి వాళ్ళకు తెలియవచ్చునేమోకాని గ్రామాలలో మారుమూల నున్నటువంటి సామాన్య ప్రజానీకానికి తెలియడం కష్టం. కాకపోయినా ఈ రోజులలో cinema ఒక Common reaction for all common people అయిపోయింది. కాబట్టి ఎక్కడో మారు మూల గ్రామాలలో వుండేటటువంటి common men కు ఈ rules regulation అన్నీ తెలవడం చాలా కష్టం. మనకు చట్టం చేయడానికి మనకేదో బలం వుంది కదా అని మన యిష్టం వచ్చినట్లుగా చట్టం చేసినట్లయితే సామాన్య మానవునికి మనం చాలా యిరకాటంలో పెట్టినటువంటి వాళ్ళ మవుతాం. కాబట్టి ఈ జరిగేటటువంటి అనర్థం అంతా కూడా సినిమా halls proprietors, commercial Department, distributors తాలూకు agents collede అయి చేసేటువంటి పనులు తప్పితే వాళ్లు gate దగ్గర డబ్బులు పుచ్చేసుకొని agricultural labour మొదలైన వారుంటే అటువంటి వారిని పంపిస్తుంటారు. అసలు సినిమాహాలు లోపలికి ఎవడుపోతే వాణ్ని మనం పోయి పట్టుకొని వాళ్ళపైన fine విధిస్తుంటే ఎట్లా? అసలు ఆ విధంగా చేసేటటువంటి తప్పు యజమానిదే అవుతుంది. కాబట్టి యజమానిపైన fine వేయడంలో న్యాయం వున్నది కాని, ఎవడో ఒక common manని, Law తెల్సుకోడానికి అవకాశంలేనటువంటి వాడిని. విద్యలేనటువంటి ఒక మూర్ఖుడిని తీసుకెళ్ళి వాడి మీద penalty వేయడం అంటే అది న్యాయ సమ్మతంకాదు. కాబట్టి ఈ clause delete చేయడం మంచిదని చెప్తూ నేను శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్యవేడు) :—అధ్యక్షా ! Entertainment Tax అంటేనే ముఖ్యంగా సభంతాకూడా ఒక సినిమా మీదనే మాట్లాడుతున్నారు. ఈ entertainment tax అంటే. dramas circus లు, తదుపాత పంచాయితీ areas లో అక్కడక్కడ వేస్తున్నటువంటి చిన్న చిన్నగా రడీలు యిలాంటి వన్నీ ఈ entertainment tax క్రిందకు వస్తాయి. ఇటువంటి వాటికి ప్రభుత్వం మొదటనే మేల్కొని advance tax తీసుకుంటుందనే సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసుననుకుంటున్నాను. ముఖ్యంగా యిందులో entertainment జరుగుతున్నటువంటి సినిమా థియేటర్సు, డ్రామా థియేటర్సులాంటి వాట్లలో ticketlessగా వున్నటువంటి వాళ్ళకు 50 రూపాయలు fine వేస్తూ వాళ్ళమీద case పెట్టాలనే వుద్దేశ్యంతో ఈ 3 rd clause తీసుకురాబడింది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో, ఎక్కువగా, యింతకుముందు సభ్యులు చెప్పినట్లు Police వాళ్ళు, Tahsildars, M.L.As , పంచాయితీ మెంబర్లలాంటివాళ్ళు మాత్రమే ఉచితంగా పోడానికి యిందులో అవకాశాలుంటాయి. మరి దీనిని ఎవరిమీద పెడుతున్నారూ అంటే ఎవరో అక్కడ work చేస్తున్నటువంటిsuch as gate-keepers, booking clerks లాంటివాళ్ళు. 'యిదుగో బాబు మావాడు అటు లోపలికి పోనీయండి' అని అనేటటువంటి వాళ్ళమీద, పేదవాళ్ళమీద ఎక్కువగా దీనిని sliss చేసి, వాళ్ళను బాధ పెట్టేటటువంటి అవకాశంకూడా కల్గుతోంది. ఈ నాడు టిక్కెట్టు

ముక్కలు, చిన్న పేపరు ముక్కలిస్తున్నారు. సినిమా హాలులోనికి enter అవడంతోటే ఆ rush లో వాళ్ళిచ్చిన పేపరుముక్క జారి పడిపోయింది లేకపోతే సినిమాలో immense అయివున్నప్పుడు వున్న పోకెట్లున్నకూడా కొత్తైనే ఈ రోజుల్లో ఆ ticket ముక్క ఎక్కడ జారిపోయిందో ఎవరికీ తెలీదు. ఆ వాడు మీరు కొంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టి special checking ను పెట్టినా how can we expect? ఎంతమంది దగ్గర మనం ticket వున్నదని చెప్పగలం? డీనిలో వున్నటువంటి రీతిగా check చేసిన వెంటనే ticket ముక్కలు ఎవరివద్దనైనా లేకపోయినట్లయితే వాళ్ళమీద కేసులు పెట్టమన్నారు. కాబట్టి యిటువంటి పొరక బాధకాలు వుంటాయి. సినిమా అంటే ఒక రకాల business అధ్యక్షా! Film representatives వుంటారు. They are very careful. వాళ్ళు ప్రక్కనచేరి Manager లకు వీళ్ళు నిజంగా malpractice చేస్తున్నారా ఈ సినిమా manager ఆ నేటటువంటిది అతను ఆ representatives చూస్తుంటారు. నా self వరకు యిది, పోతుందని hall owner చూస్తూ వుంటాడు. తరువాత ఈ విధంగా కనుక వాళ్లు ఈ విధంగా వారిద్దరూ, గొంతో డబ్బు ఖర్చుపెట్టి సినిమా తీసిన వాళ్ళ రిప్రజంటేటివ్స్ అక్కడ వుండేటప్పుడు, ఎంతో డబ్బు ఖర్చుపెట్టి buildings కట్టినటువంటి వాళ్లు proprietors వుండేటప్పుడు మన బాధ్యతేమిటంటే ఆ owners entertainment tax కట్టకుండా escape అయిపోతుంటే వాళ్లను punish చేయడం అదెలాగ? మనం ఎదుర్కొనేటటువంటి పరిస్థితులలో వాళ్ళ దగ్గర్నుంచి దానిని రాబట్టడం ఎలాగ అనేటటువంటిది ఆలోచించాలి కాని, ticketless గా వుండేటటువంటివాళ్లమీద ticket లేదని వాళ్లమీద వెంటనే case పెట్టి 50రూపాయలు fine వసూలు చేస్తామని అంటే యిది సమంజసంగా వుంటుందా? అసలు సాధ్యమవుతుందా? దీనిననుసరించి ఈ clause ను తీసివేయడం మంచిదని, సమంజసంగా వుంటుందని నేనంటున్నాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ):—అధ్యక్షా, ఇక్కడ ప్రస్తుతం ప్రవేశపెట్టబడిన amendment చూడ్డానికి బాగుంది. కాని యిది వాస్తవానికి చాలామంది చట్టాలు తెలుసుకుండా వున్నటువంటి సామాన్య ప్రేక్షకులను యిది యిబ్బంది పెడుతుంది. మనం ఏదైనా చట్టంచేస్తే దానిని అమలువరచే స్థితిలో వుండాలి. ఇంతకుముందు పాసైన చట్టాలు అమలు జరపకుండా వున్నటువంటి చట్టాలు చాలా fail అవుతూ వున్నాయి. కాబట్టి ప్రేక్షకులను శిక్షించడం న్యాయంకాదని, నేను ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చాలా మంది Congress Legislator ల అభిప్రాయంకూడా యిదే. చాలామంది ఈ చట్టాలు తెలీకుండా వున్నటువంటి వాళ్ళే యిప్పుడు ప్రేక్షకులుగా పోతున్నారు. ప్రేక్షకులుగా లోపలికి పోయే వాళ్లను గేట్లలోనే డబ్బుతీసుకొనే పావుకార్లు (టిక్కెట్లు యివ్వకుండా విడిచి పెడుతున్నారు. పల్లెటూళ్లనుంచి వచ్చేవాళ్లు పావుకార్లకు డబ్బు యిస్తున్నాము కాబట్టి మాకు తప్పులేదని లోపలికి పోతున్నారు. కాబట్టి యిదంతా film representatives, అటు తరువాత ఈ proprietors, ఈయిద్దరూ కలిసి mischief చేస్తున్నారు. ఏదైనా దీనికి శిక్ష విధించాలనుకుంటే ఈ proprietors నే

శిక్షించేటట్లు చూడాలికాని, ఈ ప్రేక్షకులను శిక్షించేదానికి ఈ amendment పెట్టుండేది బాగాలేదని మనవిచేస్తూ దీనిని పునరాలోచించాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ టి.వి.ఎస్. చలపతిరావు :— అధ్యక్షా, మన మిత్రులు వెంకన్న గారు, యితర మిత్రులు చెప్పినదానిని బలపరుస్తూ తమకు మనవిచేసేదేమిటంటే నేరస్థుడు యింకొకడైనప్పుడు శిక్ష యింకొకడికి చెందడం అనేది it is against the principles of natural justice, apart from other things అని. అందువల్ల మనం ఆలోచించవలసిన దేమిటంటే ఒక entertainment hall లోకి ticket లేకుండా ఒకవ్యక్తి ఎట్లా వెడతాడు. ఎట్లా వెడతాడు అంటే complimentary గా మాబోటివాళ్లు వెళ్ళినప్పుడు మర్యాదగా తీసుకువెళ్ళి కూర్చోపెట్టడం ఒక రకం, అక్కడ పనిచేసే సిబ్బంది వాళ్ళచుట్టాలో, స్నేహితులో అయితే వాళ్ళను టిక్కెట్టులేకుండా వెళ్ళి కూర్చోపెట్టడం ఇంకొక రకం, యిట్లా రకరకాలుగా tickets లేనటువంటి ప్రేక్షకులు ఒక entertainment లో వుండడం తటస్థిస్తుంది. అలాంటప్పుడు ఎవరు దీనికి బాధ్యులో వారిని వదలిపెట్టి ఏదో తెలియకుండా వెళ్ళి అక్కడ కూర్చున్నవాడికి 50 రూపాయలు శిక్ష అన్నట్లయితే అది ఏమాత్రంకూడా సమర్థనీయంకాదు అధ్యక్షా అందువలననే నేను "అసలు leakage ఎక్కడ వస్తున్నంటే బహుశః మంత్రిగారి notice కి ఇంతవరకువచ్చిందో లేదో తెలిదని మనవిచేస్తున్నాను. నాకు తెలిసినంతవరకు ఉల్లిపాయి ముద్ర ఒకటి బంగాళా దుంపముద్ర అని రెండు వున్నాయి. అధ్యక్షా, ఆ ఉల్లిపాయ ముద్ర, బంగాళాదుంపముద్ర అనేవేమిటంటే కొన్ని టిక్కెట్లు మీద మాత్రమే సరైనటువంటి entertainment tax కట్టే ముద్ర ఏదో వేస్తారు. మిగతా వాటన్నిటికి అర్థంకాకుండా వుండే యీ వుల్లిపాయ ముద్ర, బంగాళా దుంప ముద్ర వేస్తారు. ఇదేమిటయ్యా అని నేను విచారిస్తే బంగాళా దుంప కనుక మధ్యకు fresh గా కోసి ink pad మీద కొట్టి టిక్కెట్లమీద అది గుద్దితే ఏదో ఒక ముద్ర వున్నట్లుగా కనిపిస్తుంది. It is a symbol of ముద్ర. కాని అసలు ముద్ర కాదు. అట్లాగే బంగాళా దుంప కరువు అయినప్పుడు ఉల్లిపాయి తీసుకువచ్చి గుద్దుతున్నారు. ఎందుకంటె వాట్లో circles వస్తున్నాయి. ఇట్లాంటి malpractices arrest చేసేటటువంటి provision ప్రభుత్వం ఏదైనా తీసుకువస్తే ఈ ప్రభుత్వముయొక్క revenue పెరుగుతుందని వారి ఉద్దేశం. 95 % మునిసిపాలిటీకి వెళ్లుతుంది. 3 per cent సినిమా పరిశ్రమ అభివృద్ధికి వెళ్లుతుంది. 2 per cent ప్రభుత్వానికి వసూలుచేసినదానికి వెళ్లుతుంది. అసలు ఈ leakage check చేయకుండా అట్లాగే ఉంచి కొత్తది, ticket లేనివాళ్లను శిక్షించడం అనేది పెడితే, దానిమీద లేనిపోని వ్యతిరేకత అప్పుడూ వస్తుంది. ఇప్పుడు సోమవారము public holiday అని చేస్తే దానికి ఎట్లయితే గవర్నరుగారు permission ఇవ్వలేదో, అట్లాగే దీనికికూడా ప్రేక్షకులనుంచి లేనిపోని available agitations కు గురి అవుతుంది గనుక దానికి పునర్విచారించవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(Sri C. V. K. Rao rose in his seat)

Mr. Deputy Speaker :—Please resume your seat.

Sri C. V. K. Rao :—We would like to be heard. This is not the way how we should be treated. Last time also I questioned the properiety of this thing. Now when I wanted to speak, you deny me that chance.

Mr. Deputy Speaker :—I am not allowing him to speak.

Sri C. V. K. Rao :—Very well, I walk out in righteous indignation.

Mr. Deputy Speaker :—That is not the proper way to seek permission.

Sri C. V. K. Rao :—Which is the proper way ?

Mr. Deputy Speaker :—He cannot insist.

Sri C. V. K. Rao :—I am not insisting. Is this the way how I should be treated. Very well, let that go.

(Sri C. V. K. Rao then left the Assembly Chambers)

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— నేను అసలు మాట్లాడదలచుకోలేదు. ఈ విధంగా అయితే, మీరు అక్కడే కూర్చొని ఇది pass చేసుకోవాలి. ఇక్కడ ఎందుకు? This ***is not good.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—The hon. Member cannot pass remarks against the Chair.*** I object to it.

Sri V. B. Raju:—Whatever it is that word should be struck off.

Mr. Deputy Speaker :—If it is there it will be removed.

Sri V. B. Raju :—The clause reads like this "No Person shall enter.. మూడు విషయాలు (1) Entering, (2) Obtaining permission, (3) or remaining, ఈ మూడింటిలో వారు ఏమన్నారంటే "obtaining permission" అనేది తీసివేయమని అన్నారు. మిగతా రెండూ ఉంచమని అన్నారు. "No person shall enter" అనేదానికి అభ్యంతరం లేదు, and no person shall remain...."

What is said actually in (2) is that any person who enters must get a pass from the proprietor.

Mr. Deputy Speaker:—Their contention is - suppose I go there and say "The proprsetor asked me to go and sit there."

Sri V. B. Raju :—Let him explain. What is obligatory according to this clause is on the part o fthe person who enters the hall is that he must have some authority in his hands. It will develop a civic sense in him.

*** Expunged as ordered by the chair.

Mr. Deputy Speaker :—You and I and other dignitaries go.

Sri V. B. Raju :—Whether he is a Minister or a commoner, it makes no difference, just like all bus passengers must purchase tickets.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—అధ్యక్షా Bus passengers విషయం లో Bus ticket లేకుండా పోతే. conductor ను dismiss చేస్తున్నారు.

No passenger is punished.

Sri V. B. Raju :—It is found in the U. P. Act also. There is provision in the U. P. Act where under persons entering an entertainment without payment of tax are dealt with.

Sri V. B. Raju —The experssion "getting admission" must be properly understood. It means admission sustained by some authority in writing or a pass in hand.

Now suppose somebody goes and sits there and he is caught. He says "I got the permission from the proprietor to sit here." The proprietor denies it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Whatever you say, my point is "obtain permission" means owner దగ్గర ఏమైనా డబ్బు యిచ్చో, ఏదో చేసి ఆయనను లోపలికి రమ్మనిన తరువాత....

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది చేయకూడదని కదా, యిది తెచ్చింది. దాని కోసమే కదా, దొంగతనంగా owner కలిసి చేయకూడదు. దొంగతనంగా ఎవరూ డబ్బు యివ్వకూడదు. ఏదైనా డబ్బు యిచ్చినట్లయితే, దానికి ticket తీసుకోవాలి, డబ్బు యివ్వకపోతే దానికి free pass తీసుకొని చేతిలో పట్టుకోవాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Free passes ఇస్తే ఏమున్న మాట. ఆఫీసర్లందరూ వెళ్ళవచ్చు., వాళ్ళ మేనమామలు, మేనమామ కొడుకులు అందరూ వెళ్ళవచ్చు. Free pass వల్ల ఇంకేమి చేస్తారు అంటే, వచ్చిన డబ్బు అంతా తీసుకొని జేబులో వేసుకొని మీరు లోపలికి వెళ్ళమని అంటారు. డబ్బు ఏమో ఆ తీసుకొన్నవాడికి పోతుంది.

Sri V. B. Raju :—There is no difference in this matter between Vavilala Gopalakrishnayya's and Government's. View-point. The point is we should check the malpractice of actually taking money without tickets. There is already a penalty for the proprietor for all the malpractices. Here we want to place the responsibility on the person who actually goes to the entertainment that he should have something in his hand.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అసలు పోయేవాళ్ళంతా ఆఫీసర్లే.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఎవరైనా పోని, M. L. A. పోనీ, Minister పోనీ Commoner పోనీ, రిక్షావాడు పోనీ, జట్కావాడు పోనీ వాడి చేతిలో ticket అయినా ఉండాలి, లేకపోతే free pass అయినా ఉండాలి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—On a point of clarification Sir. అక్కడ సినిమా హాలులోకి లోపలికి ప్రవేశించే వాడిదా malpractice. లేక అక్కడ gate లో ఉండి డబ్బులు వసూలు చేసుకొనేవాడిదా malpractice, Commercial Tax Officers మద్దతు తోటి, ఏది malpractice?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అందుకనే నేను కూడా entertainment కు పోదలచు కొన్నప్పుడు, నా మీద కూడా బాధ్యత ఉండాలి. నేను డబ్బు ఇస్తున్నట్లయితే, ticket తీసుకోవాలి. నేను డబ్బు ఇవ్వకుండా, అతని ఆహ్వానం మీద వచ్చినట్లయితే, free pass తీసుకొని లోపలికి పోయి కూర్చోవాలి. ఎందుకంటె ఎవరైన check చేసినప్పుడు, వారికి అనుకూలంగా ఉండాలి. Free pass కూడా తీసుకోడానికి ఓపిక లేకపోతే ఎట్లా ?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఒక 50 free passes ఇచ్చి, డబ్బులు తీసుకొని లోపలికి పంపిస్తారు, what are you going to do. Are you go ng to leave the propritor.

Sri V. B. Raju :—That is a different matter.

Sri Pragada Kotaiah :—How can it be a different matter. You will be giving a member of free passes allowing them to take money. Are you going to have the proprietor ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఎక్కువ free passes ఇవ్వకుండా చూస్తాము

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేనిపోని దానిని అనవసరమైన చర్చలు ఎందుకు ! Point ఏమిటంటె, ఇప్పుడు మినిస్టరుగారు చెప్పినట్లు ఇప్పుడు మన bus passఉన్నదనుకోండి. మనము ఏమి అన్నాము. Bus లో గనుక ఎవరైన passenger ఎక్కినట్లయితే, the passenger must hold the ticket. If he does not hold the ticket, (conductor liability అట్లాపెట్టి) the passenger himself is liable. Railway లో చూడండి, for instance, it is the passenger without a ticket that is punishable.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—You please read. "Enter" అన్నచోట మీరేమైనా వాడిమీద శిక్షవేస్తే ఒప్పుకొంటామని చెప్పాము మేము. "obtain permission" అంటె ఏమిటండి అసలు! అది మీకు, మాకు తెలియనిది. ఎందుకంటె నిన్న మీరు arguments చెప్పారు, అందుకని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, కోటయ్యగారు చెప్పినా, వీరు చెప్పినా ఇది మనమంతా ఎగ్రీఅయినదే. ఇపుడు ప్రొప్రయిటర్ ఉన్నాడనుకోండి. No cinema proprietor will do it; he will lose. ఇపుడు ఒక కేస్

ఉండవచ్చును. డబ్బులు వాడు తీసుకొని అందరికి కాంప్లిమెంటరీలు ఇచ్చేది. అపుడు వాడు రెస్పాన్సిబుల్ అవుతాడు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—కాంప్లిమెంటరీ టికెట్స్ ఉంటే ఇబ్బందిలేదు. ఆ చిక్కు వస్తుందని డబ్బు తీసుకొని వారిని ఊరికే వదిలి పెడతాడు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఎవరూ సినిమా ఫ్రీగా రన్ చేయటానికి సినిమాహాలు కట్టేవారులేరు. పోతే మాల్‌ప్రాక్టీసు చేయవచ్చును. 40 మందికో 50 మందికో ఫ్రీ పాసులు ఇచ్చి వారిదగ్గిర డబ్బు కలెక్టుచేసి ఫ్రీగా పంపిస్తే—వాడు బాధ్యుడు. వారి దగ్గరనుండి డబ్బు తీసుకోకుండా ఫ్రీగా కాంప్లిమెంటరీస్ ఇస్తాడనుకోండి ఇవ్వనివ్వండి. వేలమందికి ఇవ్వనివ్వండి. వాడు డబ్బు లూజ్ అవుతాడు. ఏ సినిమా ప్రొప్రయిటర్ అలా చేయడు. మన స్టేటు బస్సులు లక్షణంగా ఫ్రీగా నడపాలంటే ఆక్షేపణలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—కాస్త మీ డిపార్టుమెంట్‌ను అప్‌టెయిన్డ్ పర్మిషన్ అంటే ఏమిటో అడగండి. ఫ్రీపాస్ ఉన్నవాళ్లు ఒప్పుకొన్నాము, దానికి వాడికేమీ చిక్కులేదు. డబ్బు తీసుకొనో, డబ్బు తీసుకోకనో అబ్బాయీ నీవు వచ్చి లోపలకూర్చోమంటాడనుకోండి. The person did not enter without any permission. He obtained permission, but has not the ticket. Now, he is going to be punished.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Supposing every one in the cinema has obtained pemission ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—వారు ఒప్పుకోకపోతే లేదుకదా. వాడు ఒప్పుకొన్న తర్వాతకూడ లేదు. అప్‌టెయిన్డు పర్మిషన్ అంటే మీ డిపార్టుమెంట్ ఏమి అంటున్నదంటే వాడు పర్మిషన్ ఇచ్చినప్పటికీ ఇతడిని శిక్షిస్తాము అంటున్నారు. ఆ క్లారిఫికేషన్ అడగండి. మీరు ఆ పాయింటు వదలివేస్తున్నారు. అప్‌టెయిన్డు పర్మిషను అన్నారు.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:—అధ్యక్షా, ఇది ప్రాక్టికల్‌గా అమలు జరపటానికి అవకాశంలేదు. ఎందుకని అవకాశంలేదంటే నేను సినిమాకు వెళ్ళి టికెట్ లేకుండా ఉన్నాననుకోండి. గవర్నమెంటు ఆఫీసర్ వచ్చి చెక్ చేస్తాడు. నా పేరు చలపతిరావు అని చెప్పకుండా ఇంకో పేరు చెబుతాను. రైల్వే టికెట్‌లెస్ పాసింజర్స్‌కు ప్రతి స్టేషన్‌లో మేజిస్ట్రేట్‌ను పెట్టినట్లు ప్రతి సినిమాహాలుకు ఒక మొబైల్ మేజిస్ట్రేట్‌ను పెట్టాలి. నా పేరు వెంకటరత్నం అని చెబుతాను. అటువంటప్పుడు నాకు సమన్ ఎట్లా వెడుతుంది? అందుకని అక్కడికక్కడే డిస్పోజల్ చేయటానికి మేజిస్ట్రేట్‌ను పెట్టాలి.

Sri G. Siviah :—Under the Act, whether the proprietor issues a free pass or whatever it is. he will have to pay the entertainment tax. That is compulsory under the Act. Probably, the hon. Chief Minister has no experience of going and obtaining a ticket. The

Chief Minister is making a plea for breaking the law instead of obeying the law. It is better to delete that clause.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—థియేటర్లో టికెట్ లేనివారు ఎంతమంది ఉంటే ఆ మేరకు ప్రొప్రయిటర్ మీద పెనాల్టీ వేయండి. అట్లా చేసినట్లయితే—in his own interest he will not allow any free pass. ముఖ్యమైన ప్రదర్శన జరుగుతున్నదనుకోండి. హౌస్‌ఫుల్ అని బోర్డు వేస్తారు. ప్రొప్రయిటర్ ఎక్కడో ఉంటాడు. పావలా ఎక్కువ ఇస్తాను నన్ను పోనివ్వమని గేట్ దగ్గరఉండే వాడిని మేనేజ్ చేస్తాను. వాడు నన్ను లోపలికి పంపించి ఆ మూల ఎక్కడనా నక్కమంటాడు. మీ ఆఫీసర్ వచ్చి నన్ను పట్టుకొంటాడు. నాకు శిక్ష వేస్తున్నారు. హౌస్‌ఫుల్ అయినప్పుడు ఆఫీసర్స్ సర్‌ప్రయిజ్ చెకింగ్ చేసి టికెట్ లేని ప్రేక్షకులు ఎంతమంది ఉంటే, ఆ మేరకు ప్రొప్రయిటర్ మీద వేయండి. అటువంటిది రిపీట్ అవుతుంటే లైసెన్సు కేన్సిలేషన్‌కు షోకాజ్ నోటీసు ఇస్తామని చెప్పండి. అప్పుడు ఆ ప్రొప్రయిటర్ తన సిబ్బందిని కంట్రోలు చేస్తాడు. ఇది ఎఫెక్టివ్‌గా కంట్రోలు చేయాలన్నదే మా అందరి అభిప్రాయము. కాని మీరు కంట్రోలు కానటువంటి శాసనం చేస్తున్నందువల్ల లాభంకన్నా నష్టం ఎక్కువ వస్తుంది మీ ఆశయం కూడ నెరవేరటానికి అవకాశం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎట్లా నష్టం వస్తుందో నాకు అర్థం కావటం లేదు. అసలు యీ శాసనం ఉద్దేశం ఏమిటి ? ఊరికే సినిమాకు పోదాము. కూర్చుందాము అనేది పోవాలి. బస్సులలో, రైళ్లలో టికెట్ లేనివాడిని ఎందుకు పనిష్ చేస్తున్నది ? We must discourage this· Now. there will be fear that there is punishment to the person if he does not own a ticket. That is the most important thing. The basic thing is to provide for punishment if I am without a ticket in a cinema hall and certainly I am liable to punishment. This is the basic purpose of legislation· ప్రొప్రయిటర్‌ను ఎట్లా పట్టుకొంటారు ?

Sri G. Siviah :—Government railways and R. T. C, are State projects, and not private Institutions.

Sri K. Brahmananda Reddy :–Whether it is private or Government. you are losing tax and the municipality is losing tax.

శ్రీ ఎన్. రాములు :—రైల్వే, బస్సు ప్రయాణీకులకు, యీ ప్రేక్షకుడికి సామ్యం సరిపోదు. బస్సులలో రైళ్లలో గేటుదగ్గర టికెట్ కలెక్టర్ ఉండడు. సినిమాలో గేటుదగ్గర తప్పనిసరిగా ఒక మనిషి ఉంటాడు, గేటువాడు లోపలికి వెళ్లనిస్తేనే ప్రేక్షకుడు వెళతాడు. అటువంటప్పుడు సినిమా ప్రొప్రయిటరే బాధ్యుడు కాడా ? అందుచేత ప్రొప్రయిటర్‌పైన ఆ బాధ్యత పెట్టటం సబబు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ప్రొప్రయిటర్‌ను వదలిపెట్టి యీ ప్రేక్షకుడినే పనిష్ చేస్తే మీ ఆర్గ్యుమెంట్ ఒప్పుకొంటాను. Where the proprietor as well as the man who is without a ticket are liable for punishment, I do not see what the discrimination is.

శ్రీ ఎన్. రాములు :—టికెట్ లెస్ ప్రేక్షకులు 50 మంది ఉంటే వారి మీద వేస్తారు. అటు ప్రొప్రయిటర్ మీద ఇటు ప్రేక్షకులమీద కద్దరిమీద వేస్తారా ? అది ఇందులో లేదె ?

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—ప్రొప్రయిటర్‌ను పాస్ ఇచ్చినట్లు ఏ కేసు కూడా లేదు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—That is a different matter.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—గౌరవసభ్యులు చెప్పిన అభిప్రాయాలను అనుసరించి ఏదైనా మార్పు చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—లేదండి. అప్ టెయిన్డ్ ఎడ్మిషన్ అన్న మాట డిలీట్ చేస్తున్నారు. If he obtains admission with a pass and with the consent of the proprietor, he is not liable. Whether the proprietor has given his consent or not, for admission this is only a proof. All the hon. Members are agreeable for such proof. లోపలకు వచ్చి కూర్చుంటాను. నేను admission తీసుకున్నానని చెపుతాను. Propri-tor నేను యివ్వలేదు అంటాడు.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—ఏదో ఒక పద్ధతిలో సిబ్బంది అయినా పంపించాలి. ప్రొప్రయిటర్ అయినా పంపించాలి. లేకపోతే ప్రేక్షకుడు ఎలా లోపలకు వెళ్ళగలుగుతాడు.

Sri V. B. Raju :—"14-A (1)" No person shall enter or obtain admission to, or remain in, an entertainment, the admission to which is for payment which is subject to an entertainments tax, without having in his possession any ticket or other document denoting that the payment for admission has been made or any pass or other document entitling him to be admitted without such payment." This is the proof that he should obtain the permission of the proprietor or anybody to get into the hall. It is only to develop certain civic sense and to arrest the mal-practice to which reference has been made, that certain proprietors are taking money and without issuing tickets. As to how many free passes are being given and what should be done, the Government will look to later on. But, first of all this mal-practice must be checked. As the Chief Minister put it, if the proprietor allows without taking money, let him do it. But, when once he takes he must issue the ticket and pocket it. Let us also educate the people ; if a person pays money he must take the ticket. Nobody should enter the hall without taking a ticket.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—రైలులో అలారం signal లాగితే 50 రూపాయలు penalty ఉన్నది Department తరఫున ప్రతి థియేటరు దగ్గర చెప్పండి. టిక్కెట్ లేని వాళ్ళు పెద్ద నేరస్థులు శిక్షపడుతుందని. లేకపోతే అమాయకులు శిక్షింపబడుతూ ఉంటారు.

Sri K. Ramanatham (Mudinepalli) :—The Government want presumption that the person has purchased the ticket. They are natural presumptions, Without purchasing a ticket or obtaining a free pass, nobody can enter the hall. It is equally a presumption.

Mr. Speaker :—Supposing a person is found in the hall without any kind of pass or ticket, and even supposing that he has not taken the permission of the proprietor also, by clandestine methods or stealthily enters the house, how are you going to deal with that man ?

Sri K. Ramanatham :— There are admission gates. అక్కడ కాపలా వాళ్లు ఉన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏదో కారణంవల్ల ఆ కాపలావాడు లేడు. కాపలా వాడు లేని సమయంలో కొంతమంది లోపలకుపోతారు. Even so, if he enters the hall stealthily how will you deal with such persons ?

Sri K. Ramanatham :—If we put the liability on the owner, it will be the lookout of the owner to instruct the watchmen properly,

Mr. Speaker :—In such cases where a person enters the hall stealthily, it will not be fair to pass on the blame on the proprtetor. Both are liable.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అసలు సెక్షన్ మొత్తం చదవకుండా, obtaining permission అనే దానిని పట్టుకొని ఉపన్యాసించినారు అసలు basic గా ఏమిటి ? Proprietor ను punish చేయకుండా ఎవరూ పని పెట్టడం లేదు. Proprietor డబ్బు తీసుకుంటున్నాడు. పాపం, అమాయకులను లోపలకు పొండిరా అంటున్నాడు. As Mr. Raju said, a man who enters the hall must hold a ticket. Otherwise. it means he is indirectly helping the Proprietor. డబ్బు యిచ్చుకుంటున్నాడు. వాడి డబ్బు పోతూ ఉన్నది. వీడు జేబులో వేసుకుంటున్నాడు tax లేకుండా. ఇది check చేయడానికే, he is also punishable. Otherwise he must hold any document or legal atuhorization. నీవు లోపల ఉన్నావు అంటే ticket అయినా చూపించాలి, Pass అయినా చూపించాలి. Legal authorization ఉంటే అది అయినా చూపించాలి. లేకపోతే నీవు శిక్షార్హుడవు అనేక సార్లు మనం బస్సులలో చూస్తున్నాము. మీ అందరికి experience కూడ short routes లో చెపుతున్నాను. బస్సులో ఎక్కుతాము రెండు అణాలు మూడు అణాలు యిచ్చేస్తాము. మెదలకుండా కూర్చుంటాము, మన destination వస్తుంది దిగి పోతాము. ticket ఉండదు.

Mr. Speaker :—The point is, the man who is found inside an entertainment hall without any kind of document to show that he had permission or purchased a ticket, should be made punishable or not.

Sri T. Nagi Reddy (Anantapur) :—Why should be ? Why not the proprietor ? Even according to the Chief Minister's argument, why not the proprietor or his nominee or the person who has allowed the person inside ?

Mr. Speaker :—This is actually in the case of people who have entered the hall stealthily.

Sri T. Nagi Reddy :—The difference is between those who have entered with a ticket and those who have entered with a ticket and those who have entered otherwise.

Sri K. Brahmananda Reddy :—He may enter stealthily or properly. The proprietor and the people may collude.

Sri T. Nagi Reddy :—Then, let the Government go against the proprietor.

(Many members on the Opposition Benches rose in their seats)

Mr. Speaker :—The person who colludes also is responsible.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— నాకు personal experience ఉన్నది. నేను అడిగాను కూడ full ticket ఉంటుంది. సగం తీసి సగం లోపలకు పోయేవాడికి యిస్తాడు, సగం gate దగ్గర ఉండే వాడి దగ్గర ఉంటుంది. గేటులో ఉండే వాడు కనుక డబ్బు తీసుకొని సగం ticket యిచ్చిపంపిస్తే— What can Government do in this matter? I asked him directly and he agreed with me. చిన్న ticket యిస్తున్నావు, full ticket యివ్వమని అంటే అది అంతే, మా ticket అంతే అని he argued with me. గేటులో ఉన్న వాడు డబ్బు తీసుకొని సగం ticket చింపినది యిస్తున్నాడు లోపలకు పంపిస్తున్నాడు. It is authoritative one. How can we control this malpractice ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—What has that to do with this ? వెంకటరెడ్డిగారి అనుమానానికి, దీనికి ఏమి సంబంధంలేదు. ఒకడు అసలు టికెట్ లేకుండా forgery చేసి లోపలకు పోతాడు. అది వేరే పట్టుకోవాలి. దానికి దీనికి ఏమి సంబంధంలేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— రోజుకు 25 మందికి free passes యిచ్చి పంపించి డబ్బు చేసుకోడానికి provision ను యిప్పుడు అవకాశం కల్పిస్తున్నారు, అట్లాంటి సందర్భంలో propri-tor ను punish చేయడానికి ఏమి provision ఉన్నది? ఏమి లేదు free passes యిన్ని కంటె ఎక్కువ యివ్వడానికి ఎక్కడా limit చేయలేదు. డబ్బు తీసుకొని రోజుకు 50 free passes యిస్తూ ఉంటాడు.

How are you going to punish the proprietor? వేరే provision లో proprietor ను punish చేస్తారు.

Supposing the Proprietor issues 50 free passes by taking money how are you going to punish the proprietor? Where is the specific provision in the act?

Mr. Speaker :— It is a valid point. The Government should consider it.

Sri V. B. Raju :— In that case, it is the discretion of the administration and there must be a limit on the issue of the number of passes or tax has to be levied on free passes also. The administration should consider it. It is a gap which might lead to some misuse and it will be looked into.

Sri Pragada Kotiah :— It must come simultaneously in this Bill itself. The Government cannot come before the House with another amendment.

Sri K. Brahmananda Reddy :— Let me read Section 14 of the Principal Act.—

"14. The proprietor of any entertainment who—

(a) admits any person for payment to any place of entertainment in contravention of the provisions of section 6, or

(b) fails to pay the tax due from him within the time prescribed, or

(c) fradulently evades the payment of any tax due under this Act, or

(d) contravenes any of the provisions of this Act, shall, on conviction by a Magistrate, be liable in respect of each such offence to a fine which may extend to five hundread rupees, and shall in adition, be liable to pay any tax which should have been paid."

Supposing a proprietor takes money and then gives a pass or permits people to enter the entertainment, then it is fraud and he is punishable already under Section 14 (c) of the Act. If you have a doubt, I have no objection even to amend or put another provision making proprietor also liable; we are not trying to save the proprietor; there is an impression that we are punishing a man who has entered the hall and not punish the proprietor who is playing fraud; it is not our intention; according to section 14 of the principal Act, the department says, such cases are covered where the proprietor fraudulently allows people.

Mr. Speaker :— You must put a limit on the free passes.

Sri Pragada Kotiah :— It is because there is a specific provision under which the proprietor will automatically issue free passes. Therefore, unless the Government limits the scope of giving free passes, there is scope for this mal-practice.

Mr. Speaker :— Let the Government consider about that aspect. It is worth considering.

శ్రీ కె బుచ్చిరాయుడు :— టౌన్స్‌లో అయితే సరే, పల్లెటూళ్లలో వారికి చదువులేదు. పదిమందిని డబ్బులు తీసుకుని లోపలకు పంపిస్తారు. టికెట్ యిష్యూ చెయ్యకుండా. అప్పుడు వారిని పట్టుకుంటామంటే ఎట్లా? అప్పుడు ఎవరిని పనిష్ చేస్తారు?

The man who has nothing to do with the mischief is being punished.

శ్రీ ఆర్. రామసుబ్బారెడ్డి (ప్రొద్దుటూరు) :—ఈ ప్రొవిజన్ ఇట్లా వుంటే ఇనస్పెక్టింగ్ ఆఫీసర్సుకుకూడా ఇబ్బంది కలిగించేట్లుగా వున్నది. దీనికి ఏదయినా....

Sri K. Brahmananda Reddy :—Inspecting officers are entitled to visit at any time.

Smt. J. Eswari Bai : Just now, the Minister for Land Revenue Mr. V. B. Raju said that there is mal-practice in cinema theatres. Is it only in cinema theatres or is it also in the normal departments ? I want clarification from him.

Sri K. Brahmananda Reddy :—We are passing cinema legislation, not other matters.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, ఒక చిన్న మనవి. ఇప్పుడు మనకు కావలసినది,—ఎవరయితే నేరంచేస్తారో వారిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడం.... What is the difficulty for the Government to introduce a newprovision now itself ?

Mr. Speaker :—They have got to consider and fix the number of free passes and then bring forward an amendment in proper form.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—వారికి మెజారిటీ వుంది కాబట్టి, ఈ అమెండుమెంటు పాస్‌చేస్తారు. కాని, రాజుగారి కొక మనవి. కనీసం గవర్నమెంటు అఫిషియల్స్, వారి కుటుంబసభ్యులు యీ ఫ్రీ పాసెస్ పొందడానికి అర్హులుకారు అని ఒక ప్రొవిజన్ పెడతారా ? Government officials are not entitled to free passes అని పెడతారా ?

Mr. Speaker :—Only Government officials will not be eligible for free passes ; and all of us, Ministers, M. L. As. and others like us will be eligible !

శ్రీ యం. వీరరాఘవరావు :—అధ్యక్షా, ఎంటర్‌టెయిన్‌మెంట్‌టాక్సుకు సంబంధించి పెట్టిన అమెండుమెంటులో ఆడియన్స్‌పై ఫైన్ వేస్తాం అంటున్నారు. దానిపై తర్జనభర్జనజరిగింది. మార్పులు సూచించడంజరిగింది కొంతమందిమిత్రులు. నాకున్న అనుభవంతో చెప్పాలంటే—ఎంటర్‌టెయిన్‌మెంట్ టాక్స్ గనుక జాగ్రత్తగా కలెక్ట్ కావాలంటే, మన విధానంలోనే మార్పులు రావాలి. లాండ్ రెవిన్యూలో ఏవిధంగానయితే మనం క్లాసిఫికేషనుబట్టి సంవత్సరానికి యింత పన్ను అని విధిస్తున్నామో, అదేవిధంగా ఎ క్లాస్‌లోనున్న థియేటర్ పై యింత పన్ను; బి క్లాస్‌పై యింత పన్ను; అలాగే టూరింగ్‌పై యింత పన్ను—ప్రతినెలా యింత డబ్బు మీరు కడితే తప్ప ఆడకూడదు; లేకపోతే లైసెన్సు యివ్వబడదు అని ఆవిధంగా చట్టాన్ని సవరించినప్పుడు యిదంతా కలెక్ట్ అవుతుంది తప్ప లేకపోతే కాదు. ప్రొప్రయిటర్ బాధ్యుడు అంటే ప్రొప్రయిటర్ ఎంత వరకు బాధ్యుడు ?

Mr. Speaker :—It is an important suggestion. I am asking the Government to take note of it.

Now, I am putting the amendment to vote.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, one point on which I also want some clarification is the point raised by the Members - apart from the man who goes without a ticket, what should happen to the proprietor ? Supposing a proprietor gives free passes, takes money and pockets it, he must also be punnishable. That is more important. Therefore, I am advised to say that we have got a rule which says like this :

> "The proprietor shall not admit or cause or permit to be admitted to the entertainment any person without a ticket' unless such a person is the holder of pass entitlin to be admitted without payment and clearby marked 'FREE' ; he shall also not permit any person to be in place of entertainment without a ticket or pass marked 'FREE'."

The penal provision is :—"Any person who commits a breach of any one of the following rules......" It is a rule, which I read, and is included in it.

Mr. Speaker :—He can play fraud, because no limit is fixed for the number of passes.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Why should there be a limit ? Supposing we fix a limit 10 or 15, he can take money and allow them to enter the entertainment.

Mr. Speaker :—If everybody colludes, it is a different matter. In that case, you have to prohibit the issue of free passes also.

Sri K. Brahmananda Reddy :—If it is really 'free passes' he can issue free passes.

Sri Pragada Kotiah :—If he issues free passes, how can we know who is genuine or who is not. According to the rule, anybody with a free pass or permission marked 'FREE' can go and have entertainment. How are you going to check the proprietor ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I have already told you, Sir, that sub-section (c) of Section 14 covers fraudulent evasion. Now that hon. Members are expressing doubts, we have sub section (b), viz. "if the proprietor fails to pay the tax due from him within the time prescribed." Whenever a proprietor collects money and gives free pass or gives him free admission into the House, he shall be liable.

Sri K Butchirayudu :—How is it possible ?

Sri K. Brahmananda Reddy —It is a different matter.

Dr. T. V. S Chalapathi Rao ;—If the number of free passes is restricted. the-practices will be limited ; and if it is unrestricted the mal-practices also will be unlimited.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు :—సినిమా థియేటరు ప్రొప్రయిటరు ఎన్ని గేట్లు కంట్రోలు చేయగలడు? ఏ టైం వరకు సినిమా థియేటరులో ఉండ గలడు? గేటుకీపరు తప్పుచేసినా, మేనేజరు తప్పుచేసినా, ప్రొప్రయిటరే బాధ్యుడంటే ఎట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీకు సినిమాలు లేవుకదా.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు :—నాకు ఉన్నాయి. మేనేజిమెంటు తప్పు ఐనా, కరెంటు ఆగిపోయినా, ప్రొప్రయిటరు తప్పేనా? ప్రొప్రయిటరు ఎక్కడ ఉంటాడు? నేను వచ్చి 15 రోజులైనది. నాకు రెండు థియేటర్లున్నాయి.

Mr. Speaker :—Proprietor is also expected to be vigilant. It is only in extreme cases where there is regular cheating of Government, then only the Government will take action and not every day.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు :—ప్రొప్రయిటరు ఎంతవరకు బాధ్యత వహించగలడో ప్రభుత్వంకూడా చూడాలి.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్య :—చెక్ చేసేటప్పుడు ఫ్రీపాసులు లిమిట్ పెట్టి మిగతావాటికి ప్రొప్రయిటరునుండి టాక్సు వసూలుచేయాలి. థియేటర్లలో ఎ క్లాసు బి క్లాసు ఈ విధంగా డిస్ట్రిబ్యూటర్లు ఏర్పాటుచేసారు ప్రభుత్వానికి తెలుసు ఎక్కడెక్కడ ఎంత టాక్సు వచ్చేది. అందాజుగా డిపార్టుమెంటుకు తెలుసు. ఆ ప్రకారంగా వేసి ప్రొప్రయిటరుకు కొన్ని ఫ్రీ పాసులు వదిలితే సరిపోతుంది.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు :—ఇది చాలా మంచి సూచన.

Mr. Speaker :—I am not allowing any more Members to speak.

(At this stage. hon. Members Sri M V. Raghava Rao and Sri Vavilala Gopalakrishnayya were seen on their legs)

Mr. Speaker :-- Later on they might bring an amendment.

Sri K. Brahmananda Reddy :— I have got an amendment :

" Where a proprietor or any of his employees collect payment for admission but does not issue a ticket or issues free pass to any person, shall be liable for punishment under sec. 14."

Mr. Speaker ;-- The difficulty will be trying to find out as to whether he has really collected the amount and issued the free pass. That is the difficulty.

Sri K. Brahmananda Reddy ; – It will be dealt with 'as in other offences'. Let them issue free passes, we have no objection.

An hon. Member ; – On every pass the proprietor shall pay entertainment tax.

Sri K. Brahmananda Reddy ;— That is also a good suggestion It is only for punishment. Let him give free passes and all the free passes are subject to entertainment tax.... With your kind permission I would say one thing. All our intentions are clear. We are agreed on the intentions. Therefore why not take up the Bill on MONDAY?

Mr. Speaker ;— Yes. This will be taken up on Monday. Please have it so provided that it will be in consonance with the views expressed by the Members.

THE ANDHRA PRADESH EDUCATIONAL INSTITUTIONS (REQUISITIONING AND ACQUISITION) (AMENDMENT) BILL, 1967

Sri P. V. Narsimha Rao;—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Educational Institutions (Requisitioning and Acquisition) (Amendment Bill, 1967 (as reported by the Regional Committee) be read a Second time."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఇదివరకు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 1956 నుంచి ఆంధ్ర ఎడ్యుకేషనల్ రిక్విజిషన్ అండ్ ఎక్విజిషన్ ఆక్టు అమలులో ఉన్నది. అందులోవున్న ప్రొవిజన్సు తెలంగాణాకు ఇప్పుడు వర్తించడంలేదు. అవసరమైనప్పుడు తెలంగాణా విద్యా సంస్థలలో కూడా ఈ చట్టాన్ని వర్తింపచేసే రీతిగా తెలంగాణాకు దీనిని వర్తింప చేయడం జరుగుతోంది. అందుకు మాత్రమే ఈ బిల్లు తెచ్చారు. ఇందులో వివాదాలు ఏమీ లేవు. దీనిని మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి : — అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ఆశయాలతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. కొన్ని సందేహాలుండడంవల్ల క్లారిఫికేషన్లు అడగాలని లేచి నిలబడ్డాను. సె. 4 లో ఒక పదం ఉపయోగించబడింది. "The amount of compensation payable in respect of vesting in the Government of the management of an educational institution under Section 3 shall be an amount equal to the average net annual profits of the educational institution". ఇందులో ప్రాఫిట్ ఏమిటి? ఎడ్యుకేషనల్ సంస్థలలో ప్రాఫిట్ అనే మాట ఎందుకు వస్తుంది? ప్రభుత్వం గ్రాంటు ఇస్తారు. రూల్సు ప్రకారం స్పెషల్ ఫీజ్ కొద్దిగా తీసుకుంటారు ఐదు సంవత్సరాల ప్రాఫిట్ అంటే అర్థం ఏమిటి? Is it a commercial transaction? నెట్ ఆన్యువల్ ప్రాఫిట్ అంటే ఏమిటి? గ్రాంటు ఇస్తారు. దానికి లెక్కలు సరిపోవలసిందే. సెం. 8లో ఒక ప్రాపర్టీని తీసుకోడానికి అధికారం తీసుకున్నారు. ఎక్వైర్ చేసిన తరువాత రూల్సు ప్రకారం కాంపెన్సేషను ఇవ్వాలన్నారు. ఒకరు బిల్డింగ్ కట్టించి ఓనరుగా ఉంటే దానికి కాంపెన్సేషను ఇస్తారన్నారు. ఒక ట్రస్టుగా కొంత మంది బజారులో వెళ్లి చందాలు వసూలుచేసి బిల్డింగ్ కట్టి మానేజ్ చేస్తుంటారు. తరువాత గవర్నమెంటు తీసుకుంటారు. దీనికి కాంపెన్సేషను ఎవరికి ఇస్తారు? ది డిపోజల్ ఎట్లా?

డాక్టర్ టి. ఎ . మూర్తి :—కమిటీ మరల తీసుకుంటారా ? చందాలు వసూలుచేసి కడితే ఆ పది మంది పంచుకుంటారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—డబ్బు తీసుకొన్నవారు దానిని ఎట్లా పంచుకోవాలనేది ఈ చట్టంలో ఎట్లా పెడతాము ? ఎక్విజిషన్ గురించి పెడతాము.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—ఎడ్యుకేషన్ పర్పస్ కోసం జిల్లాల్లో వసూలు చేసిన చందాలతో భవనం కట్టిన తరువాత —వచ్చే కాంపెన్సేషన్ వారి స్వప్రయోజనాలకు ఉపయోగించుకొంటే ఎలా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—వారికి దొరకనే దొరకదు. There will bo no compensation in respect of that: that is very clear. Compensation can be paid only to a person or persons who are eligible or entitled for it. If the money has been collected from public, there is no question of paying any compensation for it.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—అది clear గా వుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అసలు చట్టాన్ని సవరించేటప్పుడు అది కూడా ఆలోచిస్తాము. ఇది కేవలం విస్తరింపజేసే చట్టం కాబట్టి ఇప్పుడు ఆలోచించే పరిస్థితి లేదు. కావాలంటే We can go into it in detail.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—విస్తరింప చేసేటప్పుడు వున్న కష్టాలు చెబితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—In that case the other Act must also be amended.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Yes, the main Act.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—Section 14 లో educational institutions ను handover చేసుకొన్నప్పుడు దానిలో పనిచేసే staff ను తీసికొన్నప్పుడు వారికి స్టాండర్డ్ ఫిక్స్ చేస్తాం, కేడర్ ఫిక్స్ చేస్తాం అన్నారు; దాని ప్రకారం మేనేజిమెంటు తప్పువల్ల గవర్నమెంటు ఎక్వైర్ చేసే పరిస్థితి వస్తే 3 నెలల notice ఇచ్చి తీసివేయవచ్చు అని అంటే 10, 15 సంవత్సరాల service వున్న వారి గతి ఏమి అవుతుంది ? The Government shall have power to terminate the services of any such person after giving him three months' calendar notice. వరంగల్లు ఆయుర్వేద కాలేజిని గవర్నమెంటు తీసికొన్నది. ఇద్దరిని తీసేశారు. స్పెషల్ ఆఫీసరు వారి క్వాలిఫికేషన్స్ సరిపోతాయని చెప్పి తీసికొన్న తరువాత ఇప్పుడు వారిని టర్మినేట్ చేశారు. తగిన examination లేకుండా తీసేస్తే వారికి రక్షణ ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—Every case will be considered. గవర్నమెంటువారు తీసికొంటారని తెలిసే సరికి అక్కడక్కడా కొన్ని నియామకాలు జరగవచ్చు. This is only an enabling provision.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—3 నెలల ముందు appoint చేసే మీరు చెప్పింది apply అవుతుంది. 5, 6 సంవత్సరాల service వున్నవారి సంగతి ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఈ చట్టం సమగ్ర చట్టంలో మెర్జ్ అవుతుంది. అప్పుడు ఇవన్నీ చేయటానికి అవకాశం వుంటుంది. అదికూడా త్వరలోనే తీసుకువస్తున్నాము. తెలంగాణాలోకూడా ప్రయోగించటానికి అవకాశం వుండటానికి మాత్రమే చేస్తున్నాము. So, the entire gamut of provisions is going to be streamlined and Incorporated in the new Education Bill.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—అప్పుడు ఇవన్నీ జ్ఞాపకం వుంచుకోండి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇది రిపీట్ అయ్యేదే కదా.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఈ చట్టం ఆంధ్రదేశంలో అమలుజరపటానికి ప్రయత్నం చేసిన తరువాత అనేక సాధకబాధకాలను అక్కడి ప్రజలు కాని, స్కూల్స్ కాని, ప్రభుత్వంకాని ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. ఇప్పటికి హైకోర్టులో రిట్స్ వున్నవికూడా వున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—1, 2 మాసాలలో సమగ్రమైన బిల్లు తీసుకువస్తారు. This is only going to be made applicable to Telangana area.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ఆంధ్రలో కూడా అమలు చేయలేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఈ చట్టాన్ని అమలు చేయటంలో చాలా చిక్కులు ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. ప్రభుత్వం చాలాచోట్ల నిర్బంధంగా తీసుకోటానికి ప్రయత్నించటం, దానిపై వారు కోర్టుకు వెళ్ళటం, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా జడ్జిమెంటు రావటం, పని సరిగ్గా జరుగక పోవటం, లోకల్ ఎఫిషియన్సి చచ్చిపోవటం ఇలాంటివి జరిగాయి. ఆంధ్రలో ఈ చట్టాన్ని అమలు చేయటానికి ప్రభుత్వం తీసికొన్న చర్యలవల్ల ఏర్పడిన సమస్యలు ఏమిటి. వాటి పరిష్కారం ఏమిటనేది ఆలోచించకుండా దానిని తెలంగాణాకు కూడా వర్తింప చేయటంలో అర్థంలేదు. ఇప్పుడు ఎదుర్కొంటున్న చిక్కులగురించి ముందు చెబితే తరువాత తెలంగాణాకు వర్తింపచేసే విషయం ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కోటయ్యగారు అడిగిన ప్రశ్న చక్కనిది. మద్రాసులో ప్రారంభించిన యాక్టుకు ఆంధ్రకు వచ్చిన తరువాత రూల్స్ తయారుచేయలేదు. అందువల్ల కొన్ని schools తీసికోమని కూడా రమేశన్‌గారు మా జిల్లాకలెక్టరుగా వుండగా రికమెండ్ చేశారు.

Mr. Speaker ;—The present Act itself is imperfect, దానిని సవరించిన తరువాత విస్తరింపచేస్తే బాగుంటుందికాని అది చేయకముందే ఇది pass చేయటంలో there is no meaning అని మీరు........

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— నేను చెప్పేది అదికాదు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— నాకుకూడా తొందర ఏమీ లేదు. I did not really wish to bring it before the Assembly because I was trying to expedite introduction of the Education Bill itself, but hon. member Smt. Eswari Bai and other members know that meanwhile certain very difficult problems regarding certain institutions in the Telangana region have arisen and unless I have powers under this Act I shall not be able to tackle those problems which have to wait indefinitely and institutions will suffer.

Now, So far as defects are concerned. I would like to point out that this Act was never invoked in the Andhra area. The rules were not framed. There was inordinate delay in framing the rules. In not a single case was this Act ever invoked in the Andhra area. The taking over of institutions in Andhra area was done on the basis of certain agreements and on the basis of those agreements taking over was done, but some people went to the court and the court specifically said; "When you have an Act why do you not invoke it? Why do you do this in an extra-legal way" That is why we did not agree. So, it is not correct to say we came across certain defects while implementing the Act. The fact is that it was never implemented. Now we want to implement it because in connection with certain institutions in Telangana it has to be implemented and implementation has to be done immediatelly. That is the difficulty

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— నేను మినిష్టరుగారి stand లో అంగీకరిస్తున్నాను. అక్కడ ఇంతవరకు rules లేవు కనుక ఇంప్లిమెంటు చేయటంలేదు అని హైకోర్టులో చెప్పటానికి అవకాశంవచ్చింది. ఇక్కడ extend చేయగానే వెంటనే rules pass చేస్తే ఇబ్బంది వుండదు. కాంపెన్సేషన్ ప్రశ్న ఎక్కడ వస్తుందని T. S. మూర్తిగారు అడిగారు. Government of Andhra ఎప్పుడైతే నేషనలైజేషన్ అఫ్ ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ తీసికొన్నారో అప్పుడు 8 జిల్లాలు ఇష్యూ చేశారు; మేనేజిమెంట్స్ తీసికొంటామని. ఒకరు కోర్టుకు వెడితే ప్రాపర్టీ షిప్ వచ్చింది. రికగ్నిషన్ ప్రాపర్టీయా అనే ప్రశ్న వచ్చింది. అది ప్రొఫెషన్‌గా వుంది కనుక ఆ ప్రొఫెషన్‌ను ముట్టుకొంటే అతనికి కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వటం అనేది వచ్చింది. కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వటం ఇంతవరకు ఎక్కడ ఇవ్వలేదు. ఇవ్వటం తప్పు. అది పాలసీ కాదు. రికగ్నిషన్ ఎప్పుడు తీసేశారో అప్పుడు స్కూలే పోయింది. అతనికి బిల్డింగ్ వుంది కనుక ఎక్విజిషన్ యాక్టు వుంది కనుక టెంపొరరీగా రెండు సంవత్సరాలు మాత్రం వుంచటానికి ఒప్పుకొన్నారు. అ కన్ఫ్యూజన్‌లో తీసికొన్న స్కూల్స్‌కూడ కోర్టుకువెళ్ళి వెనక్కి తీసికొనే స్థితి క్రియేట్ చేశారు. గవర్నమెంటు చేసిన పొరబాట్లవల్ల నేషనలైజేషన్ సరిగా జరగలేదు. వెంటనే తీసికోవలసిన schools తెలంగాణాలో కొన్ని వున్నాయి. కనుక వెంటనే rules చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. V. Narasimha Rao :—We will go into the question of whether there should be any compensation at all.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—Act అమలు చేయటంలో ఆంధ్రలో వచ్చిన సాధకబాధకాలు ఇక్కడకూడా ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది.

Sri P. V. Narasimha Rao :-- I have explained I want to invoke some sections of the Act which are not defective.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh Educational Institutions (Requisitioning and Acquisition) (Amendment) Bill, 1968, be read a second time."

The motion was adopted.

CLAUSES 2 & 3

Mr. Speaker :—The question is :

"Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I beg to move :

"Delete the brackets and words "Andhra Area" and for '1967' substitute "1968"

Mr. Speaker :—Amendment moved;

Pause

Mr. Speaker :—The question is :

"Delete the brackets and words "Andhra Area" and for '1967' substitute '1968'."

The motion was adopted.

Mr. Speaker :—The question is

"Clause 1, as amended, do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, as amended, was added to the Bill.

ENACTING FORMULA

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I beg to move :

"For 'Eighteenth' substitute 'Nineteenth"

Mr Speaker . Amendment moved

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

"For 'Eighteenth' substitute 'Nineteenth'."

The motion was adopted.

Mr. Speaker :—The question is :

"Enacting Formula, as amended, do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Enacting Formula as amended was added to the Bill

LONG TITLE

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Long Title do stand part ot the Bill."

The motion was adopted.

Long Title was added to the Bill.

Sri P. V. Narasimha Rao :— The question is :

"That the Andhra Pradesh Educational Institutions Requisitiong and Acquisition (Amendment) Bill, 1958, be read a third time."

Mr. Speaker :— Moticn moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : — అధ్యక్షా! ఎప్పటిలోగా మీరు ఈ rules యిస్తారు. ఎందుకంటే practical side నుంచి నేను ఈ విషయం తమర్ని అడుగుతున్నాను. దానిని వెంటనే ఒక 15 రోజులలో కనుక మీరు యివ్వక పోయినట్లయితే దానియొక్క ప్రయోజనం పోతుంది. అందువల్ల దాని సంగతి కాస్త చెప్పండి ముందు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — తప్పకుండా. అసలు యింత వరకు ప్రాక్టయే వుంటాయి. కాకపోతే చేయిస్తానండి. I have to make use of it.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh Edncational Institutions (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1968, be read a third time."

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH SHOPS & ESTABLISHMENT AMENDMENT BILL, 1968.

Mr. Speaker :—The Governor of Andhra Pradesh in exercise of the powers conferred by the first proviso to Article 200 of the Constitution of India has returned the Andhra Pradesh Shops and

Establishment Amendment Bill, 1968, to both the Houses of the State Legislature, with the request that each of the Houses will reconsider sub-clause (1) of Clause 8 of that Bill and (2) to consider the following amendments, namely,

In sub-section (1) of section 9 of the Principal Act as proposed to be substituted by sub-clause (1) of clause 8, for the words "Monday" in both the places where it occurs substitute the words "Sunday".

The Governor's message was read in the House on 25th November, 1968.

Now, the matter is open for discussion. Whichever members wish to part take in the discussion may do so.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆ యిబ్బంది వస్తుందనే యీ బిల్లు మొట్టమొదట వచ్చినప్పుడే మేము అడిగాము. Select Committee లో తరువాత అందరూ కలిసి Sunday పెట్టమన్నారు. Sunday పెట్టడానికి ఎవరికీ అభ్యంతరంలేదు కానివ్వండి Sunday నాడు కొన్ని దుకాణాలు open చేసే టటువంటి అవకాశం కూడా యిస్తే బాగా వుంటుందని నేనన్నాను. అయితే యిది Government కొన్ని సమస్యలలో యిబ్బంది పెట్టేవారు ఏమన్నారంటే యింకొక exemption ఎక్కడో వుంటే అది తీసుకొని దీనిని ప్రకటన చేయడం మొదలు పెట్టారు దానివల్ల నిజంగా ఎవరూ కోర్టుకు వెళ్ళలేదు కానీండి. కోర్టుకు వెడితే యిది ఎగిరిపోయేది. అందువలననే క్రిందటి తడవ కూడా— Non-Official Bill ను 1967 లో తీసుకు వచ్చినప్పుడు నేను చెప్పినది తమకు జ్ఞాపకం వుందనుకుంటాను. ఆదివారంనాడు ప్రతి గ్రామంలోనూ 2, 3 షాపుల availability వుండేటట్లు exemption యివ్వాలని చెప్పాను. దానిమీద మంత్రివర్గంవారంతా కూడా ఆలోచించి బిల్లు తీసుకురావడానికి ఒప్పుకున్నారు. కాని చివరికి వెళ్ళేటప్పటికి ఏమన్నారంటే ఆదివారంనాడు అయితే workers కి అందరికీ యిబ్బంది వస్తుంది, ఇది వీలులేదు. మీరు యింకొక వారం పెట్టండి అన్నారు. మొత్తం మీద ఏరోజు అయితే holiday గా declare చేస్తామో ఆరోజు మరికొన్ని దుకాణాలు తెరిచే exemption కూడా వుండాలి. ఫలానా దుకాణం, యిదిగో ఈవిధంగా సోమవారం తెరువబడుతూ ఆదివారం సెలవు వుంటుంది అని చెప్పవలసినటువంటి అవసరంవుంది అని చెప్పాము. చివరకు అటు చేరి, యిటుచేరి బేస్‌బాల్‌లో కనుక బంతి చేతి నుంచి జారిపోతే ఏమూలకో చేరు కున్నట్లుగా దానినేమో చివరకు Monday అని పెట్టారు. Monday పెట్టినప్పుడు యిబ్బంది వస్తుందని కూడా తెలుసు. అయితే అందరూ ఒప్పుకొని, Minister గారు "ఏమంటే, మావాళ్ళంతా Monday అంటున్నారు, మీరేమంటారని నన్ను అడిగారు. నేను అడిగిన "spirit of it" ఏమిటంటే ఆరోజు యింకో దుకాణం కూడా తెరువడానికి కనుక ఒప్పుకొని సోమవారం కనుక పెడతానంటే నాకేమీ

అభ్యంతరం లేదన్నారు. తరువాత దానికి వారు చెప్పారు "నిన్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు సోమవారంనాడు పెట్టామంటే పెట్టామని, అసలు ఆదివారం మీరు పెడతామంటే నేను నాకభ్యంతరం లేదనిచెప్పా. నేను చెప్పిన marginal points ఏమిటంటే ఆదివారంవుంటే బాగుంటుందని, మొట్టమొదటి orginal defect ఏమిటో తెలుసునాండి? ఆదివారం నాడు వాటికి శెలవుండాలని లేదు. ఒక రోజు సెలవుండాలని వుంది. కనుక అన్నీ కలిపి మనం బిల్లు పెట్టాము. పెడితే దానిమీద public opinion వచ్చింది. అభిప్రాయ బేధాలు వచ్చినాయి దానిమీద గవర్నరుగారి దగ్గరకు వెళ్లింది. ఇందులో గవర్నరుగారు interfere కావడమనేది అసలు constitutional గా మనమీద encroachment అవుతుంది. కాని తరువాత మనమందరము కూడా మళ్ళి ఆలోచించాము. ఒకటే process వుంది. Government amendment తీసుక వచ్చినా సరిపోయేది. అది గవర్నరుగారి దగ్గరికిపోయి వారిచేత కాదనిపించుకొని తీసుకువచ్చి అసలవలసి వచ్చిందంటే democratic institutions ను ఎందువలన హ్రాస్వం చేశారో నాకు బోధపడడంలేదు. దానిని Government recomend చేస్తేనే ఆయనగారు కూడా recomend చేశారు. ఈ విధంగా చేయడంలో Government ను object చేస్తున్నాను. అది తప్పు అని గవర్నమెంటును విమర్శిస్తున్నాను. Merit of the subject కు వచ్చినప్పుడు ఆదివారం నాడు తెరువబడే షాపులకు యింకో అవకాశం కూడా వుండాలని చెప్పాను. కాని ఆ massage లో యింకోమాట వుంది. సోమవారం బదులు ఆదివారం అన మన్నారు. కాని దానిక్రింద proviso ఒకటి వున్నది. ఆ proviso వల్ల మొత్తం clause అంతా పోయిందా లేకపోతే ఆ clause మొత్తంలో కలిపి అంత వరకే వుంచమన్నారా? లేకపోతే ఆ proviso ను allow చేస్తూ అపైనున్నటువంటి major clause లో వున్నటువంటి Monday అనేది Sunday చేయమన్నారా? అది నాకు clarify కాలేదు అందువలననే నేను ఆ clauseలో ఆ proviso ను retain చేయవలసినదని amendment ను పంపిచాను అందువల్ల ఆదివారం వుండడ మనేది కరెక్టే. ఆ రోజున కొన్ని దుకాణాలను తెరవవచ్చు. ఆ తెరచిన దుకాణాలకు మరొక రోజు సెలవిచ్చేటట్లుగా దానిని వుంచవలసినటువంటి అవసరంవుంది. అందువల్ల ఈ ఆదివారం పెట్టడంలో అభ్యంతరంలేదు. ఆ retention of proviso వుందో లేదో అనేది తమరు మాకు clarification యివ్వాలి. దాని మీద ట నా అంగీకారం చెప్తానండి.

Sri P. V. Narsimha Rao;—The proviso will be substituted and retained.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :--అధ్యక్షా ! పోయినసారి session లో 1967 లో Minister గారు కొండా లక్ష్మణ్ గారు కూడా explain చేసినారు. అయితే మాకు ఏమి తెలిసిందంటే మొత్తం ప్రజలందరూ కూడా, business people కూడా ఆయనకు represent చేశారు. "అయ్యా

మీరు Sunday పెట్టినట్లయితే Saturday సగం దినమే Banks వుంటాయి తరువాత బందై పోతాయి. Sunday పూర్తిగా బందై పోతాయి. తరువాత Monday కూడా మాకు యింకేమైనా వచ్చిందంటే కష్టమైపోతుంది. మాకు ఆ representation వచ్చినట్లుగా మాత్రం మాకేమీ తెలియలేదండి. అందువల్ల Monday పెట్టకుండా ఆదివారంనాడు ఒకటే రోజు మూసీస్తే వాళ్లకు కష్టంగా వుంటుంది. Monday పెట్టాలంటే అందరమూ unanimous గా ఒప్పుకొన్నామనుకోండి. తరువాత మళ్లీ ఒక meeting call for చేశారు. చేసిన తరువాత దానికి merchants ను కూడా అందరినీ పిలిపించారు. దానికి Chief Minister గారు కూడా వచ్చారు. వారుకూడా వున్నారనుకుంటాను దాంట్లో ఆ విధంగా ఒప్పుకున్నాము. ఆ విధంగా Sunday వుంటేనే బాగుంటుంది; Sunday రోజున అందరూ ఏదో సినిమాలకు పోతారు. బజారుకుపోరు. కాబట్టి Sunday మాత్రమే unanimous గా మేము యిప్పుడు ఒప్పుకుంటున్నాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం వుంది. యిప్పుడు మన గోపాలకృష్ణయ్యగారు మాట్లాడుతూ గవర్నరుగారు జోక్యం తీసుకొని ఎందుకు పంపించవలసిన అవసరం ఎందుకు ఏర్పడింది, ప్రభుత్వమే తీసుకురావచ్చు కదా అనేది కొంత శంకో లేకపోతే సందేహమో లేకపోతే ఒక అపవాదో వేశారు. మంచి విషయాన్ని గురించి గవర్నరు జోక్యం తీసుకొని చెప్పవచ్చును. ప్రజలందరికీ సంబంధించిన మంచి విషయానికి సంబంధించి మంత్రివర్గమైనా జోక్యం చేసుకోవచ్చు. మంత్రివర్గంతోపాటు గవర్నరుగారుకూడా మామూలుగా జోక్యం చేసుకొని వుండవచ్చు. గవర్నరుకూడా స్వయంగా ఈ విషయాన్ని గురించి ఆలోచించి వుండవచ్చు. He has done it in a good spirit అందువల్ల దీనిని గురించికూడా మనం విమర్శించడానికి ప్రయత్నించడం అంత భావ్యంగా కన్పించడంలేదని ఒకమాట చెప్తున్నాను. Sunday అని పెట్టడమే కాకుండా చిన్నచిన్న వృత్తులవారు అంటే వేరే employed గా లేకుండా స్వతంత్రంగా ఒక కిరాణాకొట్టో, బంకో, లేకపోతే చిన్న కిరాణాషాపో పెట్టుకొని వ్యవహారం చేసుకొనేవాళ్లకు సెలవు అనేది పెడితే ఆ రోజున వాళ్లు పస్తుండవలసిందే. ఏ కొద్దిగానో వ్యాపారం చేసుకుంటే తప్ప ఆ రోజుకు భుక్తికూడా జరుగనటువంటి వారున్నారు. అందువల్ల అటువంటివానికి ఈ సెలవు అనేది లేకుండా exemption కూడా యిచ్చే విషయం తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— I will now put the amendment to the vote of the House :

"In sub-section (.) of section 9 of the principal Act, as proposed to be substituted by sub-clause (1) of clause 8 of the Andhra Pradesh shops and Establishment Amendment Bill, 1968, for the word 'Monday' in both the places where it occurs substitute the word 'Sunday'.

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH (TELANAGANA AREA AND AGRICULTURAL LANDS (THIRD AMENDMENT) BILL, 1968

Sri V. B. Raju :—Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Third Amendment) Bill, 1968, be read a first time."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— అధ్యక్షా, ఇందులో పెద్ద వివాదాంశం ఏమీ లేదు. Telangana Tenancy and Agricultural Lands Act లో Chapter V లో Section 47. which refers to the question that any sale of land must be with the permission of the Tahsildar అందువల్ల ఆ ఆటంకం తీసివేయడానికి తక్కిన sections ఏవైతే Chapter V లో వున్నాయో Section 48, 49, 50 and 50B, వాటిని consequentialగా ఏమి చేయడం? ఒక simple amendment ను తీసుకురావల్సిన అవసరం వుందనే వుద్దేశ్యంతో, ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:-అధ్యక్షా ఈ బిల్లు ఎంత తొందరగా పాస్ చేస్తే అంత మంచిదని చెప్పి requisition కూడా మేము ఎన్నోసార్లు పంపించడం జరిగింది. Regional Committee ద్వారా ఒక resolution రూపంలో వీరికి పంపించడం జరిగింది. దాంట్లో 47 వ సెక్షన్ ప్రకారం తహశీల్ permission తీసుకోడానికి రైతులు ఎంతో బాధపడుతున్నటువంటి విషయాన్ని వారి దృష్టికి తేవడంవల్ల వారు ఈ బిల్లు తెచ్చినారు. చాలా సంతోషం. ఈ బిల్లును మేము బలపరుస్తున్నాము. కాని యిందులో ఒకటి మాత్రం వున్నది అయితే దాంట్లో ఒకటి మాత్రం ఉన్నది. 50—బి క్రింద ఏదైతే సీలింగ్ యాక్టుకంటె ముందు, 1962 కంటె ముందు ట్రాన్సాక్షన్ జరిగిందో దానిని రెగ్యులరైజ్ చేయమని ఇంతకుముందు కోరడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరొకటి చేయండి. బహుశా రీజినల్ కమిటీ రేపో, ఎల్లుండో కూర్చోంటుంది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—తరువాత సిటింగు 9వ తేది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ సెషన్‌లోనే పాస్ కావాలంటున్నారు. I will see that this is done.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Third Amendment) Bill, 1968, be read a first time."

The motion was adopted.

Sri V. B. Raju :—Sir, I beg to move ;

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Third Amendment) Bill 1968, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly."

Mr. Speaker :— Motion moved,

(Pause)

Mr. Speaker: —The question is :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Third Amendment) Bill, 1968. be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly."

The motion was adopted.

DISCUSSION ON THE FOURTH PLAN

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I beg to move :

"That the draft outline of the IV Five-Year Plan of Andhra Pradesh be taken into consideration."

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Since the time is shot, I wonder whether it will not be better if hon. members express their opinion first and I give my reply towards the end·

మిస్టర్ స్పీకర్ : – మీరు ఏమైనా చెప్పదలచు కున్నారా ?

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—అదేదో రు. 3,5 0 అన్నారు. స్టేట్స్‌కు వాటా విషయము ఏదో చెప్పితే దానిని కలుపుకొని మేము మాట్లాడ టానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇదివరకే అనేక సందర్భాలలో ప్రశ్నల సైములోగాని, ఇతర సందర్భాలలోగాని తమకు మనవి చేసినాను. డ్రాఫ్టు ఫోర్ ఫైవ్ ఇయర్ ప్లాన్ ఆఫ్ ది స్టేట్ 650 కోట్లకు తయారుచేసి ప్లానింగు కమీషనువారికి పంపడం జరిగింది. ఇంకొక విషయము కూడా తెలుసు. మన స్టేట్‌లో మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఎగ్జిక్యూషను అయిపోయింది. 355 కోట్లు; రఫ్లీ, మూడు సంవత్సరముల ఇయర్లీ ప్లాన్ జరిగింది. కేవలం మన అవసరములను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, అవసరాలు అంటె ఇంకా మన దేశంలో పేదరికం చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది కాబట్టి ఇంకా దీనికి 5, 6 రెట్లు వచ్చేటటు వంటి ప్లాన్సు పెట్టవలసియుంటుంది అనుకోండి. తప్పనిసరియైన డిమాండ్సును మనము దృష్టిలో గనుక పెట్టుకొన్నట్లయితే ఈ 650 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రణాళిక నిర్వహించడం అవసరం అనేది తెలుతూ ఉన్నది. దీనికే నేను చాలా క్లుప్తంగా మనవి చేస్తున్నాను. అసలు మనకు స్పిల్ ఓవర్ కమిట్‌మెంట్సు 350 కోట్లు పై చిల్లర ఉన్నాయి. వీటన్నంటిని దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు వేరియస్ సెక్టార్స్ ఆఫ్ యాక్టివిటీ మనం దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు మనము కొన్ని కొన్ని సంద ర్భాలను దృష్టిలో పెట్టుకొంటె మనకు ఉన్నటువంటి పొటెన్షియల్ అగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్షన్‌కు ప్రాధాన్యత యిస్తూ, మనకు ఉన్నటువంటి ఇరిగేషన్, ఇన్‌కంప్లీట్ గా గాని. వెంటనే కావలసిన వాటికి ప్రాధాన్యత ఇస్తూ, పవర్ ఎట్లా మనము జనరేషన్ ఎక్కువ చేయగలుగుతాము, దాని ట్రాన్స్‌మిషన్· దాని రూరల్

ఎలక్ట్రిఫికేషన్ దానికి ఇవ్వవలసినటువంటి ప్రాధాన్యత మనస్సులో పెట్టుకొన్నప్పుడు ఇది అవసరం అనేటటువంటిది తెలియపోతున్నది. దీని సందర్భములో కూడా రెండుమాటలు ఉన్నాయి — (1) మన రాష్ట్రములో ఈ drought affected areas అనుకొండి back ward areas అనుకోండి: వాటికి మొదటు ప్రధాన్యత ఇచ్చేటటువంటిది కూడా దీంట్లో ఉన్నది. ఇదే కాక నేను ఇదివరకు శాసనసభలో చెప్పినటువంటి తెలంగాణా surpluses ఏమైతే ఉన్నాయో అవి నాల్గువ ప్రణాళికలో వాడేటటువంటిది అది ఒకటి ఉన్నది. ఇప్పుడు మీరు గమనించినట్లయితే, మరి ప్రతిఒక్కరూ దయచేసి కష్టము అనుకోకుండా చదవాలి, ఎందుకంటె మనకు అనేక సందర్భాలలో, ఇది వస్తుంది. చూచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇప్పుడు మన Power and Irrigation పైన 650 కోట్లు ప్రణాళిక మీద చూచినప్పటికి మనము తయారుచేసినటువంటి draft దాంట్లో 50 percent Irrigation and power కే ఖర్చు చేయాలి అనేటటువంటి సంకల్పం ఉన్నది. ఇప్పుడు మనకు power ఉన్నదనుకోండి, spill over Projects ఉన్నాయి. రామగుండం థర్మల్ స్కీము ఉన్నది. కొత్తగూడెం థర్మల్ స్కీము, stage 3, ఉన్నది. Lower Sileru Hydro Electric Scheme ఉన్నది ఇవి పూర్తి కావాలి. ఇవి Spill over schemes. వీటికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవలసి వుంటుంది. ఇవి గనక చేస్తే ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి 550 మెగావాట్సుకు another 500 add చేస్తాయి. ఇంకా మనము advance action తీసుకోవలసినటువంటివి, నాగార్జున సాగర్ pump water scheme అని, రామగుండం C—station అని. ఇవి తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. అధ్యక్షా, ఈ major and medium Irrigation కు I am not talking of Minor Irrigation సుమారు 108 కోట్లు రూపాయలు మనము ఈ ప్రణాళికలో పెట్టవలసివుంటుంది అంటె ఏమిటి almost 90 percent వరకు spill over schemes ఉన్నాయి అన్నమాట. పోచంపాడు పైన spill over, తుంగభద్ర High Level పైన spill over, తరువాత various medium project ఇంకా పూర్తి కానటువంటి spill over schemes ఈ మొత్తము అన్నికలిసి, సుమారు major and medium irrigation క్రిందనే 109 crores which cannot be escaped. దీనితో పాటు, కొంత advance betterment levy క్రింద తీసుకొనేటటువంటివి ఉన్నాయనుకోండి. గోదావరి బ్యారేజ్, సోమశిల, పులూరు రిజర్వాయరు, పులివెందల ఇవన్నీవున్నాయి. అధ్యక్షా, industries కు సంబంధించినంత వరకు, మనము ఎంతో ఆదుర్దా పడుతున్నాము. అనేకసార్లు మనము చర్చించుకోవడం జరిగింది. దీనిని కావాసరియైనటువంటి infra-structure మనము create చేసుకోవాలి అనుకొన్నప్పుడు కనీసం 46 కోట్లు అయినాసరే నాల్గవ ప్రణాళికలో Industrial Development కు పెట్టకపోయినట్లయితే, that means it is only about 7 percent.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మరి 2, 3 మార్లు కె. యల్. రావు గారు విశాఖపట్నం water గురించి చెప్పారు. పోలవరం project గురించి, అది కూడా చేయాలని ఉందా లేకపోతే తరువాత ఆలోచిస్తామని అనుకొన్నారా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు చెప్పింది water supply గురించి. Visakhapatnam is growing and it will grow. We have no doubt about that. దానికి కావలసిన నీరు కావాలన్నప్పుడు, మనము గోదావరి నీటిని for industrial or human consumption, మనం తీసుకువెళ్ళాలి అని ఒక proposal. దానికి రెండు investigation divisions వేసినాము, and they are investigating. గోదావరిపైన పెద్ద ప్రాజెక్టు 250 కోట్లు కానివ్వండి, 300 కోట్లు కానివ్వండి - ఆ ప్రాజెక్టుకు ఇన్‌వెస్టిగేషన్ చేయించాలని అనుకొన్నాము.

శ్రీ వి పాలవెల్లి :—ఇన్‌వెస్టిగేషన్ ఒక స్టేజిలో జరిగింది ఒక కోటి రు.లు రామపాదసాగర్ పేరుతో ఖర్చుపెట్టారు. మీరు ఎక్కడా—అని పాయింట్ ఫిక్స్ చేసుకొని దానిమీద రేట్స్, ప్లాను ఆఫీసులో కూర్చుని చేసుకోవచ్చు. కొత్తగా డివిజన్ ఓపెన్ చేసి ఇన్‌వెస్టిగేషన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. తమరు వెంటనే దానిని చేయకపోతే చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. మేము ప్రతి సంవత్సరం కరువుకు గురిఅవుతున్నాము. దానిని ప్రత్యేకంగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అసలు ఉన్న ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేయటానికి ప్లాన్ ఏదీ—అని మేము అంటుంటే—I do not want to unnecessarily raise hopes in people which cannot be fulfilled in the next 4 or 5 years. వెనక రామపాదసాగర్ వగైరా జరిగి 20 సంవత్సరాలు దాటిపోయింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—గతసారి స్టీల్‌ప్లాంట్‌కోసం కాలవ ఎటునుండి త్రవ్వాలి అన్నది మళ్ళీ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ చేయించారు. మీరు గొట్టాలు వేసి 10, 14 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి దానిని చేసి, తర్వాత ఇంకోటి చేద్దామంటే మరీ కష్టం అవుతుందికదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దానికి దీనికి సంబంధం లేదు. కేవలం వాటర్ సప్లయిచేయటానికి చిన్న కెనాల్ త్రవ్వితే దానిమధ్య పంపింగ్ జరుగుతుంది. అసలు వైజాగ్ కే వాటర్ చేరదు. Let us not link up supply of drinking water or water for industrial purposes for Vizag with the scheme on the Godavari. Let us not mix up both. విశాఖపట్నమునకు వాటర్ సప్లయి ఇవ్వటానికి 8 కోట్లు, 9 కోట్లు లోపు కావచ్చును. గౌ. సభ్యులు చెప్పేది పెద్ద ప్రాజెక్టు. 300 కోట్లకు సంబంధించిన వ్యాపారం. దానికి దీనికి లింక్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. అయినప్పటికీ ఇది పార్ట్ ఆవ్ ది ప్లాన్ కాదు. అంటే This is not part of the plan. అంత పెద్ద ఎంఫసిస్ చేసి నేను ఇపుడు చెప్పవలసినది కాదు. మేహాద్రిగడ్డ స్కీము—We want to take it up as early as possible and we are also discussing with some others whether they would help in this direction. మేహాద్రిగడ్డ స్కీముకు 3 కోట్లు శాంక్షన్ చేశాము. The most important thing is how to fully develop the ayacut of 2 million acres in these 5 years which is a very challenging task for any Government. మనము మూడవ ప్రణాళికలో సుమారు 10 లక్షల ఎకరాలు వాటర్ క్రిందకు తీసుకువచ్చాము. 4వ ప్రణాళికలో యీ ఐదు సంవత్సరాలలో సుమారు 20 లక్షల ఎకరాలు వాటర్ క్రిందకు వస్తుంది. ఆయకట్టు

డెవలప్ చేయాలి. మనం లాంగ్ మార్ట్ గేజు బ్యాంక్స్ పెట్టినప్పటికీ, ఏమి పెట్టి నప్పటికీ డామ్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ కంటె కూడా చాలా ముఖ్యమైనది యీ రెండు మిలియన్ ఏకర్స్ మనం పుల్లీ ఆయకట్టు డెవలప్ అయ్యేటట్లు చూడవలసినటు వంటి ఫస్ట్ ప్రెయారిటీ ఉంది. దానికి కావలసిన మొత్తాలను కూడ దీనిలో ఇమడ్చటం జరిగింది. ఈ రెండు మిలియన్ ఎకరాలు మేజర్ అండ్ మీడియమ్ ఇరిగేషన్ క్రింద తీసుకురావలసిఉంది. కోపరేటివ్ క్రెడిట్ విషయం కూడ చెప్పి నాము. ఎడ్యుకేషన్, హెల్త్ లాంటి సోషల్ సర్వీసులకు కూడ సఫిషియంట్ ప్రొవిజన్ పెట్టటం జరిగింది. రూరల్ వాటర్ సప్లయికి 8.5 కోట్లు పెట్టటం జరిగింది. వెల్ ఫేర్ ఆఫ్ షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ అండ్ ట్రైబ్స్‌కు సఫిషియంట్ ప్రొవిజన్ పెట్టటం జరిగింది. యీ నాలుగవ డ్రాఫ్ట్ ప్లాన్‌లో క్రానిక్లి డ్రాట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్ అని మనం లిస్టులో ఇచ్చిన 71 తాలూకాలకు 51 కోట్లు ఖర్చుపెట్టాలన్నది యీ 650 కోట్లలో ఇమిడిఉన్నది. తెలంగాణా సర్‌ప్లస్ 32.54 కోట్లు అని తేలింది అని చెప్పినాము. ఏ సందర్భంవస్తుందోనని 40 కోట్లు దీనిలో టెంటటివ్ గా ఇన్‌క్లూడ్ చేయటం జరిగింది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీవారు 72 కోట్లు రావాలని చెబుతున్నారు. ఇందులో 72 కోట్లుయే కాకుండా ఇంకా ఎంత తెలంగాణాకు ఖర్చు చేయబోతున్నారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—వారు చెప్పింది రెండు తప్పులు. ఒకటి-72 కోట్లు అనటము. రెండు ఒకనిపైన ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారనటము ఒకటి ఎస్యూమ్‌చేసి, దానిపైన ఇంకా ఎంత పెడుతున్నారనటం ఇపుడు మళ్ళీ దాని లోకి పోవద్దు. పోతే ఇపుడు తేలదు. ఇదివరకు సెంట్రల్ ఎస్సిస్టెన్స్ ఏమిచేస్తూ ఉండేవారంటే రాష్ట్రాలతో మాట్లాడుకోవటము, ఆ డెవలప్‌మెంట్ గాని బాక్‌వర్డ్ నెస్‌గాని, మన పెర్‌ఫార్మెన్స్‌గాని, టాక్సు ఎఫర్టుగాని ఇవన్నీ చూసి ప్లానింగు కమీషన్ యీ రాష్ట్రానికి ఇన్నికోట్లు, ఇంకో రాష్ట్రానికి ఇన్ని కోట్లు అని ఇండి విడ్యువల్ స్టేట్సులో డిస్కస్ చేసుకొని ప్రణాళికకుముందు ప్రణాళిక తయా రయ్యేటప్పటికి తేలుస్తూఉండేవారు. ఇపుడు చాలామంది ఇది డిస్క్రిమినేటరీగా పోతున్నది. మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఒక రాష్ట్రానికి ఇంత ఇస్తున్నారు. ఇంకో రాష్ట్రానికి ఇంత ఇస్తున్నారు. దీనిలో డిస్క్రిమినేషన్ అగుపడుతున్నది కాబట్టి యీ పద్ధతి మంచిదికాదు; కొన్ని ప్రిన్సిపుల్స్ ఎడాప్టు చేయాలి అన్నారు. ఏదైతే టోటల్ సెంట్రల్ అసిస్టెన్సు కేంద్రప్రభుత్వంవారు రాష్ట్రాలకని పెడతారో దాంట్లో కాశ్మీర్, నాగాలాండ్, అస్సామ్ ఇవి కొన్ని తీసేస్తున్నారు. అంటే ఏమిటి ? కేంద్రప్రభుత్వం సెంట్రల్ ఎసిస్టెన్స్ టు ది స్టేట్సు "ఎక్సు" అంటుందను కోండి. ఈ 'ఎక్స్'లో నుండి మొదట ఆ రాష్ట్రాల రిక్వయిర్‌మెంట్స్ తీసి వేస్తారు. మిగతాది 60 పర్సంటు పాపులేషన్ బేసిస్‌పైన డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తారు. 10 పర్సెంట్ మేజర్ స్కీమ్సు ఆఫ్ ఇరిగేషన్ అండు పవర్ స్పిల్ ఓవర్ వర్క్స్ ఏవైతే ఉన్నవో వాటికి ఇస్తారు. 10 పర్సెంట్ క్రానికల్లీ డ్రాట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్, ఫ్లడ్సు లాంటి స్పెషల్ ప్రాబ్లమ్స్‌కు ఇస్తారు. 10 పర్సెంటు పర్ కేపిటా ఇన్‌కమ్‌ను ఆధారం చేసుకొని ఇస్తారు. అంటే ఏమిటి ? దేశంపైన

ఉన్నటువంటి పర్ కేపిటా ఇనుకమ్ కంటే తక్కువ ఏ రాష్ట్రాలలో ఉంటుందో ఆ రాష్ట్రాలకు 10 పర్సెంట్ ఇస్తారు. టాక్స్ ఎఫర్టు ఉన్నవారికి అంటే ఎవరు బాగా పన్నులు వేసి....(పన్నులు కానీండి. కాకపోనీండి, మంచి రిసోర్సెస్ ఉన్న వారికి 10 పర్సెంటు. అని యీ విధంగా ప్రిన్సిపల్స్ తెల్పినారు, ఇది డి[illegible] ఫేక్టర్. అసలు దేశంయొక్క ప్రణాళిక ఎంత ఉండాలి? పబ్లిక్ సెక్టార్ ఎంత? ప్రయివేటు సెక్టార్ ఎంత? ఆ పబ్లిక్ సెక్టార్ లో స్టేటు సెక్టార్ ఎంత? సెంట్రల్ సెక్టార్ ఎంత? ఇది ఫస్టుది. దీనికి రిసోర్సెస్ ఎక్కడివి? ఇవీ మెయిన్ పాయింట్సు, మేము ఏమి అంటున్నామంటే పబ్లిక్ సెక్టార్ ప్లాన్ ఎంతన్నా కానివ్వండి, అది 15 వేల కోట్లు కానివ్వండి. 14 వేల కోట్లు కానివ్వండి. మినిమమ్ 7,500 కోట్లు స్టేట్స్ ప్లాను ఉండాలని అంటున్నాము. అన్ని స్టేట్సు ప్లాను కనీసం 7,500 కోట్లయినా ఉంటేకాని మన రాష్ట్రానికే కాదు; ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడ ఏదైనా కార్యక్రమం చేయడానికి అవకాశం లేదని గట్టిగా మనయొక్క వాదన. ఇప్పుడు అది ఒక పాయింట్ మీరు ఆలోచనలో పెట్టుకోవాలి. రెండవది యీ రిసోర్సెస్ ఎట్లా? ఏ ప్రణాళిక తయారుచేసి నప్పుడు కూడ ప్రతిరాష్ట్రం "మేము ఇన్ని కోట్ల రు. లు యీ రాష్ట్రంనుండి యీ ఐదు సంవత్సరాలలో ప్రొవైడ్ చేస్తాము, సర్ప్లస్ ఫ్రమ్ రెవిన్యూ ఎకౌంట్స్ పబ్లిక్ బారోయింగు. స్మాల్ సేవింగ్సు, ఎకానమీ టాక్సెస్, పబ్లిక్ ఎంటర్ ప్రెయిజెస్ వీటన్నింటిపైనా కలిపి యీ ఐదుసంవత్సరాలలో నాలుగవ ప్రణాళికకు మేము ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు సేకరించుకొంటాము" అని చెప్తుంది. అట్లాగే మన రాష్ట్రంకూడ చెప్పింది. 5 సంవత్సరాలలో దాదాపు రూ. 100 కోట్లు మేము సంపాదించుకుంటాము అని మేము చెప్పాము, ఇప్పుడు Central Government, State Governments, వాళ్ళ యొక్క resources వగైరాలు estimate చేసుకొన్నప్పుడు యింత పెద్ద size ప్రణాళిక సాధ్యంకాదు. We must have some more resources అని యిప్పుడు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిన రూ. 1500 కోట్లు రాష్ట్రాలు raise చేయాలని కాగితంపంపించారు. మేము చెప్పేది ఏదో మేము చెప్పాము అనుకోండి. దానిపైన అసాధ్యం, దీనిపైన impossible, ఇది next impossible అని. కాని కొంత చేయవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. అది ఏమి చేద్దాము ఏమి అని మాట్లాడుకున్నాము నెమ్మదిగా ఏదో చేస్తున్నాము. పోతే, మేము కొన్ని సలహాలు చెప్పినాము. మన రాష్ట్రానికి కాదు. దేశానికి సంబంధించినది. రెండు సంవత్సరాలపై కాలం నుంచి నడుస్తున్నది ఈ కథ. దానిపైన మేము చాల emphasize చేస్తున్నాము. అది తప్పదు అని అంటున్నాము. Additional Excise duty on cloth. tobacco and sugar. ఇది 1958 వ సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల యొక్క ఆధీనంలో ఉండేవి. అప్పుడు sales tax ఉండేది అప్పుడు మనకు షుమారు 2½ కోట్ల రూపాయలు వస్తూఉండేది. అప్పుడు మొత్తం రాష్ట్రం యొక్క sales tax రూ. 8½ కోట్లు. రూ. 8½ కోట్లు ఉన్నప్పుడు 2½ కోట్ల రూపాయల పైచిల్లర ఈ ఆదాయం వస్తూఉండేది. మీకు ఎందుకు? ఇందులో వచ్చే డబ్బు మొత్తం రాష్ట్రాలకు యిస్తాము. దానిలో పెరుగుదల కూడ మీకే యిస్తాము. Sales tax తీసివేసి మేము excise duties వేస్తాము మాకు అధికారం యివ్వవలసిందని

1

కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు కోరారు. మరికొన్ని పన్నులు వప్పుకోవడం జరిగింది ఇంకా చాల రాష్ట్రాలవాళ్ళు ఒప్పుకొన్నారు. ఇప్పుడు మొత్తం దేశంలో వస్తున్నది రూ. 50 కోట్లు. వచ్చిన మొత్తం డబ్బును రాష్ట్రాలకు పంచేస్తున్నారు. వాళ్ళు ఏమి ఉంచుకోవడంలేదు. మేము చెప్పేది ఏమంటే—మీకు వచ్చే అది; మా అధికారం మాకు యివ్వండి, 8 కోట్ల రూపాయలు ఉన్నప్పుడు 2½ కోట్ల రూపాయల పై చిల్లర అది ఉన్నది. మాది ఈ రోజున రూ. 30 కోట్లకువచ్చినది. ఒక్క sales tax. I am not talking about the Motor Spirits. All put together it comes to about Rs. 45 crores. That is a different matter. ఇది వచ్చినది ఈ మాదిరి proportion లో మాకు పెరగలేదు. కనుక ఈ అధికారం యిచ్చినట్లయితే కనీసం 5 కోట్ల రూపాయలైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి income వస్తుంది. 5 సంవత్సరాలలో 20 to 25 crores మాకు additional income వస్తుంది. మాకు నష్టంలేదు. మీకు వచ్చే ఆదాయాన్ని మేము తీసివేయడంలేదు. A resource which does not eat into your resource but helps the State additionlly Transfer of power తప్ప యింకేమి లేదని చెపుతున్నాము. ఇది గట్టిగా పట్టుదల పడుతున్నాము. ఇది large slice మన రాష్ట్రంలో 100 కోట్ల రూపాయలు సంపాదించాలంటే—అందులో రూ. 25 కోట్లకు సంబంధించినటువంటిది, చాల important item. అని మీరందరు కూడ agree కాగలరు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మనం power యిచ్చిన తరువాత వాళ్లు Act చేశారు. అందువల్ల వాళ్ళు ఒప్పుకోకపోతే States యిచ్చిన power ను states withdraw చేసుకోవచ్చును గదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—కేవలం unilateral action అయితే మేము తప్పకుండా రేపే బిల్లు పెడతాము. I do not thinkunilateral action by the State Government is possible, but all the same I can tell you one thing. All the States are speaking with one voice requesting the Central Government no give back the tax on the sale of those commodities. we have referredto the Fifth Finance Commission. అని వాళ్లు అంటున్నారు. Finance Commissionకు refer చేశాము. వాళ్ళది రానివ్వమంటున్నారు Finance Commissionకు దీనికి సంబంధంలేదు. Finance Commisson has nothing to do with this Let the Central Government dicide అని మేము చెపుతున్నాము. Letter has also gone మొన్న వి.బి. రాజుగారు వెళ్ళి మన తరఫున చెప్పారు. Central Ministries, Ministers కాదు. కొన్ని తగ్గిపోవాలి అని అన్నాము. దాని వల్ల చాల saving ఉన్నది అన్నాము. ఇప్పుడు ఏ subjects కు అయితే States కు full power ఉన్నదో— for instance Education, Community Development, agriculture, cooperation, social welfare, public health ఇవన్నీ, కావాలంటే వాళ్ళు ఏదో coordinating agency గా nucleus పెట్టుకోవచ్చు. ఏ రాష్ట్రంలో ఏమి జరుగుతుందో చూడకోవచ్చు. Advice చేయవచ్చు. ఏదైనా special research చూడవచ్చు. Special All India institutions ఉంటే చూడవచ్చు. ఆక్షేపణ లేదు. But on these subjects on which the States have absolute control, the Central Government need not build up separate empires.

శ్రీ కె.గోవిందరావు :— రాష్ట్రంలో ఉన్న శాఖలు యింకా పెంచుకుంటాము అంటున్నారు గదా అని వాళ్ళు అనవచ్చుగదా ?

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మన సామ్రాజ్యాలు కూడ తగ్గించుకుంటారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— మనది సామ్రాజ్యం ఏమి కాదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఇవ్వాళ పేపరులో ministers expansion చేస్తున్నాము అని తమరు చెప్పారని అంటున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— Ministers కు, Ministries కు భేదం ఉన్నదని మొట్ట మొదటే మనవి చేశాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— Ministers కు Ministries కు ఏమి సంబంధం లేదు వాస్తవమే———

Sri K. Brahmananda Reddy:—Ministers do not cast heavy burden on any Government . . They arevery helpful. The point is, vast empires, parallel organisations are not necessary, in our opinion. But I say I am one of those who want that the Central Government should be strong. I yield to none in that matter. I want the Central Government to be strong, but I say that the strength comes from the units federated. Unless the units act strongly and well, you can't cater for the needs of the people.

An hon. Member :—Very good, Sir.

Sri K. Brahmananda Reddy ;—I am glad you all agree, Sir.
(Pause)

It need not be direct taxation. The resources or the surplus that people may have can be mobilised in different ways. It need not always be direct taxation. Something can be done by direct taxation , something by drawing capital into agriculture or industries. Apart from direct taxation there are other methods which can be indulged in for raising resources.

An hon Member :—Indirect taxation.

Sri K. Brahmanada Reddy :—It is neither direct nor indirect. It is for the mobilisation of the resources of the State. We also hold the view that if the money is meant to be utilised for quick-yielding programmes, then deficit financing can be undertaken. After all Rs. 200 to 300 crores of deficit financing, if it is mean—here I lay great stress—if it is meant to be spent on quick-yielding returns on agriculture, irrigation, power, which will yield results quickly there is no harm.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— 'క్విక్ యీల్డింగ్' అన్నారు. 'క్విక్' అంటే ఎంతకాలం ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Say 2 years, 1 year. There are many such schemes in the country—I am not talking of our State

only—on which 1,000 to 1.500 crores of rupees can easily be spent in a couple of years. All right, let us sit and consider what are those schemes. That is a matter for discussion. We can certainly find such schemes. There is no difficulty, but one thing I can say......ఇప్పుడు కొంతమంది అభిప్రాయమేమంటే-డెఫిసిట్ ఫైనాన్సింగ్ చేసి, యీ విధంగా చేస్తే రెసెషన్ వస్తుందని. ఇండస్ట్రీస్ లేక ఎకానమీ స్టాగ్నేట్ అయితే...For your normal revenue budget you will have to indulge in deficit financing. Even supposing there is an element of risk involved, we feel that the risk should be undertaken and see that the developmental activity so far as agriculture, power and irrigation are concerned, must go on unhampered, and that alone will cure the situation and nothing else. కొంత రిస్క్ తీసుకుని, డెఫిసిట్ ఫైనాన్సింగ్ చేయాలని, ఆ విషయం, యితర విషయాలు_That we have already expressed on the floor of the National Development Council. For instance, supposing the resources in sight for the entire country are for a plan of about Rs. 1300 crores. But Rs. 1300 crores–plan can never satisfy the nation. Impossible. If the most fundamental, most basic and most important schemes are taken up, Rs. 1300 crores is not enough. Therefore, necessarily the plan must be of a bigger size. If the plan is to be of a bigger size, where has the money to be got from ? Certainly, by the various methods I have suggested. Some friends have also suggested some other methods. They should also be considered. If there is any deficit, it should be covered by deficit financing. Even earmarking I do not mind for schemes which will give quick returns.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఈ బాంకుల్లో వున్నటువంటి ఫినాన్సెస్‌నుకూడా ప్రణాళికకు వుపయోగించడానికి కేంద్రప్రభుత్వంతో రాష్ట్రప్రభుత్వం సమాలోచన చేస్తుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చెప్పాము. ఈ ఫినాన్సెస్ కూడా చాలా భాగం అగ్రికల్చర్ డెవలప్‌మెంటుకు రావాలని యిదివరకే చెప్పాము. అందుకే సోషల్ కంట్రోల్ అని చెప్పినారుగదా. ఒక బాడినికూడా యిప్పుడు అప్పాయింట్ చేసినట్లుగా వున్నది. It is not demanded by the Directors of Banks ; it is demanded by other sections like the agricultureists and several others. But we want these resources also to go into the plan..

Sri Ch. Rajeswara Rao ;—Have you adopted any method ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—This money in Banks, either scheduled or otherwise, must come for utilisation for our public activity.

Sri A. Madhava Rao :—If I am not interrupting, 'క్విక్ యీల్డింగ్ ప్రోగ్రాం' అన్నారు. ఆ వివరాలు ఏమిటి ? ఒక ప్లాన్ వున్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కావలసినవన్ని వున్నాయి. మన అగ్రికల్చరల్ ప్రోగ్రాంలోనే డజన్స్ వున్నాయి. వారికి తెలియదుగాని...

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—తెలియకపోవడమనే క్వశ్చన్ కాదు. వారిని చెప్పమనండి. ఆక్షేపణలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారిని చదవమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—చదివాము. క్విక్ యీల్డింగ్ అనే దానికి సంబంధించి అందులో ఏమీ లేదు. అందువలన, వారు చెబితే ఆక్షేపణ లేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చాలా వున్నాయి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—క్విక్ యీల్డింగ్‌వి వుంటే ఆ ప్లాన్స్ ఏమిటి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇర్రిగేషన్, అగ్రికల్చరల్ డెవలప్‌మెంటుకు సంబంధించినవన్నీ ఏమిటి ? ఇటువంటివి దేశం మొత్తంమీద చాలా వున్నాయి.

శ్రీ కె. రామనాథం :—నేషనల్ ఎకానమీకి సంబంధించి ఆ చర్చలలో ప్రొహిబిషన్ విషయంకూడా వచ్చినట్లుగా విన్నాం. నిజమేనా ? ప్రొహిబిషన్ ఎత్తివేస్తే నేషనల్ ఎకానమిని పెంచుకోవచ్చునని.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రొహిబిషన్ విషయంలో తమరు ఒకటి గమనించాలి. Don't relay completely on that only; don't think that scrapping of prohibition is the panacea for all financial ills..

Sri Ch. Rajeswara Rao :—We agree with the Chief Minister that it is not the only solution for all the financial ills. Will the Chief Minister agree that it is one of the solutions for the present conditions in the country ?

శ్రీ బి. పాలవెల్లి (మైలవరం) :—ముఖ్యమంత్రిగారు లోగడ స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చినట్లుగా పేపర్సులో వచ్చింది—ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంటు విషయంలో డబ్బును ప్రైవేట్ మనీ లెండర్సుకూడా డిపాజిట్ చేస్తే బాగుంటుందని. దాని విషయం చెబుతారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఏదయినాసరే. సర్‌ప్లస్‌గావున్న మనీ యిన్‌వెస్టు కావాలి. స్వంతంగా యిన్‌వెస్టు చేసినా ఫర్వాలేదు. ఇండస్ట్రియల్ యాక్టివిటీ స్వంతంగా పెట్టుకొని నేషనల్ వెల్తు ఇంక్రీజ్ చేసినా ఫర్వాలేదు. ఊరికే వడ్డీకి యిచ్చినంతమాత్రంచేత నేషనల్ వెల్తు ఇంక్రీజ్ కాదు. ట్రాన్సాక్షన్ అనేదే తప్ప దానివలన యింకేమీ జరగదు. అందుకని—'I once gave expression to my idea that if necessary, certainly private moneylending should be stopped. అయితే అందులో అనేక సాధక బాధకాలున్నాయి. No money privately lent can be recovered. అని చెప్పవచ్చు. కాని, మామూలుగా బిజినెస్‌కొరకు యిట్లా నీడ్స్‌కు కేటర్ చేయవలసి వుంటుంది. అదికూడా మనస్సులో పెట్టుకునే కన్సిడర్ చేయాలి. Certainly, Sir, one of the suggestions I would make is how to draw the surplus wealth for investment. I am not talking of small public. సర్‌ప్లస్ వెల్తు అనేది ఎక్కడ ఉన్నా, ఫార్మర్సువద్ద ఉన్నా ఎక్కడ ఉన్నా, అగ్రికల్చరులో కాని, ఇండస్ట్రీలో కాని ఇన్వెస్ట్ చేయడానికి చూడాలి. ఇదివరకే ఒక నోట్‌లో ప్లానింగు కమిషనువారికి ఏమి చెప్పామంటే—

శ్రీ బద్రివిశాల్ పిట్టీ :—అప్ కే సూచనా కే అనుసార్ సర్‌ప్లస్ వెల్తు ఎక్కడ ఉన్నది ?

Sri K. Brahmananda Reddy:-It is felt that apart from other sections in society which are normally known, there is a certain percentage of farmers—10 to 15% of farmers in this country who have some surplus wealth. అనే ఫీలింగ్ ఉన్నది. Because of the huge investment made on the agricultural sector till now and of the increased returns or the yields that are being got, there is a feeling that atleast 10 to 15% of the farmers in the country can afford to invest in some other things and we must help them to do so.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఇందులో రెండు రకాలు—అకౌంటెడ్ మని, అన్ అకౌంటెడ్ మనీ. డైరక్టు టాక్సెస్ ఉన్నచోట్ల చూస్తే, కామర్స్‌లో అకౌంటెడ్ మనీ ఉంటుంది. ఇది అన్ అకౌంటెడ్ మనీ. మీరు అనుకున్నట్లు 15 పర్సంటు పెట్టాలన్నా దానికి స్పష్టమైన మార్గం కనపడడంలేదు. వారిమీద ఇన్‌కంటాక్సు ఐనా ఉంటే అకౌంట్ ఫర్ అవుతుంది. లేకపోతే సాధ్యం కాదు.

Sri K. Brahmananda Reddy .—What the agriculturists have is not un-accounted money. That is very wrong to say so. It is money which he has a right to have. Our only point is how to draw that money outside for investment. That is our point. It is not in any sense unaccounted money.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—రైతు తనవద్ద ఉన్న డబ్బుగురించి లెక్క చెప్ప వలసిన అవసరం లేదు. అది నేరం కాదు. అట్లా ఉంచుకోడంలో తప్పు లేదు. చేయవలసింది చేయడంలేదని కాదు. ప్రభుత్వానికి తాను చెప్పవలసిన బాధ్యత లేదు. కాబట్టి అలాంటివారినుంచి ఇన్వెస్టు కావడం లేదనుకోడం సరికాదు అనుకుంటాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇన్వెస్టు అవుతోందనుకోడంకూడా పొరపాటే. స్మాల్ పోర్షను మే బి ఇన్వెస్టెడ్—అగ్రికల్చరులో ఇన్వెస్టు కావచ్చు. మరొక చోట ఇన్వెస్టు కావచ్చు. I do not deny. Certainly. But large amount of money is just changing hands.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—చాలామంది సినిమాహాల్సుపైన పట్టణాల్లో భవంతుల పైన ఖర్చు చేస్తున్నారు. దానిపై చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చర్య ఏమీ లేదు. శిక్ష వేయాలంటారా ?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మొబిలైజ్ చేయడానికి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇండ్లు కట్టడంకంటె, సినిమాహాల్సు కట్టడం కంటె, ఒక చిన్న పరిశ్రమ పెట్టండి. అగ్రికల్చరుతో మోర్ ప్రొడక్షనుకు ఇన్వెస్టు చేయండి. మోర్ వెల్త్, మోర్ ఔట్‌పుట్ కావాలంటున్నాము. అందుకే చెబుతున్నాము. వినియోగం ఏమిటో తెలియక ఉన్నదానితో సినిమాహాలు కట్టుకుంటాడు. It is our duty also to encourage him. మేము ఇంత అసిస్టెన్సు ఇస్తాము, 4, 5 సంవత్సరాలు రెమిషన్ ఇస్తాము, ఏదో ఇండస్ట్రీ పెట్టు అని చెప్పాలి. అనేక జిల్లాలలో అనేక వందల స్కీములు జిల్లాలముందు పెడుతున్నాము.

I can say Sir in the last 2 months more than 150 to 200 units are coming forward. అంతా మనం ఇంటరెస్టు తీసుకుంటే ఎక్కువ ఎంకరేజిమెంటు ఇస్తే—I can say in the next 4 or 5 years each district will have a thousand units. నేను మనవిచేసేది అందుకే. It is good. Though it does not come actually into your pocket or my pocket, for public purposes, certainly it is an investment and it should be encouraged by all possible means.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీబాయి :—గ్రేప్ గార్డెన్సుపై ఇన్వెస్టు చేస్తున్నారు కదా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మంచిదే. ఒకరు గ్రేప్ గార్డెన్సు పెడితే అందరూ గ్రేప్ గార్డెన్సే. It should be curtailed also.

శ్రీ కె. రామనాథం :—ఇండస్ట్రీస్‌లో చిన్నవాటికి లైసెన్సు అక్కరలేదు కనుక అటువంటివాటికి కాంపిటీషను రావడం, అన్‌ప్రొడక్టివ్ కావడం జరుగుతోంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Certainly that is also a matter. I do agree. ఒకరు తీసుకున్నది మిగతావారందరు తీసుకోకుండా చూడాలి. అందరూ ఒకటే చేస్తే అందరికీ లాభాలు రావుకదా. ఆ డైవర్సిఫికేషనుకు ఏ పద్ధతిలో చేయాలనేది శాసనసభలో కాకపోయినా—I can arrange a separate discussion so far as industrial development of the State is concerned.

Sri V. Palavelli :—What are the modes of industries that we are suggesting?

Sri K. Brahmananda Reddy :—There are 101.

Sri V. Palavelli :—A few names.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I am not an industrialist.

Mr. Speaker :—After hearing the Chief Minister you can raise your doubts.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు: —రిసోర్సెస్‌కు సంబంధించి మా రిమార్కు్స చెప్పవలసి వుంది. వారు చెప్పే దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా మేము ఏదైనా చెప్పవచ్చును. We have to offer our suggestions.

Mr. Speaker :—You will have to offer your suggestions and views du ing the course of discussion on 4th plan.

Sri G. Sivaiah:—The time allowed for discussion is not sufficient.

Mr. Speaker :—We allowed 2 days. Unfortunately we are unable to deuote much time. The Business Advisory Committee will meet and decide.

శ్రీ కె. రామనాథం :—పరిశ్రమల గురించి ఒక డిస్కషను ఏర్పాటు చేస్తాం అన్నారు. అది సమంజసం. ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— వేరుగా ఏర్పాటు చేస్తానని అన్నాను. నేను చెప్పలేను కాని కన్సరన్డ్ పీపుల్ చేత చెప్పించాలని ఉద్దేశం. I can certainly arrange. There is no objection, Sir. For the present I close.

Mr. Speaker :—We will take up discussion on the 9th morning after question hour and other business. We have no time now. We are having a meeting of the Business Advisory Committee now.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మాకు హాండ్ బుక్ ఆఫ్ స్టాటిస్టిక్స్ 1967-68 కి ఒక పుస్తకం ఇచ్చారు. అందులో పర్ కాపిటా ఇన్కం 493.20 అని చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఫిగర్సు చూస్తే 300 దాటినట్లు లేదు. మూడు సంవత్సరాల ఆవరేజ్ తీసుకుంటే కాని తేలదని ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు అన్నారు. అక్కడ 326, ఇక్కడ 493.2 ఈ రెండు ఎట్లా రికన్సైల్ చేస్తారు? ఈ అంకెలను ఆధారంగా చేసుకొని స్ట్రాటజీ మారుస్తున్నారు. ఈ అంకెలను కరెక్టు కావాలి కదా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నేను రేపు చెబుతాను.

Mr. Speaker :—The House is adjourned till 8-30 a.m. tomorrow.

The House then adjourned till Half-Past Eight of the clock on Saturday 7th December, 1968.